

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

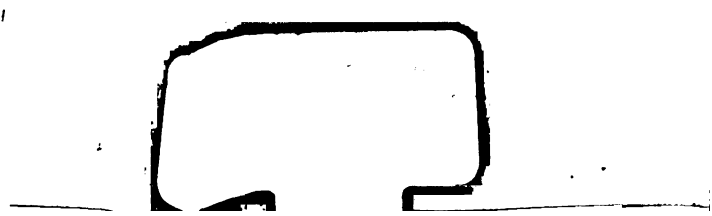
Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

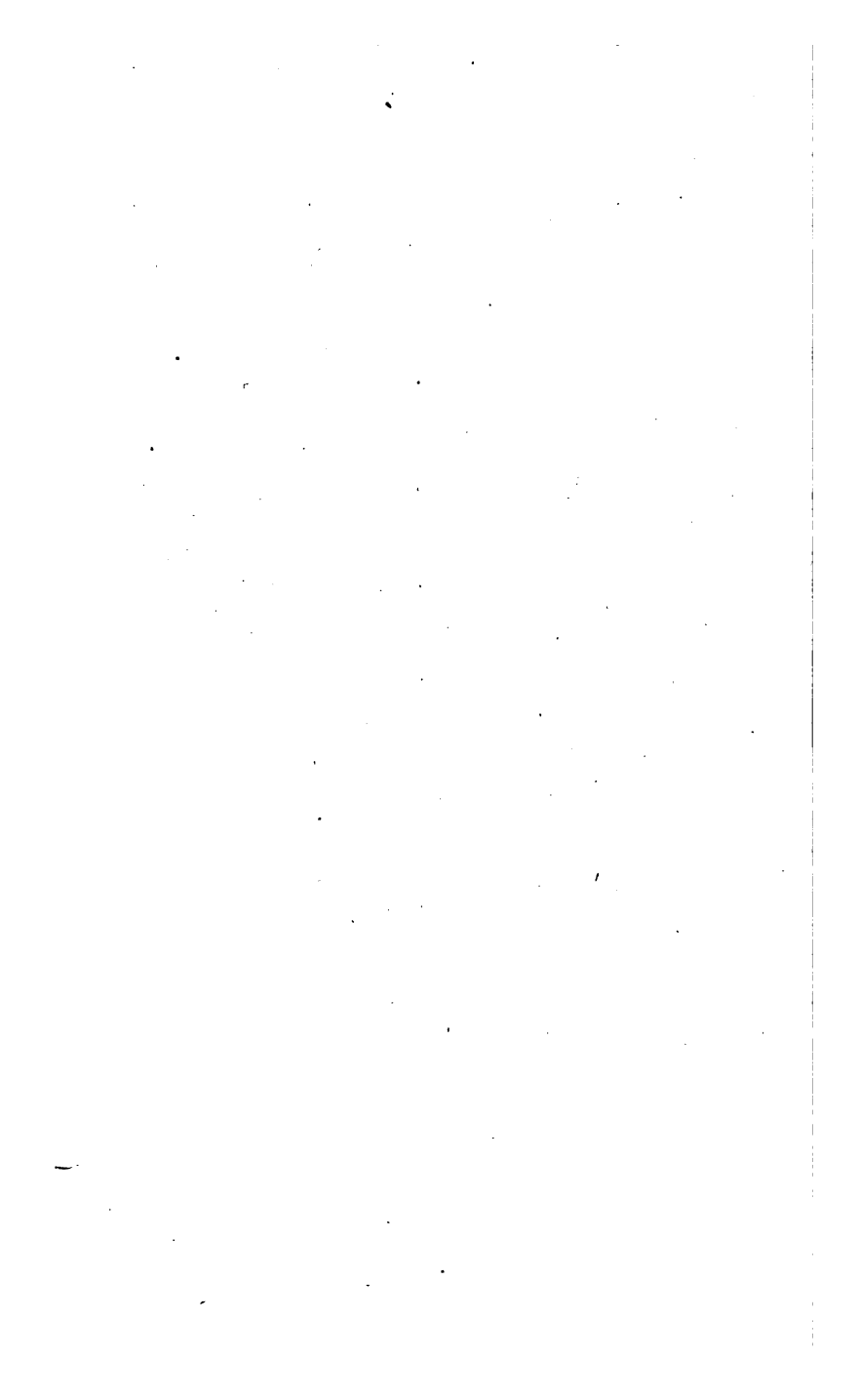
- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

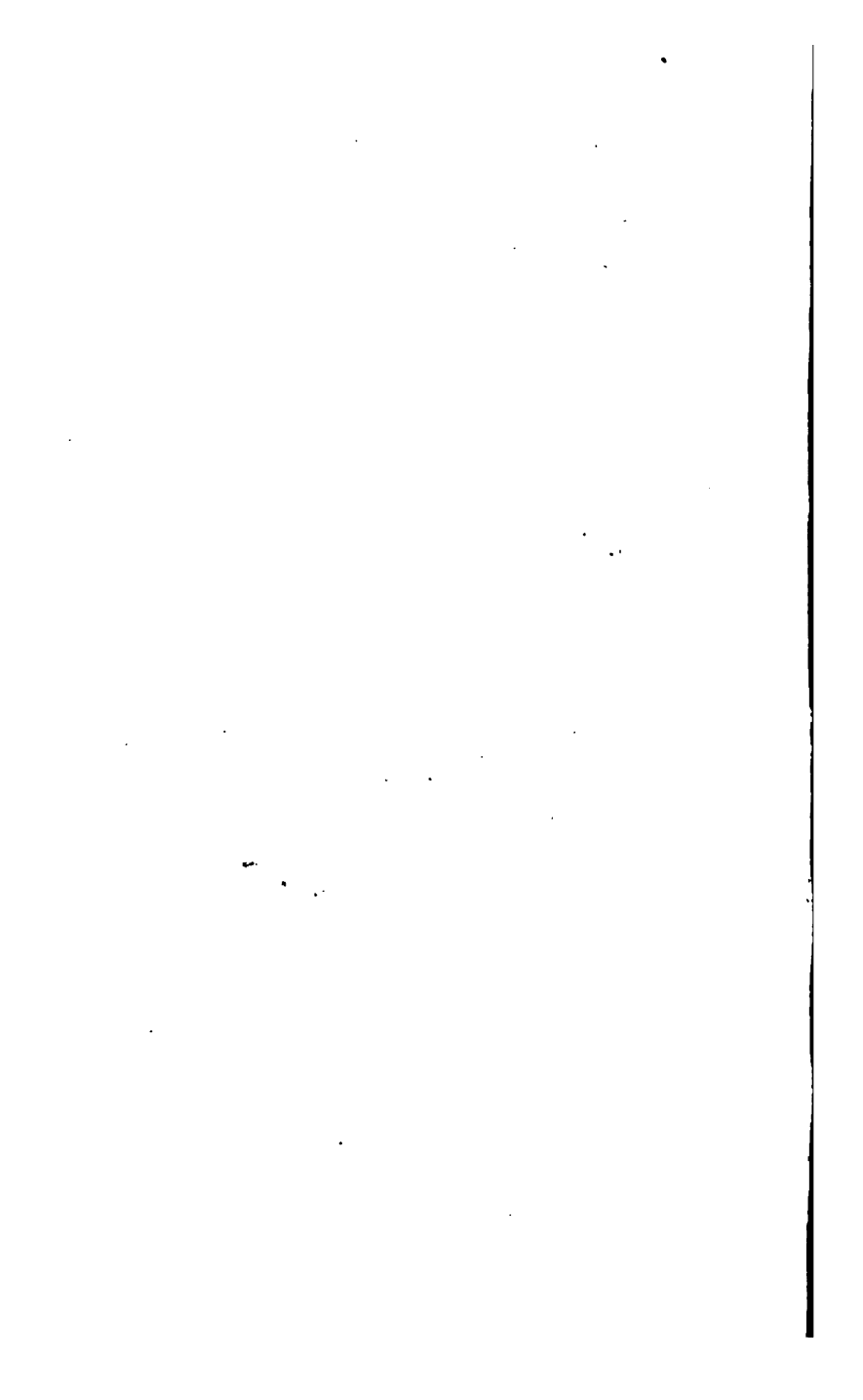
Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

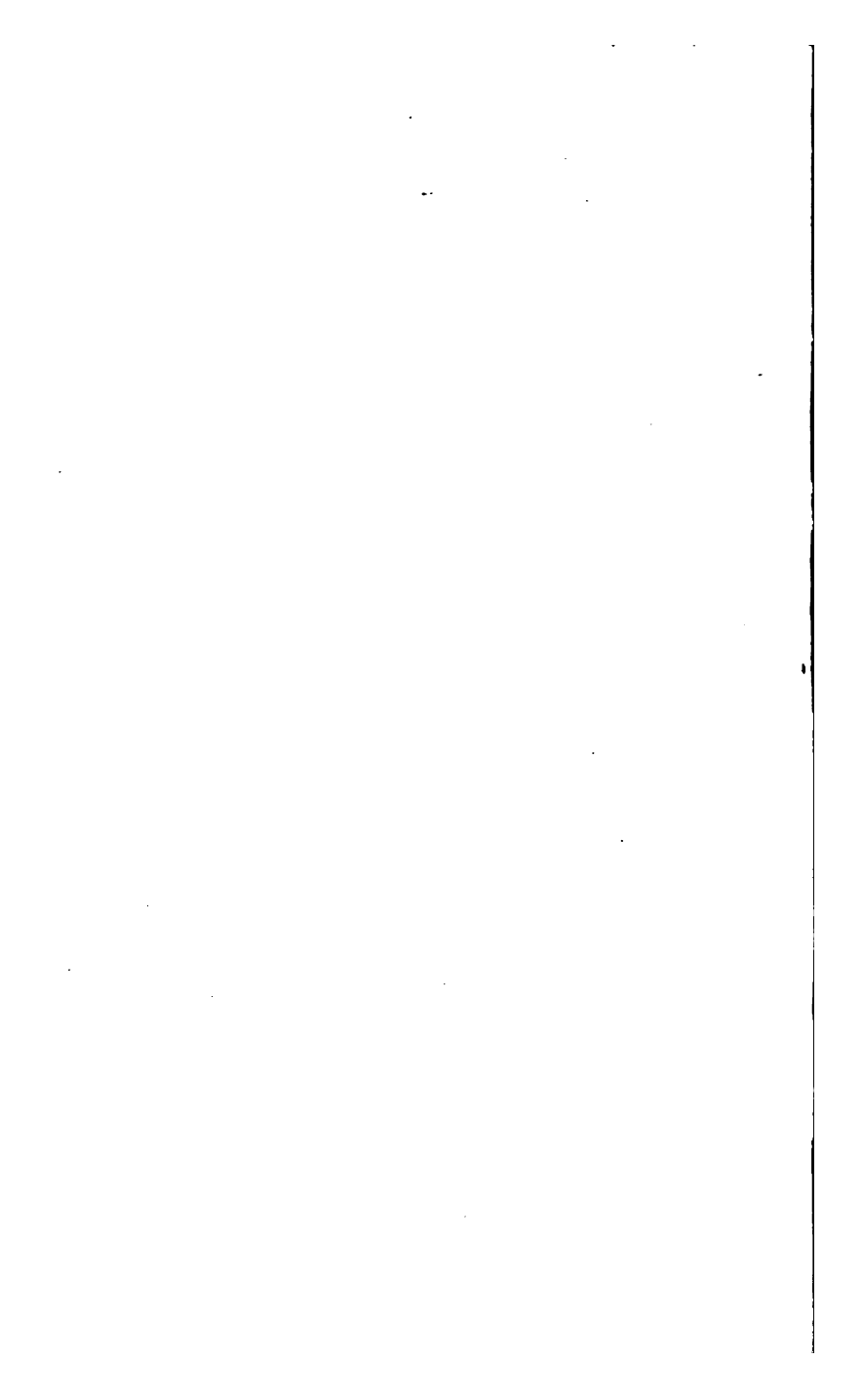

Wied
111

DEN GAMLE
PAVILLON

GUSTAV WIED

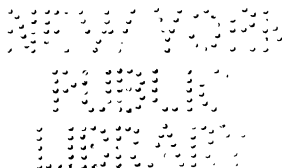
DEN GAMLE PAVILLON

SKUESPIL I FIRE AKTER

KJØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG
FR. BAGGES BOGTRYKKERI

1902

Handwritten signature or initials.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS
F. 1919

NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS

Professor

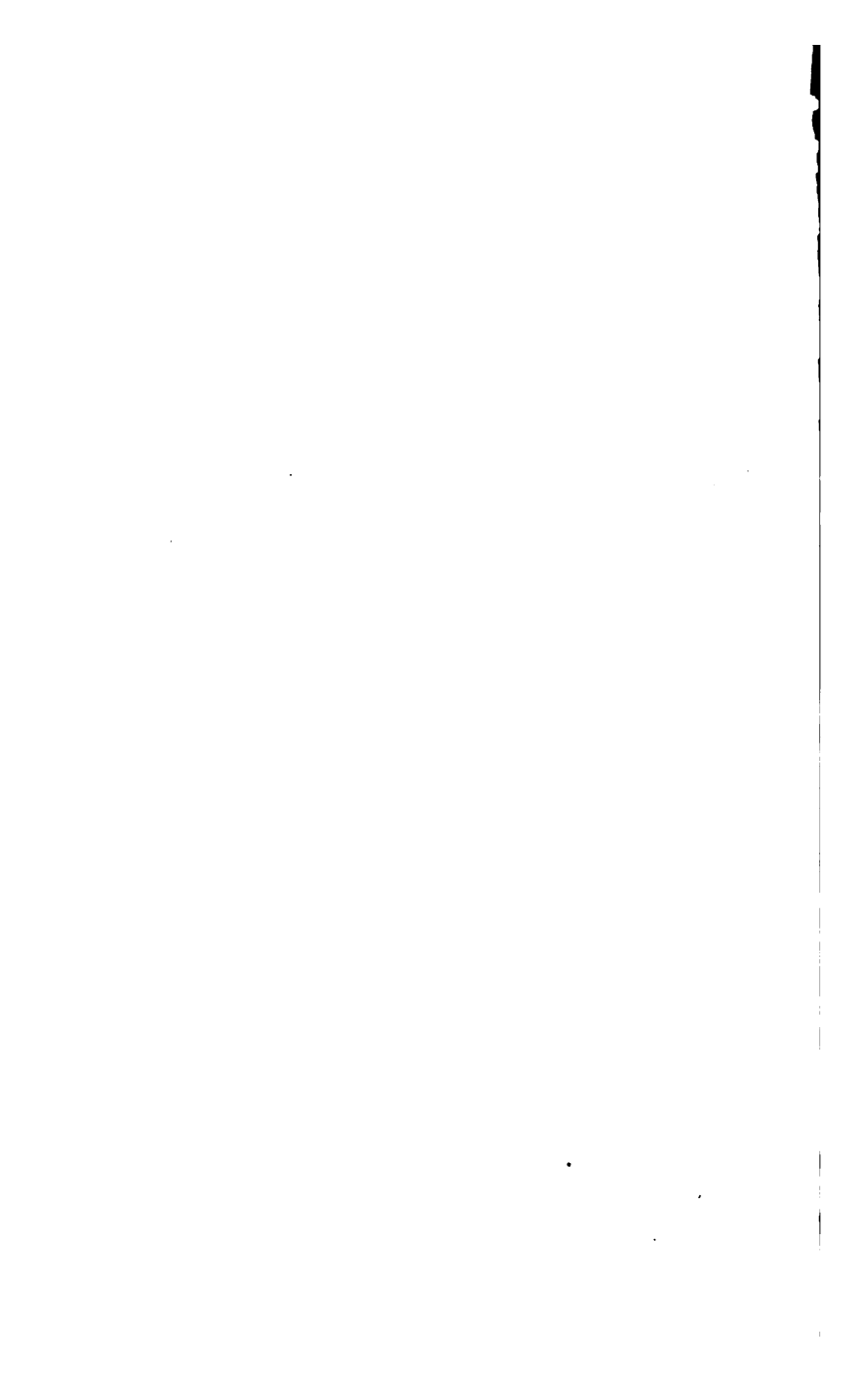
WILLIAM BLOCH

med Tak og Venskab.

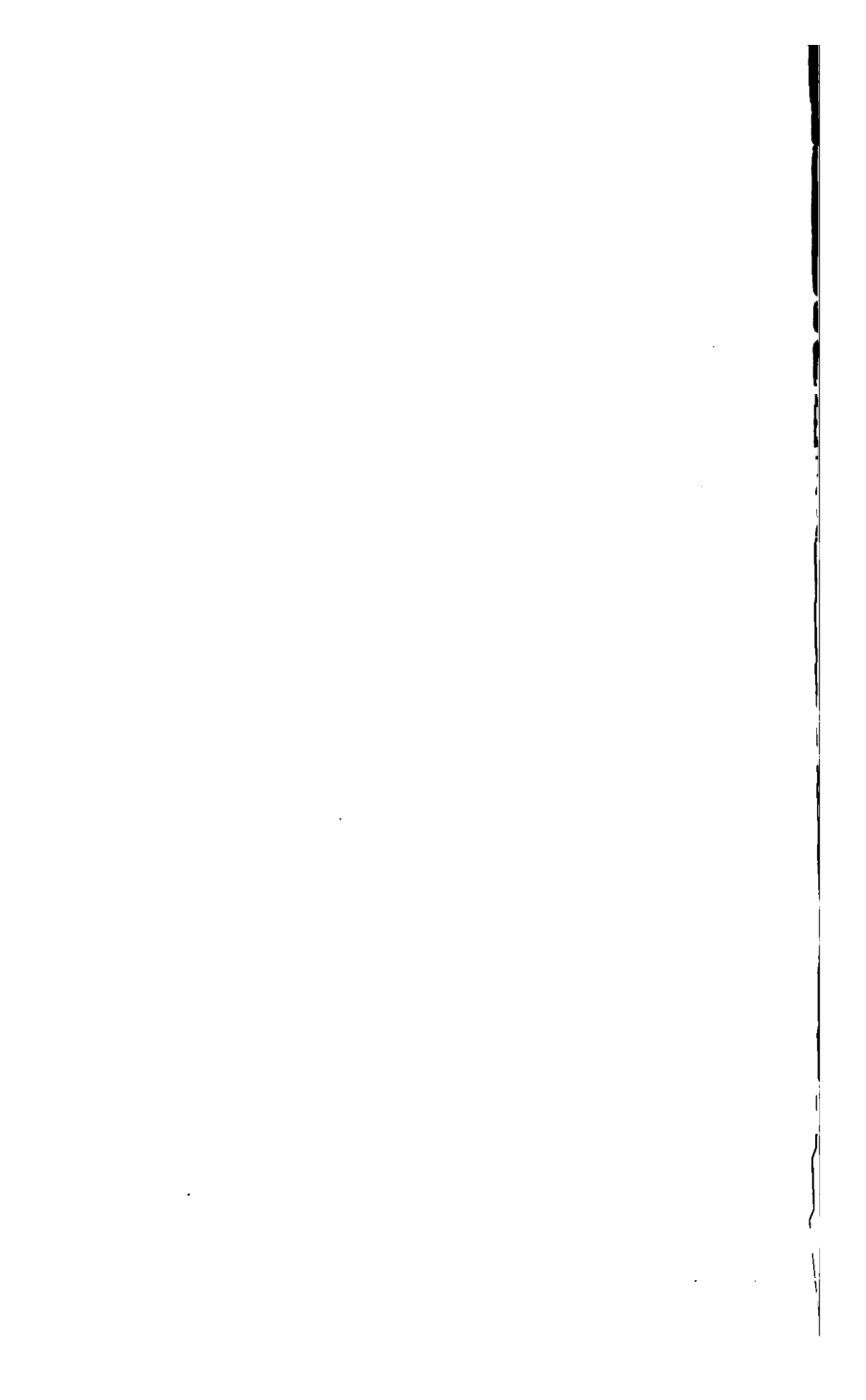
Forf.

PERSONER

JÆGERMESTERINDEN.
ANNETTE, hendes Datter.
HOTTER, Annettes Forlovede.
GARTNEREN.
ANDERS SKOVFOGED.
BESTYREREN.
MARIE.
CLARISSE.

FØRSTE AKT

FØRSTE AFDELING

GARTNERENS sparsomt møblerede (et Bord, en Sofa og nogle Stole) Dagligstue i Gaardens Havehus. — Gennem de gardinløse Vinduer ser man Havens Træer og Buske. — I Vindueskarmen staar en Kardus Tobak og nogle Porcelænspiber. — Over Sofaen et Hængeskab, hvorunder der dekorativt er anbragt et Par gamle Rytterpistoler. — Paa Væggen tarvelige Billeder i og uden Rammer. — I et Hjørne en Jærnkakkelovn. — Dør i Baggrunden ud til en lille Forstue. Dør til højre ind til Soveværelset. — Paa Karmene hænger paa store Søm forskellige Gartner-Rekvisiter: Sakse, Snore, Plantestokke o. s. v.

Aften. — Solen staar lavt i Vest og forgylder Trætoppene.

MARIE

fejer og ordner i Værelset.

Dørene i Baggrunden staar aabne. Man ser en Del af Haven. — Mellem Træerne rager Gaardens solbelyste Taarn og røde, takkede Gavle frem.

CLARISSE

kommer listende forbi Vinduerne. — Gaar ind i Forstuen. Sætter Træskoene og banker ydmygt paa

Karmen ind til Stuen. — Hun er en lille, krumbøjet,
slesk Kone.

MARIE

frem.

Hva' vil Du?

CLARISSE

tyssende.

Er han hjemme?

MARIE

Nej.

CLARISSE

ind i Stuen. — Retter sig. — Friere.

Naa, han er ikke hjemme?

MARIE

arbejder.

Nej.

CLARISSE

Hæ . . ! (Ser sig om.) Det er noget sent,
Du gør morgenrent, synes jeg.

MARIE

Saa-aa . . . ?

CLARISSE

snuser om i Værelset.

Han har vel travlt, til „Fruen“ kommer
hjem? . . Vi har ordentlig maattet hænge i
i Dag. Haven ser ud, som den var
vadsket! — — Du har jo aldrig set Fruen?

MARIE

kort.

Nej.

CLARISSE

Hæ . . ! Jeg var Malkepige her, da hun var Mejerske.

MARIE

Ja, det var Du nok . . Det var ellers kedeligt for Dig, at det ikke var Dig, Jægermesteren giftede sig med.

CLARISSE

griner

Hæ . . ! ja, saamæn! . . Men jeg var ikke lækker nok, lille Marie. Ha'de Du vaaren her dengang, saa . . ! Og, saadan hun kunde svanse for ham! Det er ikke alle Fruentimmer, Nejendelen sidder saa løst paa! (Fortrolig.) Hun ha'de jo først haft et godt Øje til Gartneren; men da saa den Gamle sæl begyndte . . . Bedre er bedre, véd Du!

MARIE

interesseret imod sin Vilje.

Er det sandt, hva' de render rundt hér og fortæller?

CLARISSE

ivrig

Om det er sandt? Hvert evige Ord!

Ha'de hun ikke præsteret det Barn, forinden den Gamle døde, ha'de hun jo kun bekommet det halve af Gaarden!

MARIE

Aa, det er no'et godt Vrøvl altsammen!

CLARISSE

Vrøvl? . . . Tror Du ellers, at Selkau ha'de havde haft den Magt over hende, som han har?

MARIE

Hva' Magt har han? Han gaar her og roder i Haven fra Morgen til Aften. Og sikken han bor!

CLARISSE

listig.

Det har ikke no'et at sige, min Høne . . . Han regerer her som en Konge, gør han! Var 'et ikke ham, der i Vinters fik sin Vilje sat igennem med den gamle Pavillon? Se, om den blev reven ned, som Bestyreren og hun vilde! Den staar der sgu endnu i Dag som for hundrede Aar siden! (Hemmelighedsfuldt.) Jeg har set ham liste derned om Natten og rummestere rundt derinde . . . Og han har sæl Nøglen! Ingen faar saameget som Lov til at sætte sin store Taa derind! (Hvisker.) Jeg tror, han gemmer alle sine Penge dernede!

MARIE

Hva' for Penge, din Tosserik!

CLARISSE

Ih, men de Penge, hun gi'er ham for at holde hans Mund!

MARIE

Med hva'?

CLARISSE

Med naturligvis, at det er ham, der er Fa'er til den lille Annette!

MARIE

uvilligt

I gamle Kællinger har altid saa travlt med at lave Historier!

CLARISSE

med et ondt Glimt i Øjnene.

Hæ . .! Ja, vent Du bare, til Du sæl bli'er gammel og faar set en Del . .! (Nærmere.) Han var jo et nydeligt Menneske dengang, stor og kraftig og stærk . . og sikke et Par Øjne! Men storsnudet var han; han saa ikke til den Side en anden En gik! . . Hæ . .! Og nu drikker han.

MARIE,

der igen har taget fat paa sit Arbejde.

Naa, gør han ogsaa det? Har Du maaske nogen Sinde set ham fuld?

CLARISSE

Næi . . Men han drikker alligevel; jeg kan se det paa hans Øjne, de er ble'en saa flakkende. — Han sidder og drikker til Pægls her om Aftenen med Anders Skovfoged. For at han drikker, det véd da Gud og hver Mand, efter sin Kones Død!

MARIE

Altid skal I tale ondt om Folk!

CLARISSE

grinende.

Ja, vent Du bare, til Du bli'er li'saa gammel som jeg, min Pige, saa kommer det! . . . (Nærmere.) De sidder og drikker herinde i Stuen; jeg har set det gennem Vinduerne . . .

MARIE

svarer ikke.

CLARISSE

snuser rundt.

Pause. — Solen er nede. Skumringen begynder at falde paa. — Pludselig skriger en Ugle højt og gennemtrængende borte i Haven.

CLARISSE

Hørte Du . . ? Det betyder Død . .
Nu har hun gi'et ondt af sig tre Aftener i Træk.

MARIE

uvillig.

Aa, Du med dit! . . Sæt, det var Dig
sæl, der skulde dø.

CLARISSE

griner.

Næi, hæ! Fanden hytter nok sine!
(Rundt igen. — Peger paa Hængeskabet og Pistolerne.)
Og dér har Selkau sine Flasker . . og dér . . .

MARIE

lytter mod Døren.

Nu kommer Gartneren!

CLARISSE

anlægger øjeblikkelig sin sleske Holdning.

GARTNEREN

ind fra Haven. — Han er en høj, statelig Mand med
graasprængt Haar og Skæg. — Der er noget blidt
og sagtmodigt over ham. — Hans Blik er lidt
usikkert, men kan godt blive hvast. — Hans Dragt
er en net og renlig Arbejdsdragt. — I den ene Haand
bærer han en Rive, som han hænger fra sig paa et
Par Søm ude i Forstuen.

CLARISSE

næsten nejende.

Godaften . . .

GARTNEREN

kort.

Godaften . . . (Til MARIE, der vil gaa med
Gustav Wied: Den gamle Pavillon.

sin Kost og sine øvrige Redskaber.) Det er noget sent, her er blevet gjort i Stand i Dag.

MARIE

høflig

Der har ikke godt været Tid før; vi har haft saa travlt oppe i Hovedbygningen til i Morgen . . .

GARTNEREN

Ja, det har I vel . . . Saa husker De nok, Marie, at jeg skal ha' Mad herved til to.

CLARISSE

spidser Øren.

MARIE

Ja . . jeg har sagt det til Jomfruen.

GARTNEREN

Tak . . Og hvis jeg kunde faa det ned straks.

MARIE

Jo, nu skal jeg . . .

(Ud. Lukker Yderdøren.)

GARTNEREN

til CLARISSE, der har krummet sig slesk og ydmyg, hvergang hans Øjne tilfældigt er gledet hen i Retning af hende.

Hvad vil Du?

CLARISSE

duver.

Jeg vilde jo saa gerne bede om at faa
et Par Kroner af mine Ugepenge . . .

GARTNEREN

Det er jo først Tirsdag i Dag.

CLARISSE

tørrer Taarer.

Jamen De véd jo nok, Selkau, at min
Datter . . .

GARTNEREN

med en Haandbevægelse.

Ja, det er godt . . . (Tager Portemonnæen
frem.) Hvor meget vil Du ha'?

CLARISSE

Om det kunde blive . . fem Kroner?

GARTNEREN

Saa meget har Du jo ikke engang til
gode . . .

CLARISSE

duver.

Nej . . . men . . .

GARTNEREN

rækker hende en Seddel.

Værsgod . . .

CLARISSE

snapper Pengene.

Gud velsigne Dem, Selkau! De er det
bedste Menneske, Vorherre . . .

GARTNEREN

Er der mere, Du vil?

CLARISSE

Skal vi Koner osse møde i Morgen?

GARTNEREN

Ja, naturligvis!

CLARISSE

Ja, for jeg mente, at da nu Fruen kom, saa maaske . . .

GARTNEREN

afbrydende. — Kort.

Vel skal I møde! . . . Klokken seks som sædvanlig!

CLARISSE

duver.

Ja . . . Saa Godnat, Selkau; og Gud velsigne Dem!

GARTNEREN

Godnat!

CLARISSE

tager sine Træsko paa ude i Forstuen.

Godnat igen . . .! (Sødt.) Jeg kan vel gerne liste ned gennem Haven? . . . det er kortere.

GARTNEREN

Jeg holder ikke af Rend i Haven paa denne Tid af Aftenen, véd Du.

CLARISSE

Jo . . . men . . .

GARTNEREN

Ja, gaa saa!

CLARISSE

prøvende.

Gennem Haven . . ?

GARTNEREN

Ja.

CLARISSE

dulgt.

Hæ . . ! (Ud.)

GARTNEREN

pusler lidt distrait om i Stuen. — Gaar derpaa ud af
Døren til højre.

Der lyder Skridt udenfor, og

ANDERS SKOVFOGED

kommer ind gennem Forstuedøren. — Han er ældre
end GARTNEREN og mindre og grovere. — Klæderne
ikke saa nette og renlige. — Han tager Huen af,
hænger den fra sig i Forstuen, banker paa Dørkarmen
og træder ind i Stuen.

Godaften! . . Naa her er ingen . . ?
. . . Jaja, da . . .

MARIE

fra Haven med en Bakke med Smørrebød, Glas og
Flasker.

ANDERS

skutter sig forventningfuld.

Naa der er hun med Fouragen, lille Jomfru. (Kigger paa Opdækningen.) Den ser sgu godt ud!

MARIE

venligt.

Er Skovfogden sulten?

ANDERS

Som en Skorpion, ja! . . . Og sese! Øl og Snaps og det hele! . . . Men hvor har hun gjort af Selkau, lille Jomfru?

GARTNEREN

ind med en utændt Lampe, som han stiller fra sig paa Bordet.

Her er han!

ANDERS

gnider forventningsfuld Hænderne.

Ja, der er han sgu!

GARTNEREN

til Pigen.

Tak, Marie . . . Jeg kan sæl ta' Bakken med op i Morgen tidlig.

MARIE

Jo . . . Godnat! (Ud.)

GARTNEREN

Godnat . . .

ANDERS

nikker.

Godnat, min Stump!

GARTNEREN

lidt frem og tilbage. — Gaar derpaa hen i den
aabne Dør og stirrer ud i Haven.

ANDERS

skæver længselsfuldt til Maden.

Pause.

Man hører Taarnuret oppe i Hovedbygningen slaa.

ANDERS

tæller.

. seks, syv, otte, ni! . . . Hun
er sgu allerede ni, Selkau!

GARTNEREN

lukker Døren. — Frem.

Ja, vi skulde vel saa ha' den Mad . . ?

ANDERS

gelassen.

Ja, det skulde vi vel. Den eksisterer
jo for at spises.

GARTNEREN

Værsgod og sid hen til Bordet . . .
Næi, i Sofaen, Anders Skovfoged!

ANDERS

Tak, Tak! (Tager Plads i Sofaen.)

GARTNEREN

har sat sig paa en Stol.

Der er vel Mad nok? . . Jeg ha'de da sagt til, at De kom.

ANDERS

Jo, jo! (Hugger sig et Stykke.) Med Forlov?

GARTNEREN

Værsgod . . . (Tager selv et Stykke.)

Pause.

De stirrer frem for sig og spiser i Tavshed.

ANDERS

napper et nyt Stykke.

Med Forlov?

GARTNEREN

Værsgod . . . (skænker Øl og Snaps op.)
Singot!

ANDERS

Tak! (Drikker først Snapsen og derpaa Øllet umiddelbart efter.) Ah-h! (Tager mere Mad.) Med Forlov?

GARTNEREN

nikker.

ANDERS

Det er sgu ellers en god Pølse!

GARTNEREN

Ja-a . . .

ANDERS

peger paa Flasken.

Ja, vi skal vel prøve en lille En til?

GARTNEREN

skænker.

Singot!

ANDERS

Tak! (Drikker. Dennygang uden Øl.) Ah-h!
(Klør sig i Hovedet.) Det er underlig, Selkau,
men saasnart jeg har drukket et Par
Snapse, saa faar jeg altid saadan en Kløe
heroppe i lessen!

GARTNEREN

Det er Varmen . . .

ANDERS

Ja, det er det vel.

De tømmer nu Fadet. — Og hvergang ANDERS
napper et Stykke, siger han: Med Forlov? og den
anden svarer: Værsgod! eller nikker blot. — Ogsaa
et Par Snapse tager de sig med et „Singot“ og et
„Tak“.

GARTNEREN

Der staar et Stykke endnu . . . Skal
De ikke ha' det, Anders?

ANDERS

tøvende; vil gerne.

Næi . . .

GARTNEREN

Jo, vist saa; det er da ikke værd at levne.

ANDERS

Ja-a . . . jeg kan jo godt, naturligvis; men jeg kan da osse godt la' være . . .

GARTNEREN

Vist skal De spise det!

ANDERS

langer hurtig ud efter Stykket. — Og naar det er fortæret, tørrer han Fingrene i Frakken og rækker Haanden frem over Bordet.

Tak for Mad, Selkau.

GARTNEREN

trykker hans Haand.

Sæl Tak . . .

ANDERS

mæt.

Det er mejet behageligt at spise!

GARTNEREN

Ja-a . . . naar man er sulten.

ANDERS

Naturligvis, naar man er sulten! Men det er man da jo næsten altid! (Trækker en lille Pibe op af Lommen.)

GARTNEREN

henter Pibe og Tobak fra Vindueskarmen.
Her er Tobak.

ANDERS

Tak, ellers . . . Men hun er da stoppet til første Omgang.

GARTNEREN

stopper sin Pibe, tænder den og sætter sig. — Begge damper.

Pause.

Der bliver mørkere og mørkere i Stuen.

GARTNEREN

rejser sig og gaar op og ned ad Gulvet.

Det er vel bedst, at vi faar Lampen tændt . . .

ANDERS

Ja-a; her er jo no'et dunkelt.

Lampen tændes.

GARTNEREN

sætter sig og rejser sig igen. Frem og tilbage paa Gulvet.

ANDERS

følger ham med Øjnene.

Hvornaar er det, de kommer i Morgen?

GARTNEREN,

der ikke har tænkt paa andet.

Klokken fire . . . Saa kan de vel være her henad halv seks.

ANDERS

Det kan de vel, ja . . . (Tager en af Pistolerne ned og ser paa den) Hør, Gartner Selkau,

skulde De engang blive ked af én af disse hersens Bøsser, saa kender jeg en Mandsperson, der ikke vil sige Nej for 'en.

GARTNEREN

Dem forærer jeg ikke bort.

ANDERS

Naa-aa, saadan no'et kan man sgu aldrig sige forud.

GARTNEREN

De har været min Fa'ers.

ANDERS

polisk.

Ja, og han var jo osse Skovridder, saa den vilde jo komme paa et passende Sted, hæ-hæ! . . . (hænger Pistolen tilbage.)
Kan de ellers skyde?

GARTNEREN

Ja, det var den anden af dem, jeg skød Hektor med i Fjor.

ANDERS

Med Kugle?

GARTNEREN

Ja . . . Han døde paa Stedet.

ANDERS

tænksomt.

Ja-e . . . naar der er Bud efter En saa . . .

Pause.

ANDERS

strækker mekanisk en Haand ud og piller nogle
Smuler op af Fadet og putter dem i Munden.

GARTNEREN

gemmer Øjnene bort og siger ligesom mod sin Vilje.
Ja . . . vi skulde vel ha det Bæger? . .

ANDERS

smiler glad.

Ja, det er vel Meningen.

GARTNEREN

aabner Hængeskabet med et ombøjet Søm, som han
henter frem bag et af Billederne paa Væggen. —
Sætter en halvfylt Romflaske paa Bordet.

ANDERS

forundret.

Jeg synes, De bruger Dirk, Selkau?

GARTNEREN

undvigende.

Jeg har forlagt Nøglen . . .

ANDERS

kigger til Vinduerne.

I Deres Sted vilde jeg nu alligevel
hænge for Ruderne, Selkau!

GARTNEREN

noget brydsk.

Der kommer ingen i Haven uden min
Tilladelse!

ANDERS

Næi, det gør der vel ikke . . . (Geskæftig.)
Nu skal jeg rydde Bakken af Vejen!
(Stiller Flasker og Glas sammen.)

GARTNEREN

ubehersket.

Nej, Glassene skal vi jo beholde!

ANDERS

Ja, det er sgu osse sandt! (Tager Øl-
glassene fra Bakken, kigger i dem og slaar Slatterne
hen ad Gulvet. — Bakken skyder han saa langt
bort som muligt.) Saa! (Skubber et Glas over til
GARTNEREN.) Værsgod!

GARTNEREN

skænker.

ANDERS

ser fornøjet til.

Kluk, kluk, kluk, kluk . . . hæ!

GARTNEREN

tager sit Glas.

Skaal . . .

ANDERS

med sit.

Skaal . . . Skaal, Selkau! (Drikker.)
Ah-h . . .! Jeg synes, hun kradser uma-
nerligt i Aften . . . ?

GARTNEREN

Naa-aa, det er vist bare den første
Mundfuld.

ANDERS

Ja-a, det er det vel . . . (Smager igen.)

Pause.

De sidder tankefulde, ryger og drikker og stirrer
frem i Luften.

ANDERS

Jeg fik da ikke kalket mit Hus,
Selkau . . .

GARTNEREN

Det skulde De dog se at faa gjort . . .
det trænger svært.

ANDERS

Ja-a, det gør'et sgu . . . Men Fruen
kommer vel ikke saa langt, at hun ser det.

GARTNEREN

tier.

Pause.

GARTNEREN

vaagner.

Skaal!

ANDERS

Tak! . . . Det er sandt, Gartner Selkau,
der falder mig sgu no'et ind!

GARTNEREN

Hum . . . ?

ANDERS

tøvende.

Ja, det var det, jeg vilde sige, at nu bli'er det vel herefter tids et Stød ovre hos mig, at vi samles?

GARTNEREN

pludselig ophidset. — Slaar en flad Haand ned i Bordet.

Nej, nu si'er vi Stop, gør vi!

ANDERS

skrumper lidt forskræmt sammen i Sofaen.

Pause.

GARTNEREN

gaar hen og aabner Døren ud til Haven. — Maanen er kommen op. — En Nattergal synger i et Træ tæt udenfor, en anden svarer længere borte nede i Skoven.

ANDERS

kigger sky til GARTNEREN, som stille har sat sig tilbage paa sin Plads.

Det er dog alligevel mest Plaseer, naar det er Sommer . . .

GARTNEREN

Aa ja . . . Tiden gaar jo bedre . . .

ANDERS

belivet over, at den anden i det hele taget svarer.

Ja, det har De sgu Ret i, Selkau!

Saadan Vinterdage, naar Solen putter sig ved Firetiden, kan det sgu være spysk nok, at faa Has paa Timerne . . . mange Gange!

GARTNEREN,
der intet har hørt.

Skaal . . .

ANDERS
gesvindt.

Skaal, skaal, Selkaul . . . (Klemmer paa igen.) Hør . . . Clarisse Slentens var indenfor ved mig i Gaar og spurgte, om hun ikke kunde faa Arbejde med at hjælpe mig med Høet . . . Hva' mener De, Selkaul . . . Hun har jo gaaet her i Haven i mange Aar?

GARTNEREN
samler sig.

Jo-o, hun er flink nok. Men De skal se hende lidt efter paa Fingrene, for der hænger let noget ved dem.

ANDERS
Rapsen hun . . . ?

GARTNEREN
Ja-a, det kan jeg jo ikke sige hende helt fri for . . . Men hun er jo et Jærn til sit Arbejde.

ANDERS

interesseret.

Saa De har mærket, at hun rapser?

GARTNEREN,

der gerne vil bort fra sine Tanker.

Ja-a . . . det var her i Fjor, at hun hjalp til at pille Frugt ned. Saa mærkede jeg jo, at det svandt i Dyngerne . . . Og det var altid de største, der blev borte . . .

ANDERS

nikker.

Det er en viis Vej, ja!

GARTNEREN

Saa si'er jeg det jo til Fruentimmerne en Fyraften. Dorthe og Johanne ta'er det jo ganske rolig og si'er, at de har ingen Æbler taget. Men Clarisse skriger op og larmenterer og raaber, at hun vil melde mig til Herredsfogden . . . Og saa vidste jeg jo Besked.

ANDERS

Den er sikker nok, ja!

GARTNEREN

Men jeg si'er jo saa til hende, at hvis hun ikke kom frem med Æblerne, saa klædte jeg hende af til Særken for sæl at hitte dem.

ANDERS

fniser.

Hi, hi!

GARTNEREN

Og hun bandte og skældte og endevendte sine Lommer for at vise mig, at hun ha'de ingen Æbler ta'et. Men jeg blev jo staaende ved mit, at saa vilde jeg sæl undersøge hende.

ANDERS

Naa . . ?

GARTNEREN

Ja, saa sendte jeg de andre hjem og sa'e, at Clarisse kunde følges med herind i Stuen . . . Og da jeg ha'de lukket Døren, begyndte hun jo at græde og hyle, at jeg ikke maatte gøre hende evig ulykkelig . . . Og hvis jeg vilde gaa ud i Køkkenet, saa skulde hun lette sig for Æblerne.

ANDERS

Hi, hi!

GARTNEREN

Det gjorde jeg saa . . . Men jeg lukkede naturligvis Forstuedøren i Laas først.

ANDERS

Det er en viis Vej, ja!

GARTNEREN

Og da jeg saa kom ind fra Køkkenet igen, saa laa der otte store Gravenstener hér paa Bordet.

ANDERS

overvældet.

Otte! Men hvor Fanden kunde Konen haft alle dem paa sig?

GARTNEREN

Ja, det spurgte jeg hende jo ogsaa om; men hun vilde ikke ud med Sproget.

ANDERS

Jamen et Steds maa hun sgu da ha' haft dem, Selkau.

GARTNEREN

Javel . . og jeg fik da ogsaa senere hen at vide hvor.

ANDERS

Naa . . ?

GARTNEREN

Jo-o . . hun ha'de saamæn haft dem i sine Bukser.

ANDERS

I sine Bukser! Men hvor Satan var der Plads?

GARTNEREN

Jo-o, Fruentimmerne har jo Susebukser, Anders Skovfoged.

ANDERS

Hi, hi, ja! . . . Ja de Kvindfolk er s'men mange Gange meget mere udspekulerede end som vi andre! . . . Nu hader hun Jer vel saa?

GARTNEREN,

der atter begynder at distraheres.

Det tror jeg ikke . . . Hun er da bleven saa myg og høflig siden den Tid . . .

ANDERS

Ja-a, det kan man jo ikke altid ta' Varsel af . . .

GARTNEREN

. . . og flink nok er hun jo ogsaa til sit Arbejde.

ANDERS

betænksom.

Næ-æ . . . saa tror jeg sgu dog ikke, at jeg tar hende . . .

GARTNEREN

Ja, tjent med hende kan De godt være . . . naar De da altsaa passer paa hende! . . . Og saa har hun jo den syge Datter, som hun koster paa, saa hun har god Brug for de Penge.

ANDERS

Ja-a . . . næ-i . . . Ja, jeg kan jo tænke

over det! . . . Naa, Skaal, Selkau! Nu
maa jeg nok se at trisse hjem efter.

GARTNEREN

urolig.

De har jo ikke saa lang Vej . . .

ANDERS

tøvende.

Næ-i, saamæn . . .

GARTNEREN

gemmer Øjnene bort.

Der staar en Flaske til inde i Skabet . . .

ANDERS

smilende.

Naa gør der det . . . ja-a . . .

GARTNEREN

pludselig.

Lad os gaa ned ved den gamle Pavillon
. . . Her er saa beklumret.

ANDERS

forundret.

Ved den gamle Pavillon . . . ?

GARTNEREN

nervøst.

Ja, vist saa . . . Der er saa kønt nede
i Maaneskin . . .

ANDERS

tøvende.

Jeg mener nu, at Drikkevarer smager
bedst i en Stue . . .

GARTNEREN

ser stift paa ham.

Kan De ikke gøre, hvad en Ven be'er
Dem om?

ANDERS

hurtig.

Jo, jo!

GARTNEREN

hen til Skabet.

Stop saa Piben.

ANDERS

Tak, det er besørget . . .

GARTNEREN

med en frisk Flaske.

Kom saa!

ANDERS

smiler forlegent.

De si'er, at det gaar ikke rigtig til
dernede ved Pavillonen paa denne Tid . . .

GARTNEREN

tager Glassene.

Hæ . . .! Det er noget, jeg har ud-
spredt! . . . Saa gaar vi!

ANDERS

Ja, i Guds Navn . . . (Henter Huen.)

GARTNEREN,

der har taget en Hat paa ude i Forstuen.
Vil De ta'e Riven.

ANDERS

Riven . . . ?

GARTNEREN

Ja . . .

ANDERS

Hvorfor skal den dog med . . . ?

GARTNEREN

haardt.

Fordi den skal!

ANDERS

løfter Riven ned.

Skal Lampen ikke slukkes . . .

GARTNEREN

hurtig, som i Angest.

Nej, nej!

ANDERS

standser.

Skal vi ikke hellere bli'e, hvor vi er,
Selkau . . . ?

GARTNEREN

ubehersket. — Giver ham et Stød i Ryggen.

Gaa nu, for Djævelen!

ANDERS

sagtmodig.

Nu gaar jeg . . nu gaar jeg . . .

Begge ud.

Tæppe.

ANDEN AFDELING

Aaben Plads paa Grænsen af Skov og Have. Busketter og høje Træer. — Til højre paa Pladsen, omgivet af Blomster og Buske, en gammel, halvt forfalden hvidkalket Pavillon med blyindfattede Ruder og Hætte-Tag. Klematis og Vildvin op ad Murene. — En bred Trætrappe fører op til et Par Glasdøre. — Til venstre, lige for Pavillonen, en Bænk. — I Baggrunden Udsigt over Plænerne til Hovedbygningen. Maanelys mellem Træerne. — Pavillonen ligger i Halvmørke.

En Nattergal synger i et af de nærmeste Træer.

GARTNEREN og SKOVFOGEDEN
kommer langsomt gaaende fra Baggrunden. —
GARTNEREN forrest med Glassene og Flasken.

ANDERS

med Riven. Forsonlig.

. . . nej, vel saa, vel saa, Selkau! . . .
mellem Venner! — — Men jeg kan nu
ikke faa i mit Ho'ede alligevel, hvorfor vi
har slæbt den Rive med.

GARTNEREN

For at slette Sporene ud.

ANDERS,

Sporene . . .? Hva' for Spor?

GARTNEREN

stiller Sagerne fra sig paa Trappen.

Vore egne, naturligvis; naar vi gaar op igen. Alle Gangene er jo nyrevne i Dag.

ANDERS

fløjter forstaaende.

Hy-y-it! Den er reel nok! De har Forstand, Selkau.

GARTNEREN

sætter sig paa Trappens nederste Trin. — Svarer ikke.

Pause.

ANDERS,

der ligeledes har sat sig efter at have stillet Riven fra sig, vender sig og betragter opmærksomt Pavillonen.

Den ser jo ellers menneskelig nok ud ved Nattens Tider.

GARTNEREN

Ja-a . . . (Skænker i Glassene, som stødes sammen og tømmes i Tavshed.)

ANDERS

tøvende.

Sig mig saa, Gartner Selkau, saa

samles vi vel herefter ovre hos mig om Aftenen . . . ?

GARTNEREN

retter sig.

Jeg drikker ikke, saalænge de er her, véd De godt!

ANDERS

Jamen . . .

GARTNEREN

slaar en Haand ned i Trappen.

Jeg drikker ikke en Draabe, saalænge de er her! . . Det er tilstrækkeligt, at man er et Udskud de otte Maaneder af Aaret!

ANDERS

nikker tankefuld.

Ja—a . . . aa, ja, saamæn . . .

GARTNEREN

vender sig brat om mod ham.

Tror De maaske, at jeg drikker for min Fornøjelses Skyld.

ANDERS

pikeret.

Jeg kan nu ikke lide, Selkau, at De saadan immerhen snakker om at drikke og at drikke! Der er sgu ingen af vos, der drikker! . . . Fordi vi tar vos et Glas

og en Passiar imellem om Aftenerne, det er sgu da ikke noget at lave Staahej over.

GARTNEREN

har stillet Piben fra sig og sidder nu med Albuerne støttet mod Knæene og Hovedet i Hænderne. —
Løfter Hovedet.

Tror De, den lille Frøken er vokset noget siden i Fjor?

ANDERS

Naa-aa, de vokser jo ikke i den Alder; men hun har vel lagt sig ud.

GARTNEREN

langsomt, med et prøvende Blik mod den anden.
Hvor gammel er det vel, hun kan være?

ANDERS

Aa-aa, en atten-nitten vel.

GARTNEREN

De har jo aldrig haft Børn, Anders Skovfoged . . .

ANDERS

sørgmodig.

Næi, det faldt nu ikke saadan til . . .
Line, hun jamrede sig saamæn nok for 'et . . . men naar der ingen skal komme, saa kommer der ingen.

GARTNEREN

næsten ondskabsfuldt.

Om De nu ha'de haft en Søn eller en Datter?

ANDERS

afgjort.

Ja, saa sad vi ikke her og drak!

GARTNEREN

haanligt.

Haa, haa . . . ! det er sgu ikke sikkert!

ANDERS

tilforladeligt.

Jo-o, det er sikkert nok, er 'et! for saa ha'de hele Historien faaet en anden Lyd, Gartner Selkau. Men naar man hverken har Kone eller Børn at stræbe for, saa er der ikke noget, der holder igen, ser De, for . . .

GARTNEREN.

Man mærker Rusen.

De snakker, ja! Men hvad skal saa en anden sige? De har dog været gift engang og har haft Hus og Hjem, hvor De blev modtaget med Glæde . . . Men hvad har jeg!

ANDERS

Næi, sandt nok . . . Men De har jo da osse paa en Maade Tiden for Dem endnu, Selkau.

GARTNEREN

Hæ, ja! Men har De nogen Mening om, hvad det er for en Tid! Tror De, at jeg nogen Sinde sætter Flasken ind i Skabet og slaar Tolden i for evig?

ANDERS

Næ-i . . .

GARTNEREN

mere og mere ophidset.

Nej, det kan De rolig bande paa! Har man først begyndt at plante i det Bed, saa holder man ikke op, før man graves ned til Ormene! . . . I gaar allesammen hér og tror, at jeg har mine kronede Dage her paa Gaarden . . . hæ! og saa rinder der ikke en Dag til Ende, uden at jeg ønsker mig godt og vel borte herfra.

ANDERS

blidt.

Jamen, I kunde jo da osse nemt faa Jer en anden Plads, Selkau, saa dygtig, I er.

GARTNEREN

truer ud i Luften.

De kunde vove paa det! De kunde vove paa at jage mig herfra!

ANDERS

mildnende.

Jamen det er der jo heller ingen, der

snakker noget om, Gartner Selkau. Jage Dem herfra? Hvorfor skulde de jage Dem herfra?

GARTNEREN

ophidset.

Jojo, jojo! Jeg kender dem! Baade hendes Broder ovre paa Falster og Bestyreren her. De vilde prise deres Gud den Dag, jeg vendte hele Herligheden Ryggen! (I Udbud.) Forbandet er den Grund, vi sidder paa!

ANDERS

forskrækket.

Men Selkau dog . . .

GARTNEREN

hviskende.

Véd I slet ikke noget om det . . . ?

ANDERS

Om hvad for no'et?

GARTNFREN

Om mig og Fruen . . .

ANDERS

Jo-o, jeg har jo nok hørt . . .

GARTNEREN

Det er mig, der er Fa'er til den lille Annette!

ANDERS

Ja, de siger jo saadan, men . . .

GARTNEREN

Det var jo ligemeget, hvor jeg gik og stod, saa listede hun omkring mig som en Kat og snakkede sødt til mig og saa paa mig med et Par Øjne, der mange Gange fik mig til at slaa mine ned . . . for hun var jo da Frue. Og saa var det det Efteraar, da Jægermesteren blev syg, at jeg en Eftermiddag gik hernede og rev Blade sammen . . . jeg ha'de smidt Frakken, for det var da varmt nok . . . saa kommer hun gaaende derinde fra Skoven med Polluks . . . og da hun ser mig, gaar hun lige hen og stiller sig ved Siden af mig . . . „De har det nok med Varmé, Lars,“ siger hun saa . . . og jeg siger begripligvis Ja; for varmt var det . . . Og saa ser hun igen paa mig med disse hersens Øjne og lægger sin ene Haand paa min Arm helt oppe paa det tykke . . . Men saa kunde jeg ikke styre mig længere . . . jeg smider Riven og slaar begge mine Arme omkring hende . . .

ANDERS

Skreg hun saa . . . ?

GARTNEREN

Nej, hun saa bare forskrækket omkring . . . og saa sa'e hun: „Pas dog paa,

Menneske!“ . . Men saa kom hun helt hen til mig igen og sa'e ganske rolig: „Vil De komme ned i Pavillonen i Aften Klokken ti; jeg vil tale med Dem.“ . . . og saa gik hun og Polluks op ad Hovedbygningen til.

ANDERS

drejer sig og betragter Pavillonen.

Og mødtes I saa?

GARTNEREN

Ja . . . vi mødtes her baade den Aften og mange Gange siden efter . . .

ANDERS

Hum, ja . . . der sker mejet under Vorherres Himmel . . .!

GARTNEREN

blusser op igen.

Men jeg bryder mig Fanden om Fruen nu, hun kan være for mig, hvad hun være vill . . . Men det er haardt nok, Anders Skovfoged, naar Ens egen Datter ikke maa vedkendes En.

ANDERS

Sandt nok . . . Men det vilde jo da blive til Skændsel for alle Parter!

GARTNEREN

Hæ! og saa vilde hun ha' mig til at rejse til Amerika!

ANDERS

Ja, det vilde hun nok . . . Men De har nu li'egodt faaet Magten over hende til sidst, Gartner Selkau! Se nu her med Pavillonen, som hun vilde ha' ned! . . . Hva' vilde hun nu for Resten ha' den ned for?

GARTNEREN

Det er da forklarligt nok, synes jeg.

ANDERS

Aa, ja, saamæn . . . det er det vel . . .

GARTNEREN

listig.

Og saa er der jo ogsaa det, at naar som helst hun kommer her i Haven, saa sørger jeg altid for at ha' lidt at pusle med her omkring!

ANDERS

Hi, hi! Og det skær hende i Øjnene!

GARTNEREN

Og saa lokker jeg den lille Annette herved for at se paa Roserne!

ANDERS

Hæ, naa, ja, hun er jo da osse Jer egen Datter!

GARTNEREN

Ja-a . . . Og mange Gange naar hun staar her og snakker mildt og venligt til mig, Anders Skovfoged, er jeg lige ved at sige hende, hvordan det hele forholder sig . . .

ANDERS

forskrækket.

Jamen det maa I ikke gøre, Selkau!

GARTNEREN

Nej . . . og jeg er jo heller ikke værdig dertil . . . Men i Fjor da tog jeg hendes Haand og vilde kysse den . . . jeg kunde ikke lade være for aldrig det! og saa saa' jeg paa hende og sa'e: min lille, søde Annette . . .

ANDERS

Men Selkau . . . !

GARTNEREN

hidsig.

Og saa Dagen efter kommer Fruen og melder mig, at hvis jeg prøver paa de „Hundekunster“ tiere, saa skulde jeg blive jaget fra Gaarden den samme Dag, for

der var ikke én, der vilde tro paa mine Historier, sa'e hun, da alle og enhver vidste, at . . . (standser brat.)

ANDERS

Vidste at hva' . . . ?

GARTNEREN

haardt.

Vidste, at jeg drak!

ANDERS

stille.

Sa'e hun det . . .

GARTNEREN

i Udbrud.

Jamen det er jo osse sandt, Anders Skovfoged . . . det er jo osse sandt! Der er jo ikke den Aften, jeg gaar ædru i min Seng!

ANDERS

mildnende.

Naa-aa, nu overdriver De, Gartner Selkau . . . Vi er jo da ikke sammen hver Aften.

GARTNEREN

fortvivlet rokkende.

Jamen, jeg drikker ogsaa, naar jeg er alene . . . det véd I ikke noget om . . .

Jeg sidder hver eneste Aften derinde i Pavillonen og drikker . . .

ANDERS

med store, runde Øjne. — Næsten ædru.
Hvad er det, I sidder dér og si'er . . . !

GARTNEREN

tungt.

Det er sandt hvert eneste Ord . . .
Og det er mig, der har faaet Jer til at drikke . . . det er mig, der er en Svinepels . . . Og jeg kan ikke la' være, jeg kan ikke holde op . . . Forleden ha'de jeg smidt Nøglen til Skabet ned i Brønden for at blive fri for den . . . Saa længe det var lys Dag, og jeg gik mellem de andre og arbejdede, saa var jeg helt stolt over, hvad jeg ha'de gjort . . . Men da jeg saa kom hjem i Stuen og ha'de spist min Aftensmad, begyndte det at slide og trække i mig . . . og jeg rev Tøjet af mig og gik til Sengs . . . Men jeg maatte ligge og slaas baade med det ene og med det andet . . . Og til sidst kunde jeg ikke staa imod længere . . . og saa krøb jeg ud af Sengen og hen til Skabet . . . og saa brækkede jeg Laasen op med et Stemmejern . . . og saa brækkede jeg Laasen op med et Stemmejern . . . (Skjuler Ansigtet i Hænderne.)

ANDERS

sidder stiv og lamslaaet og stirrer hjælpeløst frem for sig. — Saa rejser han sig pludselig energisk og slaar til Romflasken, saa den triller ned bag Trappen.

Fa'en ogsaa med det Drikkeri! (Træder hen foran GARTNEREN og løfter bedyrende en Haand i Vejret.) Saa sandt jeg staar hér en Synder for Gud, Gartner Selkau, saa sætter jeg aldrig min Mund mere til et Glas, naar det da ikke lige netop er for Tørst!

GARTNEREN

løfter langsomt Hovedet.

Og mener I, det nytter . . . ?

ANDERS

energisk.

Javel mener jeg, det nytter! . . . Og rejls I Jer nu op, og lov Jer sæl det samme i denne hellige Stund!

GARTNEREN

Det har jeg gjort saa tit . . . men jeg er fortabt . . .

ANDERS

i Ekstase.

Aa, vis vas, Gu' er I ikke nej! I har lovet Jer sæl det, og det nyttede kasker ikke . . . (Stærkt.) Men nu kan I jo love mig det engang, Gartner Selkau, nu kan I jo love mig det engang!

GARTNEREN

med et svagt Haab i Stemmen.

Og tror I, det nytter . . . ?

ANDERS

som før.

Det skal nytte!

GARTNEREN

griber hans Haand.

Og hver Dag vil I minde mig om
det . . . ?

ANDERS

Hver eneste livfødte Dag!

GARTNEREN

Gud i Himlen lønne Jer for det, Anders
Skovfoged! . . . jeg har jo gaaet her saa
alene . . .

ANDERS

Sæl Tak! . . . Og nu skal det hele
faa en anden Gænge, forstaar I! . . . Se,
først river vi nu Pavillonon ned . . .

GARTNEREN

gør en Bevægelse.

Nej . . . men . . .

ANDERS

Det er mig, der raader, Selkau; husk
paa det! . . . Det gamle Skrammel har

saamæn voldt Jer Ufred nok! . . . Og saa hvidter vi mit Hus og reparerer Tagene, saa at alting kan blive ordentligt og rekommenderligt, som mens Line hun levede!

GARTNEREN

Og saa vil den Tid komme, da jeg ikke mere behøver at skamme mig for den lille Annette . . . ?

ANDERS

stærkt.

Den Tid vil komme, da I ikke behøver at skamme Jer for et eneste Menneske mere, Gartner Selkau! . . . Og giv mig nu Jer Haand paa, at I vil kæmpe som en Mand, naar Fristeren melder sig!

GARTNEREN

med hans Haand i sin.

Saa sandt, jeg staar her som en Synder for Gud, saa vil jeg gøre, hvad der staar i et Menneskes Magt for at kæmpe imod, Anders Skovfoged, stol paa det!

ANDERS

i Ekstase.

Det drikker vi paa! . . . Der er endnu en lille Slurk tilbage i Glassene! (Tager Glassene.) Skaal, og til Lykke!

GARTNEREN

bevæget.

Skaal, Anders Skovfoged, Skaal! . . .
Og Gud lønne Jer for Jert store Venskabs
Skyld!

Glassene stødes sammen.

Tæppe.

ANDEN AKT

Formiddag. — Kontor i Hovedbygningen; stort og rummeligt, men med faa og tarvelige Møbler. — I Baggrunden et stort Vindue, gennem hvilket man har Udsigt til Gaardspladsen med dens straatækte Stald- og Ladelænger. Af og til høres Galen af Haner, Klapren af Træsko over Brostenene, Vognrumlen . . hele en Gaardsplads travle Liv. — Stærk Sol. — Til højre Dør ind til Dagligstuen. Til venstre Dør ud til Entreen.

JÆGERMESTERINDEN, en høj, smuk, statelig Dame, hvidhaaret, i smagfuld prunkløs Formiddagsdragt, sidder ved et stort Arbejdsbord, hvorpaa Bøger og Papirer.

I en passende ærbødig Afstand staar CLARISSE krum og ydmyg.

JÆGERMESTERINDEN,
der har en opslaaet Regnskabsbog foran sig. —
Rolig.

Naa? . . . Og saa?

CLARISSE
duver.

Fruen er da ikke vred over det, jeg fortæller . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Aldeles ikke . . . Videre!

CLARISSE

Ja . . . og da jeg saa kom ned forbi Pavillonen og . . .

JÆGERMESTERINDEN

med et Blik.

Hvad har Du og Gartneren udestaaende med hinanden, siden Du saadan løber rundt og udspionerer ham?

CLARISSE

overrumplet.

Ingenting, forsikrer jeg Fruen . . . han er den herligste Mand, er han . . . og saa god . . . men . . .

JÆGERMESTERINDEN

kort.

Videre!

CLARISSE

lettet.

. . . ja saa sad jo Gartneren og Skovfogeden og drak den ene Flaske efter den anden, og . . .

JÆGERMESTERINDEN

Naar Du er færdig hér, vil Du saa gaa ned til Anders Skovfoged og bede ham komme herop . . . men straks!

CLARISSE

duver.

Jo . . .

JÆGERMESTERINDEN

Naa . . .? . . . og hvad sagde saa de to . . . Drukkenbolte til hinanden? . . .
Tal rent ud!

CLARISSE

Ja, Fruen ved naturligvis ikke om alle de taabelige Historier, der . . .

JÆGERMESTERINDEN

Jo! . . . Var det dem, de rippede op i?

CLARISSE

Ja . . . og Selkau sa'e, at det var den skære Sandhed . . . fuld som han var!

JÆGERMESTERINDEN

Hum . . .

CLARISSE

Men Anders raadede ham til at holde sin Mund, da det ellers let kunde bringe Ulykke baade over ham sæl, og . . . og andre med.

JÆGERMESTERINDEN

stadig rolig.

Og hvorfor kommer nu Clarisse her og fortæller mig det?

CLARISSE

„sødt“.

Det er fordi, jeg holder saa meget af Fruen, der altid har vaaren saa god mod vos Fattigfolk . . . (Indigneret.) Og saa mener jeg, at Selkau, der er i Fruens Brød . . .

JÆGERMESTERINDEN

med en Haandbevægelse.

Ja, Tak! . . . jeg kender Jeres gode Hjerter, fra da jeg selv gik imellem Jer! . . . Hvad endte saa den Pokulats med dernede?

CLARISSE

med et ondt Smil.

Hæ! . . . ja, da de var bleven godt drukne begge to, saa blev de jo saa rørende . . . og saa lovede de hverandre, at de aldrig vilde drikke mere . . . hæ!

JÆGERMESTERINDEN

om mod hende.

Og hvor mange har hun saa fortalt den Historie til?

CLARISSE

med Haanden paa Hjertet.

Ikke til en levende Sjæl, Frue! Og det skal ikke komme over min Mund, saa længe jeg lever!

JÆGERMESTERINDEN

rolig.

Det vil jeg heller ikke raade hende til.
Hører jeg et Ord om det af nogen, bli'er
hun samme Dag sagt ud af sit Hus!

CLARISSE

Gud bevare min Mund, Frue . . . En
kunde da aldrig faa et bedre Herskab,
end det En har. Og det er da osse kun
to drukne Personer, der . . .

JÆGERMESTERINDEN

vinker af.

Tak! . . Saa kan Clarisse gaa.

CLARISSE

duver.

Jo . . . Og skal jeg saa skikke Skov-
fogeden herop?

JÆGERMESTERINDEN

Det sa'e jeg jo.

CLARISSE

Jo, jo . . . Ja, saa far vel, lille Frue . . !
og Gud velsigne Dem og Deres!

JÆGERMESTERINDEN

Sig til Bestyreren derude i Entreen, at
nu kan han komme ind.

CLARISSE

Jo . . . („Sødt.“) Og saa far vel da,
lille Frue . . !

JÆGERMESTERINDEN

kort.

Far vel.

CLARISSE

smyger ud.

JÆGERMESTERINDEN

sidder rolig og upaavirket og venter. — Blader i
Bøgerne.

Det banker.

JÆGERMESTERINDEN

uden at vende sig.

Kom!

BESTYREREN

ind. — Han er en yngre, solbrændt Mand af Gaard-
mandsklassen. — Bliver ærbødig staaende inden for
Døren og hilser

God Morgen . . .

JÆGERMESTERINDEN

God Dag, Clausen . . . Værsgod . . .
Kom nærmere.

BESTYREREN

gaar et Par Skridt frem. Standser.

JÆGERMESTERINDEN

sammenligner Optegnelserne i Bøgerne med nogle
Regninger.

Pause.

JÆGERMESTERINDEN

nikker tilfreds. — Vender sig mod ham.
De er en flink Mand, Clausen.

BESTYREREN

rømmer sig forlegen.

JÆGERMESTERINDEN

peger i Bogen.

De har solgt Nummer 45, den hvid-
brogede, ser jeg.

BESTYREREN

Hun satte saa svært af paa Mælken i
Vinter . . . saa mente jeg . . .

JÆGERMESTERINDEN

Javel . . . det var meget rigtig
De skrev forleden noget om, at vi vist
kom til at købe et Par ny Arbejdsheste
. . . Kan det ikke vente med det til Efter-
aaret?

BESTYREREN

Jo-o, de to røde kan vel nok gøre det
Høsten over med . . .

JÆGERMESTERINDEN

Vi kan jo bruge dem i Haven . . og
til Centrifugen.

BESTYREREN

Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN

nikker besluttet.

Ja, lad os det . . . Har De Opgørelsen hos Dem?

BESTYREREN

Nej, der var et Par Regninger, jeg først . . . Men jeg kan godt gaa over og hente Regnskabet, hvis Fruen . . .

JÆGERMESTERINDEN

Nej . . . det haster ikke . . . Men De kan vel faa det i Orden i Aften?

BESTYREREN

Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN

Saa kan vi gøre op i Morgen Formiddag.

BESTYREREN

Javel . . .

Lille Pause.

JÆGERMESTERINDEN

Sig mig, Clausen, har De mærket noget til, at Selkau . . . at Gartneren drikker?

BESTYREREN

undvigende.

Der er ingenting at mærke paa hans Arbejde . . . Fruen har jo set Haven; den er som blæst.

JÆGERMESTERINDEN

Han skal sidde her om Aftenen og drikke til Pægls med gamle Anders Skovfoged.

BESTYREREN

vred.

Hvem har løbet med den . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

lidt skragt.

Det kan jo være ligemeget!

BESTYREREN

Vi faar ikke nemt saa flink en Gartner, saa . . .

JÆGERMESTERINDEN

negligerer hans Udtalelse. — Atter rolig.

Selkau rejser en af de nærmeste Dage til Amerika.

BESTYREREN

i højeste Forbavselse.

Gartneren . . . !?

JÆGERMESTERINDEN

uden at ænse hans Udbrud.

Ja. — Han har sagt mig, at en Søster, han har derovre, har skrevet efter ham . . . hendes Mand er død. Og jeg finder ingen Grund til at nægte ham at rejse, skønt det er uden for Tiden.

BESTYREREN,

der ikke kan komme sig af sin Forbavelse.

Alt det véd jeg ikke det mindste om . . .

JÆGERMESTERINDEN

Det er jo ogsaa rimeligere, at han kommer til mig først! . . .! Hvor mange Penge har De i Kassen?

BESTYREREN

En otte-ni Hundrede vel . . .

JÆGERMESTERINDEN

Kan De skaffe fire Tusinde til paa Lørdag?

BESTYREREN

Jo-o . . .

JÆGERMESTERINDEN

Vil De saa det . . . til Lørdag For-middag?

BESTYREREN

Jo.

JÆGERMESTERINDEN

Naa, det var det . . . Og saa skulde vi jo gerne tale lidt om Dem selv, Clausen! — Det gør mig ondt at skulle af med Dem; men som jeg allerede fortalte Dem i Gaar: min Svigersøn overtager Gaarden her til September. De bli'er her naturligvis Deres Tid ud til November og kan saa sætte ham lidt ind i Sagerne. Men det

er bedst, at De allerede nu ser Dem om efter en anden Plads. — Naturligvis vil jeg anbefale Dem paa det bedste.

BESTYREREN

Ja, Tak . . .

JÆGERMESTERINDEN

Har De talt med min Svigersøn?

BESTYREREN

Ja, jeg hilste paa ham nede i Stalden . . . han var der i Morges med Frøkenen . . .

JÆGERMESTERINDEN

Hvad synes De om ham!

BESTYREREN

Jo-o, han ser jo meget krabat ud . . .

JÆGERMESTERINDEN

Ja, jeg tror nok, at han er flink . . .
(Smilende.) Og saa faar han jo ogsaa mig til at holde sig i Ørene!

BESTYREREN

Vil Fruen da . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Ja, jeg flytter hertil, naar de unge gifter sig. — — Ja, saa er der vist ikke mere i Øjeblikket; Clausen . . . Har Marie sagt til Dem, at vi skal bruge Kavaler-vognen Klokken et?

BESTYREREN

Ja . . . Men Kusken er syg . . .

JÆGERMESTERINDEN

Hvad fejler han?

BESTYREREN

Det er vist kun en Smule Forkølelse;
men jeg har da ladet ham blive i Sengen
i Dag.

JÆGERMESTERINDEN

Naa ja, vi faar jo heller ikke Brug for
ham; min Svingersøn kører selv. (Med et
lille forklarende Smil.) Vi skal ud og bese
„Godset.“

BESTYREREN

Jamen var det saa ikke bedre, at jeg . . .

JÆGERMESTERINDEN

Jeg ta'er med.

BESTYREREN

Jovel . . . Ja, saa er er der vel ikke
mere . . .

JÆGERMESTERINDEN

Nej . . . Hvis De møder Anders Skov-
foged, saa sig, at jeg venter. — Er han
rent til Rotterne?

BESTYREREN

Ja, det er jo gaet no'et ned ad Bakke

med ham, siden Konen døde her i Forfjor.

JÆGERMESTERINDEN

Passer han ikke sine Sager?

BESTYREREN

Jo-o, i den Retning er der ikke saadan Grund til Klage . . . endnu da.

JÆGERMESTERINDEN

afsluttende.

Naa . . . Ja, vil De saa sige til ham, at jeg venter.

BESTYREREN

Jo . . . (Tøver.) Fruen mener altsaa, at jeg burde se mig om efter en anden Plads . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Ja, det kan ikke gøres for tidligt, synes jeg . . . (Gaar hen til ham og stryger ham smilende ned over Kinden.) Hvor I Mandfolk dog kan se hjælpeløse ud!

BESTYREREN

rødmer. — Naivt.

Jeg har haft det saa godt her paa Gaarden . . .

JÆGERMESTERINDEN

I er nogle store Børn . . . ! (Vinker af-

sluttende.) Saa snart De faar Brug for Anbefalingen, saa sig til.

BESTYREREN

Tak . . . (Ud.)

JÆGERMESTERINDEN
hen til Arbejdsbordet.

Pause.

Det banker.

JÆGERMESTERINDEN

Kom!

ANDERS

ind, genert. — Han er i Søndagstøjet. — Huen
krammer han i Haanden.

JÆGERMESTERINDEN
uden at vende sig.

Er det Anders?

ANDERS

Jo . . .

JÆGERMESTERINDEN
om mod ham.

God Dag, Skovfoged! . . . Naa, hvordan
gaar det?

ANDERS

Sæl Tak, Frue . . .

JÆGERMESTERINDEN
mønstrer ham.

Han ser jo helt net ud.

ANDERS

glad, — forlegen.

Aa, ja saamæn . . .

JÆGERMESTERINDEN

Og Helbredet?

ANDERS

Tak . . . man maa ikke klage . . .

JÆGERMESTERINDEN

med en Haandbevægelse.

Sæt sig.

ANDERS

daler hurtig ned paa Kanten af den nærmeste Stol.

JÆGERMESTERINDEN

foran ham. — Med Hænderne i Siden.

Hvordan morede Anders sig i Tirsdags
Aftes?

ANDERS

med store, runde, forfærdede Øjne.

Jo-o . . . Tak . . . godt . . .

JÆGERMESTERINDEN

Blev han rart drukken?

ANDERS

som før.

Tak . . . jeg klager ikke . . .

JÆGERMESTERINDEN

Kunde han selv dingle hjem?

ANDERS

Hjem kom jeg da . . .

JÆGERMESTERINDEN

skifter Tone.

At han ikke skammer sig, Anders!

ANDERS

myg.

Jo, Frue . . . men det er, siden Line
hun døde, saa . . .

JÆGERMESTERINDEN

Skal I Mandfolk da absolut ha' Barne-
pige?

ANDERS

Ja-a, se . . .

JÆGERMESTERINDEN

Saa snart der gaar Jer et eller andet
imod, saa knækker I sammen og folder
Hænderne i Skødet og la'er staa til . . .
Se til os Fruentimmer, vi maa pænt
hjælpe os selv!

ANDERS

nikker tænksom.

Aa, ja saamæn, ja . . . Men tror Fruen
ikke, det kommer af, at vi er li'som mere
tankefulde end Jer andre . . .?

JÆGERMESTERINDEN

Tankefulde . . . og brændevinsfulde!
(Bort.)

ANDERS
nikker igen.

Aa, jo . . .

JÆGERMESTERINDEN
skifter Tone.

Har han faaet plantet noget i Foraaret?

ANDERS
belivet over, at der skiftes Emne.
Det er en viis Vej, ja! Hele Hestebakken er bleven sat til med Graner!

JÆGERMESTERINDEN
Puds Næsen, Anders!

ANDERS
lydig.

Jo . . . (Haler et Lommetørklæde op og pudser Næsen.)

JÆGERMESTERINDEN
Ved Anders, at den lille Annette har faaet sig en Kæreste?

ANDERS
Ja, de si'er det jo nede i Gaarden . . .
Bare det nu maa holde!

JÆGERMESTERINDEN
Jo-o, det holder nok . . . Det er en flink Mand, hun har fundet sig . . . De skal giftes nu til August; og saa overtager min Svigersøn Gaarden hér.

ANDERS

Naa, gør han det . . . ? Ja, det er jo en god Gaard.

JÆGERMESTERINDEN

Men jeg har tænkt mig at ta' mig af Jer gamle først.

ANDERS

Ja-a, Fruen har jo altid været svær betænkelig!

JÆGERMESTERINDEN

Hvad siger Anders om at blive sat paa Pension?

ANDERS

Pension? . . . Næi, det faar ingen mig til!

JÆGERMESTERINDEN

Anders er gammel . . .

ANDERS

Otteogtres, ja . . . Men derfor er man da ingen Lig!

JÆGERMESTERINDEN

stadig rolig.

Nej, vel saa, Anders Skovfoged . . . Men I kunde ha' godt af at hvile Jer.

ANDERS

ivrig.

Hvile mig? Det har jeg jo Søndagen til! . . . (Bedende.) Aa nej, Frue, lad mig

blive, hvor jeg er . . . For det véd da enhver, at har man ikke sit Arbejde, saa gaar det først rigtig avet om med En.

JÆGERMESTERINDEN

pludselig.

Sig mig, Anders, véd han noget om, at Gartneren drikker?

ANDERS

tier først overrumplet. — Siger saa afgjort.

Nej! (Men da han ser Fruens Øjne, siger han hurtigt.) . . . Jo, jo . . . han drikker, gør han . . . det gør han . . . men ikke med sin gode Vilje . . . Om Fruen vidste, hvor ondt han har det, saa vilde Fruen . . .

JÆGERMESTERINDEN

afbryder.

Hum . . . Og Anders tager nok et Bæger med!

ANDERS

synker sammen.

Jo . . . Det er siden Line, hun døde . . . Men nu har Selkau og jeg da lovet hverandre med Haand og Mund . . .

JÆGERMESTERINDEN

Og tror I, det hjælper?

ANDERS

stille

Aa nej . . . Vi har jo ingen til at vare vos . . .

JÆGERMESTERINDEN

Anders tror vel ikke et Ord af alle de Historier, han fortalte Jer forleden nede ved den gamle Pavillon?

ANDERS

med store Øjne.

Og det véd Fruen osse . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Jeg véd alting! . . . I tror vel ikke paa de Historier?

ANDERS

Vi var jo drukne begge to, saa . . .

JÆGERMESTERINDEN

Og Anders kan ikke huske, hvad han sa'e?

ANDERS

Jo, jo . . . ! (Ser hendes Øjne.) Nej, nej . . . ikke et Ord! . . . Vi var jo drukne begge to . . .

JÆGERMESTERINDEN

rejser sig.

Jeg skal sørge for, at min Svigersøn lader Jer beholde Jer Plads, om I tier med, hvad Gartneren skrød af sig forleden Aften. Men aabner I nogen Sinde Jer Mund om det, saa mister I baade Pladsen og Pensionen! — Har I forstaaet mig?

ANDERS

Det er en viis Vej, jo . . .

JÆGERMESTERINDEN

Giv mig Jer Haand paa det.

ANDERS

rækker hende Haanden.

Værs'god . . .

JÆGERMESTERINDEN

Og saa holder Anders op med at drikke?

ANDERS

Om jeg kunde, Frue . . . ha'de Line levet, saa . . . men nu har jeg jo ingen til at paamine mig . . .

JÆGERMESTERINDEN

venligt. — Klapper ham paa Skulderen.

I kan jo komme til mig, naar det kniber, Anders.

ANDERS

griber hendes Haand.

Jo, jo . . . Men hvad skal det blive til om Vinteren . . .?

JÆGERMESTERINDEN

Jeg flytter hertil nu og bor.

ANDERS

lysnende.

Hele Aaret . . .?

JÆGERMESTERINDEN

Ja.

ANDERS

Aa, Gud velsigne Fruen i sit Himmerig! Saa kan der blive et Menneske af mig endnu, for der er ingen, jeg har saadan en Agtelse for som for Fruen! . . . Og Fruen vil osse ta' Dem af Gartneren?

JÆGERMESTERINDEN

rolig.

Ja. — — Saa husker Anders, hvad jeg har sagt?

ANDERS

Jo, jo . . . !

JÆGERMESTERINDEN

Ja, saa far vel, Anders Skovfoged . . . Det er sandt: Har I faaet hvidtet Jert Hus i Aar?

ANDERS

fløv.

Næi . . .

JÆGERMESTERINDEN

venlig.

Jamen, det maa I skam se at faa gjort! Har I Kalk?

ANDERS

Jo . . . Kalk har jeg . . .

JÆGERMESTERINDEN

Saa hvidter I Huset til Søndag; og saa kommer vi ned og ser paa det.

ANDERS

med lysnende Øjne.

Ja . . . Og Annette med?

JÆGERMESTERINDEN

Annette med . . . og Svigersønnen . . .
alle trel

ANDERS

som før.

Fruen er den største Engel paa Jorden
. . . ! (Tumler glædedrukken ud.)

JÆGERMESTERINDEN

staar et Øjeblik og ser ud af Vinduet. — Gaar derpaa hen og trækker i Klokkestrengen ved Entrédøren.

— Lidt efter kommer

MARIE

ind fra Entreen.

JÆGERMESTERINDEN

Er Gartneren derude?

MARIE

Nej.

JÆGERMESTERINDEN

Naar han kommer, saa vis ham herop straks.

MARIE

Jo.

JÆGERMESTERINDEN

Ja, der var ikke andet . . .

MARIE

ud.

Lidt efter banker det paa Døren til Dagligstuen.

JÆGERMESTERINDEN

Kom!

ANNETTE

stikker Hovedet ind.

Maa vi?

JÆGERMESTERINDEN

nikker.

Ja, et Øjeblik.

ANNETTE

frisk og lysklædt ind med HOTHER. — Han er en høj, smuk Landmandstype omkring Trediverne. — Begge i Formiddagsdragt.

ANNETTE

kysser Moderen.

God Morgen, Feltherreinde!

JÆGERMESTERINDEN

God Dag, lille Sol! . . . (nikker.) God Dag Høther!

HOTHER

God Morgen, Svigermo'er!

ANNETTE

til HOTHER

Hørte Du ikke, hun sagde: God Dag!

. . . Vi er kommet for sent op, min Dreng! . . . Hun har været oppe siden halv seks!

HOTHER

Det er en dygtig Bestyrer, De har, Svigermo'er. Sikken han kan holde sine Sager!

JÆGERMESTERINDEN

anerkendende.

Godt set, lille Hother!

ANNETTE

Ja, Hother er ganske begejstret over Clausen.

HOTHER

Bare jeg kan erstatte ham!

JÆGERMESTERINDEN

Naa-aa, det gaar nok!

ANNETTE

Ja, og saa har Du jo Mo'er til Forvalter. Hun er den dygtigste Kone i Verden!

HOTHER

overbevist.

Ja, det er hun.

ANNETTE

med en advarende Finger.

Men hun bli'er striks! Hun ser alt, ligesom Vorherre! . . . Hvis der ligger en

Knappenaar midt inde i en Høstak, saa ser hun den: Hvad er dette! der ligger jo en Knappenaar! Bør en Knappenaar ikke sidde i en Naalepude? . . . Vips, ta'er hun Knappenaalen op og sætter den i Puden!

JÆGERMESTERINDEN

slaar hende paa Kinden.

Aa, Du, Sludrechatol!

HOTHER

Ja, saadan gaar Munden paa hende ustandseligt!

ANNETTE

Tal Du bare ikke om nogen! Jeg er ganske stokdøv paa det Øre, der vender hen ad Dig til, naar vi gaar med hinanden under Armen.

HOTHER

Ja, for Du vil selv sludre hele Tiden; og saa maa jeg jo raabe Dig over. — Nu Du igen!

ANNETTE

spidser Munden til Kys.

Dér!

HOTHER

kysser hende.

Tak! — Vil Du ha' det tilbage?

ANNETTE

Nej . . . ikke før det har trukket Renter!

JÆGERMESTERINDEN,

der har været henne og set ud af Vinduet. — Lidt nervøs.

Saa, gaa nu, Børn! Der kommer nogen, jeg skal tale med.

ANNETTE

misfornøjet.

Aa-r! det er da ogsaa forfærdeligt med alle dine Forretninger!

JÆGERMESTERINDEN

Ja . . . Du vil jo ikke hjælpe mig.

ANNETTE

Nej! . . . Men Hother!

JÆGERMESTERINDEN

nikker.

Ja . . . lad mig saa beholde ham her.

ANNETTE

slaar forskrækket en Klo i Kæresten.

Ikke paa nogen Maade!

JÆGERMESTERINDEN

leende.

Af Sted med Jer begge to da!

ANNETTE

Vi skal da vel ud at køre?

JÆGERMESTERINDEN

Præcis Et holder Vognen for Døren!
 . . . Saa har I at møde.

ANNETTE

nej.

Som Deres Naade befaler! (Hen at omfavne hende.) Du er den stolteste Kone paa Guds grønne Jord! (Hen til HOTHER.) Og jeg er det lykkeligste Pigebarn . . . Og Du er min store smukke Kæreste! . . . Kom saa! Solen skinner, Himlen er blaa, Lærkerne synger . . .

HOTHER

lægger en Arm om hendes Liv.

Og alle Smaapiger pludrer!

Begge ud gennem Dagligstuen.

JÆGERMESTERINDEN

ser smilende efter dem.

MARIE

ind fra Entreen.

Nu er Gartneren der . . .

JÆGERMESTERINDEN

stivner.

Det er godt . . . Bed ham komme.

MARIE

ud.

JÆGERMESTERINDEN

hen ved Vinduet. Ryggen mod Stuen.

Lille Pause.

Det banker paa fra Entreen.

JÆGERMESTERINDEN

rolig; uden at skifte Stilling.

Kom!

GARTNEREN

ind. — Han er i sit Arbejdstøj. Ser sig om, halvt sky og halvt trodsig. — Opdager JÆGERMESTERINDEN og standser tæt inden for Døren.

Pause.

Man hører Livet ude paa Gaardspladsen: Tummel af en Vogn og dæmpede Raab. En Flok Duer svirrer forbi Vinduet.

JÆGERMESTERINDEN

vender sig rask. — Fuldstændig rolig.

Naa, De er kommen, Selkau . . .
Værsgod at træde nærmere.

GARTNEREN

bliver staaende.

Fruen ønskede at tale med mig . . .

JÆGERMESTERINDEN

Ja . . . (Mod ham med udstrakt Haand.)
Naa, hvordan lever De?

GARTNEREN

uden at modtage hendes Haand.

Hvad er det, De vil mig?

JÆGERMESTERINDEN

bort.

Værsgod at ta' Plads . . .

GARTNEREN

bliver staaende.

JÆGERMESTERINDEN,

der har sat sig ved Bordet. — Ubehersket.

Sæt Dem, Menneske, si'er jeg!

GARTNEREN

gaar uvilkaarlig et Par Skridt frem og lader sig glide
ned paa en Stol.

Er det Haven, der er noget galt ved . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Nej, De er flink nok til Deres Arbejde
. . . det véd De godt.

GARTNEREN

haanligt.

Tak.

JÆGERMESTERINDEN

stille — næsten hjerteligt.

Hør, Selkau, kan vi nu ikke tale roligt
sammen som de to gamle Mennesker, vi er?

GARTNEREN

haardt.

Nej! . . . Hva' vil De mig? Hva' skal
jeg her? . . . Jeg forlanger ikke andet end
at faa Lov til at passe mig sæl og mit
dernede!

JÆGERMESTERINDEN

besluttet.

Godt, som De vil! . . . Jeg flytter nu her tilbage til Gaarden og bliver boende her for bestandig.

GARTNEREN

ubehersket.

Og den lille Annette med?

JÆGERMESTERINDEN

Og min Datter med, ja. — Hun er jo bleven forlovet, som De maaske har hørt; og de unge skal giftes nu sidst paa Sommeren. Til Efteraaret overtager min Svigersøn Bedriften hér . . . (Pludselig uden Overgang.) De maa rejse, Selkau, rejse bort! Det var det, jeg vilde sige Dem.

GARTNEREN

Rejse . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

forretningsmæssigt.

Ja. — Jeg har allerede sagt til Bestyreren, at De vil rejse en af Dagene. Jeg sa'e, at De ha'de faaet Brev fra en Søster, der bor i Amerika, og at hun bad Dem komme over til sig, da hendes Mand var død. — Og at De ha'de svaret tilbage, at De kom, saasnart De ha'de faaet ordnet Deres Sager hér.

GARTNEREN

haanligt.

Og saa river De den gamle Pavillon ned; og alting er glemt?

JÆGERMESTERINDEN

uden at ænse hans Ord.

Jeg har givet Bestyreren Ordre til at . .

GARTNEREN

Jeg rejser ikke! . . . Tror De, jeg vil lade mig jage herfra som en fnattet Hund!

JÆGERMESTERINDEN

rolig.

Der er ikke tale om, at De jages herfra. De rejser af egen fri Vilje. Jeg har ordnet det hele for Dem paa bedste Maade. Jeg skal nok sørge for, at Folk faar at vide, at det er Deres Søster, der har kaldt Dem derover.

GARTNEREN

Jeg rejser ikke!

JÆGERMESTERINDEN

som før.

Og hvad Penge angaar, kan De paa Lørdag her paa Kontoret faa udbetalt en Sum, der vil være tilstrækkelig for Dem til at komme i Vej med derovre . . . De er en flink og dygtig Mand, som let

vil slaa Dem igennem under andre Forhold.
Hér hjemme gaar De jo bare og . . .

GARTNEREN
gentager.

Jeg rejser ikke, si'r jeg, jeg rejser ikke!
(Knækker pludselig sammen.) Aa Herre Gud i
Himlens Navn, lad mig ende mine Dage
her, hvor jeg hører hjemme! Jeg véd jo
nok, at jeg kan ikke i Længden strides
med Dig, Mariane, for Du er stærkere end
noget Menneske . . . Men lad mig blive
. . . jeg kan ikke leve noget andet Sted
. . . Jeg skal ikke sætte mine Ben uden for
Haven, hører Du . . . Jeg skal gøre alt,
hvad Du vil . . . men lad mig blive . . .?

JÆGERMESTERINDEN
med Vægt.

De kan ikke blive her! Det maa være,
som jeg har bestemt! . . . (Mildere.) De
gaar jo altid og fortæller, Selkau, at De
holder saameget af den lille Annette . . .

GARTNEREN
nikker.

JÆGERMESTERINDEN

Og naar jeg nu siger Dem, at det er
for hendes Skyld, De maa rejse.

GARTNEREN

For Annettes . . .? Jeg vil hende jo kun godt . . .

JÆGERMESTERINDEN

Ja, jo, det véd jeg . . . jeg véd, at De har den bedste Vilje; men De har i al Deres Tid kun gjort hende Skade!

GARTNEREN

Jeg . . .!?

JÆGERMESTERINDEN

Ja! . . . (Taler sig varm.) Nu skal jeg nemlig sige Dem en Ting, Selkau: det er Dem, der saa længe har jaget hende og mig bort fra Gaarden her!

GARTNEREN

Er det mig . . .

JÆGERMESTERINDEN

Det er Dem, ja! I seksten Aar har vi saa godt som været landflygtige herfra . . . Jeg turde jo ikke risikere, at De en skønne Dag kom med Deres . . . Historier til Barnet og ødelagde hendes Liv for Tid og Evighed! — De holder meget af, baade for Dem selv og andre at fremstille Dem som Martyr . . . Men hvad tror De ikke, jeg har maattet udstaa i alle disse Aar,

hvor jeg hver Time paa Dagen kunde vente Skandalen komme væltende ned over os? Hvert Brev, jeg fik, hvert Bud, der bragtes mig herhjemme fra, fik mig i den første Tid til at ryste . . . De si'er, at jeg er stærk! Det er jeg ogsaa . . . nu! Jeg vilde ikke, at der maatte tilstøde min Datter noget. Jeg vilde, at hun skulde leve glad og fri i sin Barndom og Ungdom . . . og saa længe jeg staar ved hendes Side, skal der ikke kastes en eneste Skygge over hendes søde lille Ansigt!

GARTNEREN

Jamen jeg vil jo osse . . .

JÆGERMESTERINDEN

ubarmhjertig.

Jamen De kan jo ikke, Menneske, De kan jo ikke! — Og derfor maa De bort nu, førend vi flytter hertil . . . om jeg saa skal kalde Politiet til Hjælp! — De siger, at De holder af hende, og at De vil gøre alt til hendes bedste! Og hvordan har De saa baaret Dem ad? De har gaaet her og søgt at skade hende paa alle Maader! De har slukket Deres . . . „Sorg“ og krænkede Værdighed paa Bunden af Flasken; og naar Rusen saa ha'de øret Dem ind, plaprede De løs til alle og enhver

med det, De godt vidste vilde spolere
Barnets hele Liv, om hun nogen Tid fik det
at vide!

GARTNEREN
rokker hjælpeløst.

JÆGERMESTERINDEN

. . . Og det kalder De Kærlighed! De
véd jo ikke, hvad det er at holde af et
Menneske! De véd jo ikke, at naar man
til Gavns holder af en anden, saa bærer
man, om det saa var et Bjærg af Be-
kymringer for denne andens Skyld! . . .
Vi har fejlet engang, De og jeg — og vel
jeg mest. Men jeg har sonet min Fejl!
Jeg har kæmpet af al min Kraft . . . jeg
har kæmpet paa Næverne løs for at gøre
Vejen mild og blid for et andet Væsen.
Man har haanet mig og grint mig ud i
de Kredse, hvor jeg trængte ind for at
hæve min Datter op blandt de Mennesker,
hvor jeg ikke hørte hjemme. Jeg har
hørt Folk hviske: „Mejersken“ bag min
Ryg . . . og jeg har hørt det, der var
værre! Men ingenting bed paa mig; Barnet
skulde frem, om saa Slagene sved blodige
Striber paa min Ryg! (Hen foran ham; sætter
Armene i Siden.) Men hvad har Du gjort?
Har Du hjulpet mig? Har Du fjernet

saa meget som en eneste Sten fra vor
Datters Vej?

GARTNEREN
bønligt.

Mariane . . .

JÆGERMESTERINDEN
ænsrer ham ikke.

. . . Næ, Du har sølet og smudsket
baade hende og mig til i din fjollede Med-
lidenhed med Dig selv! Du har drukket
Dig Mod til for at plapre ud med den
Hemmelighed, som jeg har slidt Huden af
Knoerne for at bevare! . . . Fy, ptøj! Du
maatte hellere ha' skudt Dig en Kugle for
Panden end blive til det sølle, elendige
Pjog, Du er! (Bort.)

Pause.

GARTNEREN
rejser sig stille.

Ja, saa faar jeg vel gaa . . .

JÆGERMESTERINDEN

tilbage. — Tager ham haardt i Armen.

Saa forsvar Dig dog i det mindste,
Menneske!

GARTNEREN

Jeg har ikke noget at forsvare mig med,
Mariane . . . Retten er paa din Side . . .
det ser jeg nu . . .

JÆGERMESTERINDEN

haanligt.

Hæ!

GARTNEREN

. . . og nu har jeg kun at forsvinde;
saa staar jeg ikke længere Jer andre i
Vejen . . .

JÆGERMESTERINDEN

roligere.

Du rejser altsaa?

GARTNEREN

Ja . . . (smiler sygt.) Saa faar jeg da
ogsaa gjort lidt Gavn! (Løfter pludselig Hovedet.)
Men jeg er kanske alligevel ikke saa
„sølle“, som Du tror! Og det tænker jeg
nu der skal byde sig en Lejlighed for mig
til at vise Dig! (Famlende og ubehjælpomt.)
Jeg har jo ogsaa lidt mit, har jeg . . .
jeg har jo ogsaa kæmpet paa min Maade
. . . men jeg har ikke været saa stærk
som Du . . . og det skriver sig vel fra,
at jeg kun har kæmpet for mig sæl . . .
(Stærkere; men uden Sentimentalitet.) Men Du tog
hende jo fra mig, Mariane! Du lod mig
ikke ha' Gnist tilbage at slaas for! Og
naar Du møder op her og foragter mig,
fordi jeg ikke ha'de Kraft nok til at staa
imod, saa véd jeg jo det at sige, at Du

har ingen Mening om, hva' det er at gaa de lange Dage baade Sommer og Vinter til Ende alene . . . Du ha'de jo bestandig Annette at hælde Dig til, naar Tankerne kom . . . Og det er vist alligevel lettere at slaas for en anden, tror jeg . . . saa Du skal ikke være saa haard i din Dom . . .

JÆGERMESTERINDEN

undvigende.

Jeg har handlet, som jeg fandt det rigtigst.

GARTNEREN

Ja, ja . . . jeg bebrejder Dig jo ingenting længere . . . enhver er jo, som han er . . . (Ser fast paa hende.) Men har Du dog alligevel aldrig haft en Fornemmelse af, at Du imellemstunder kunde gøre et andet Menneske stor Uret?

JÆGERMESTERINDEN

uden Betænkning.

Nej!

GARTNEREN

gemmer Øjnene bort.

Heller ikke ham . . . den døde?

JÆGERMESTERINDEN

afvisende.

Død er død!

GARTNEREN

nikker.

Død er død, ja . . .

Pause.

GARTNEREN

Ja, saa kan jeg vel gaa . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

stryger sig over Ansigtet.

De rejser altsaa paa Lørdag?

GARTNEREN

Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN

Pengene kan De faa Lørdag Formiddag her paa Kontoret.

GARTNEREN

Tak . . .

JÆGERMESTERINDEN

Er der nogen af Møblerne dernede, De ønsker at ta' med?

GARTNEREN

Nej . . . ellers Tak for Tilbudet . . .

JÆGERMESTERINDEN

Har De noget at pakke Deres Klæder ind i? De kan godt faa en Kuffert heroppe.

GARTNEREN

smiler sygt.

Tak Frue, jeg har, hvad jeg skal
bruge . . .

JÆGERMESTERINDEN

rækker ham venligt Haanden.

Vi hører vel jævnligt fra Dem, Selkau?

GARTNEREN

bleg.

Hører fra mig . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

stadig med fremstrakt Haand.

De vil ikke ta' min Haand?

GARTNEREN

griber den hurtigt.

Jo, jo . . . ! Og Tak for . . . De skal
nok faa Ære af mig . . . !

JÆGERMESTERINDEN

trækker Haanden, som han stadig staar og knuger,
lempelig til sig. — Sætter sig ved Bordet. — Skifter
Tone.

Og nu har jeg en Bøn til Dem,
Selkau . . .

GARTNEREN

En Bøn . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Ja . . . Men sæt Dem ned.

GARTNEREN

Jo . . . (Sætter sig)

JÆGERMESTERINDEN

Det vil naturligvis volde en Del Postyr blandt Folkene her, naar De saa pludselig rejser . . .

GARTNEREN

nikker tavs.

JÆGERMESTERINDEN

Jeg har jo, baade for Deres Skyld og min egen, allerede fortalt Bestyreren dette om Deres Søster, som har ønsket, at De skulde komme over til hende.

GARTNEREN

nikker.

JÆGERMESTERINDEN

Men for at der nu ikke skal siges, at De er „jaget“ herfra . . . Folk vil jo altid helst tro det værste, ved De . . . saa er det, jeg vil bede Dem komme herop i Hovedbygningen i Aften og tilbringe en Timestid sammen med os andre?

GARTNEREN

stirrer.

Hér op . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Ja; og drikke et Glas Vin med os til Afsked?

GARTNEREN

Med Annette . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

. . . og min Svigersøn, ja! (Smilende.)
De maa dog virkelig se, hvad det er for
en Mand, Annette faar!

GARTNEREN

gysende som af Kulde.

Nej, nej . . . !

JÆGERMESTERINDEN

Jo, vist saa, Selkau! Husk paa, at det
er det sidste, jeg beder Dem om.

GARTNEREN

Jeg kan ikke . . . Jeg forstaar ikke
at gerere mig heroppe mellem Jer . . .

JÆGERMESTERINDEN

lidt utaalmodig.

Jo vist saa! . . . De tager Deres
Søndagstøj paa, saa er De jo en hel
stolt Karl endnu! . . . (Indtrængende.) De
maa gøre det, Selkau! For min Skyld
og for Annettes Skyld. Al den Sladder,
der ellers vil blive! De sagde jo selv før,
at herefter vilde De aldrig volde os Bryde-
rier mere.

GARTNEREN

fast.

Det sa'e jeg; og det vil jeg holde!

JÆGERMESTERINDEN

Naa? Er vi saa enige? De kommer
altsaa?

GARTNEREN

Aa, nej, nej... kan jeg ikke slippe...?

JÆGERMESTERINDEN

rejser sig.

Nej! . . . De maa gøre os den Tjeneste.
De maa gøre Skridtet fuldt ud. Vis Dem
dog nu som en Mand, at Annette, naar
jeg engang i Fremtiden fortæller hende . . .

GARTNEREN

hurtig.

De vil fortælle hende . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

fast.

Ja.

GARTNEREN

griber hendes Haand.

Gud i Himlen velsigne Dem!

JÆGERMESTERINDEN

De kommer altsaa?

GARTNEREN

tungt.

Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN

stryger ham over Haaret.

Tak.

GARTNEREN

ser paa hende som en syg Hund.

JÆGERMESTERINDEN

smilende.

Men nu maa De ikke møde med et
altfor højtideligt Ansigt.

GARTNEREN

Nej . . .

JÆGERMESTERINDEN

Klokken otte . . . præcis!

GARTNEREN

Ja . . . (Uendelig sagtmodig.) Maa jeg saa
gaa, Frue . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Og De gør Dem Umage for at være
glad!

GARTNEREN

Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN

rækker ham Haanden.

Saa er vi vel Venner?

GARTNEREN

griber den. — Betaget.

Hvor Du har holdt Dig stærk og smuk,
Mariane . . . !

JÆGERMESTERINDEN

ikke uden Koketteri.

Naa . . . gaa saa!

GARTNEREN

stille bort gennem Entrédøren.

JÆGERMESTERINDEN

sætter sig hen ved Bordet og lukker træt Øjnene.

Der bankes paa Døren til Dagligstuen.

ANNETTE

ind i Overtøj.

Endelig gik han, da!

JÆGERMESTERINDEN

Ja, endelig gik han . . .! (Vaagner. —
Rejser sig — Urolig.) Har Du ventet inde i
Dagligstuen?

ANNETTE

Nej, jeg kommer lige fra mit Værelse.

HOTHER

ind fra Entreen. — Han har Hat og Handsker paa
og en Kørepisk i Haanden. — Staar ret.

Klokken er Et, Svigermo'er!

JÆGERMESTERINDEN

samler sig.

Er den? — Saa er Vognen vel for
Døren?

Vognummel forbi Vinduet.

HOTHER

Der kommer den! Paa Klokkeslet, som
Deres Naade har befalet!

ANNETTE

Aa, Du dejlige, hvidhaarede Kone! Du
ligner en ung Enkedronning! (Peger paa
begge sine Kinder.) Kys mig . . . dér . . .
og dér!

JÆGERMESTERINDEN

kysser hende.

Hent mig min Hat, Barn . . . og mit
Sjal! — Mødte Du Gartneren, Hother?

ANNETTE

ud efter Hat og Sjal. — Straks ind igen.

HOTHER

Ja, han gik ned ad Trappen, da jeg
kom. — Han saa noget modfalden ud,
synes jeg.

JÆGERMESTERINDEN

rolig.

Ja, tænk, han rejser herfra en af
Dagene!

ANNETTE

Hvorhen dog?

JÆGERMESTERINDEN

Til Amerika saamæn! Han har haft
Brev fra en Søster derovre, som har mistet
sin Mand og nu beder ham endelig komme

over til sig. Og jeg synes ikke, han bør sige nej.

ANNETTE

løst.

Den Søster har vi aldrig hørt om før, hva'?

JÆGERMESTERINDEN

Jo-o . . .

ANNETTE

Naa, har vi.

HOTHER

bukkende.

Fru . . . Feltherreinde, en Landmand lader aldrig sine Heste vente!

JÆGERMESTERINDEN

i Færd med at sætte sin Hat, en bredskygget hvid Straahat.

Nej, undskyld! Nu kommer jeg! . . .
Let.) Jeg har inviteret Selkau . . . Gartneren til at drikke et Glas Vin sammen med os til Afsked i Aften.

HOTHER

smilende.

Det sagde han vist ikke nej til, saavidt jeg har ladet mig fortælle!

JÆGERMESTERINDEN

rolig.

Naa, Du har allerede hørt om det . . .?

Ja, Herregud, Ingen er fejlfril — Kom
saa Børn!

ANNETTE
ved Døren.

Men, Mo'er, hvad skal vi bestille med
ham?

JÆGERMESTERINDEN
klapper hendes Kind.

Vi skal være rigtig venlige og rare
imod ham, lille Sol; husk paa, det er
sidste Aften.

ANNETTE
god.

Ja, det skal jeg saamæn nok være...
Men hvad skal vi bestille med ham?

JÆGERMESTERINDEN

Naa-aa, den Timestid gaar sagtens.
Han kommer først, efter at vi har spist...
Du kan jo vise ham Billeder fra Italien
og saadan noget . . . (Ud med Datteren.)

HOTHER
bukker.

Enkedronningen og Kronprinsessen!

ANNETTE
over Skulderen.

Ja, Du kan sagtens!

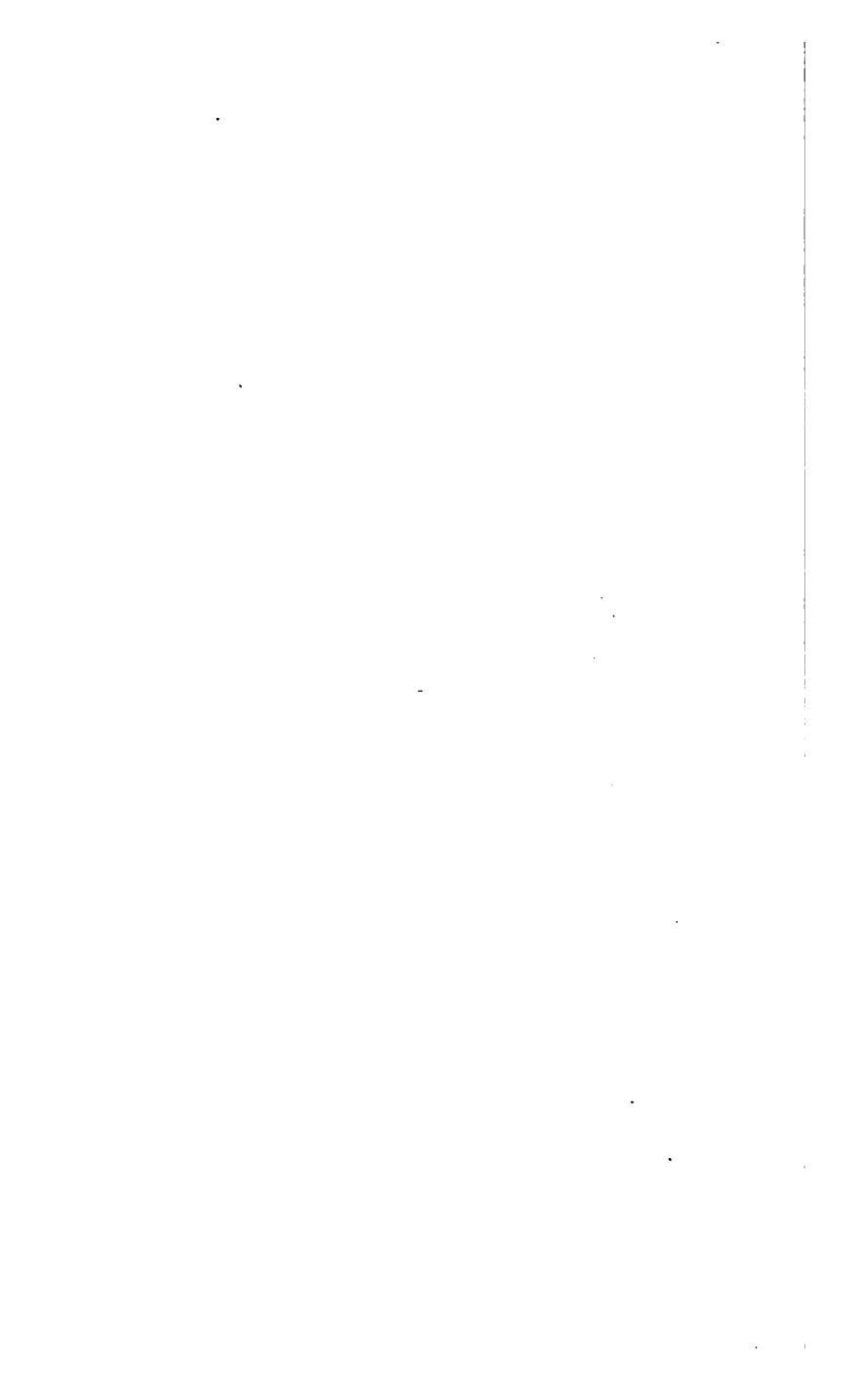
HOTHER

ud. — Lukker Døren.

Tom Scene. — Vognen kører bort.

Tæppe.

TREDJE AKT

Aften. — Et stort rummeligt Værelse, halvt Dagligstue, halvt Havestue. — Empiremøbler. — To Fag høje, smaarudede Vinduer i Baggrunden. Mellem Vinduerne Glasdøre ud til Haven. — Til venstre Fløjdøre til Spisestuen. Til højre Dør til Entreen. — Mange Planter og Blomster. — Tændte Lamper med Skærme.

Havedøren staar aaben. — Maanelys ude. —

JÆGERMESTERINDEN, ANNETTE, HOTHER
ind fra Spisestuen. — Alle i Eftermiddags-Toilette.

JÆGERMESTERINDEN

smilende.

Men det vil jeg sige Jer, Børn, jeg vil ha' det ugenert . . . Og ikke for tæt ved Børnekammeret!

ANNETTE

Aa, lille Jægermesterske, Du bliver vist den værste til at forkæle Ungerne.

JÆGERMESTERINDEN

leende.

Rimeligvis, ja!

Gustav Wied: Den gamle Pavillon.

HOTHER

Ja, det gør hun! . . . Hvad siger Svigermo'er om de tre Værelser lige heroppe over paa første Sal?

JÆGERMESTERINDEN

Nej, jeg vil blive ved Jorden. — Og derfra har jeg jo heller ikke Udsigt til Gaarden!

ANNETTE

Jamen saa Værelserne til den anden Side, Mo'er?

JÆGERMESTERINDEN

Saa kan jeg jo ikke se noget til Haven . . . Men læg nu Jeres Hoveder i Blød; vi har jo hele Sommeren for os . . . (Finder et Strikketøj frem og sætter sig til at strikke.) Men husk paa, at jeg vil blive ved Jorden; det holder jeg mest af.

ANNETTE

henne i Havedøren.

Aa, hvor smukt her er ude! . . . Og se den gamle Pavillon, hvor den lyser! (Vinker HOTHER hen til sig og hvisker ham noget i Øret.)

HOTHER

frem. — Bukker for JÆGERMESTERINDEN.

Allerunderdanigst Ansøgning fra Kron-

prinsessen, om hun maa hale mig et Par
Gange rundt om den store Plæne?

JÆGERMESTERINDEN

Har I ikke „sværmet“ nok endnu?

ANNETTE

frem.

Aa nej, Mo'er . . . bare to Gange
rundt . . . tre?

JÆGERMESTERINDEN

ser paa sit Ur.

Nu kommer jo Selkau om et Øjeblik.

ANNETTE

Det er gjort paa to Minutter! . . . Kom
saa, Landmand!

JÆGERMESTERINDEN

Skal I ikke ha' Overtøj paa?

ANNETTE

paa Vej.

Næ-æ, det behøves ikke!

HOTHER

tøvende.

Jamen, hvis Svigermo'er hellere vil ha',
at vi skal blive . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Nej, sværm I kun, Børn.

ANNETTE

tilbage.

Hør, Mo'er . . . jeg er egentlig lidt bange for Gartneren!

JÆGERMESTERINDEN

Bange . . . ?

ANNETTE

Ja . . . kan Du ikke huske, at han vilde kysse mig i Fjor . . .

HOTHER

fra Hjertet.

Det kan jeg saagu' saa godt forstaa!

JÆGERMESTERINDEN

leende.

Ja . . . ! Og saa har han jo kendt Dig, fra Du blev født.

ANNETTE

nikker beroliget.

Ja . . . Kom saa! (Ud gennem Havedøren med HOTHER. — Man hører deres Latter og Tale tabe sig ned gennem Haven.)

JÆGERMESTERINDEN

sidder en Stund rolig og strikker. — Rejser sig derpaa, stadig strikkende, og gaar hen ved Døren ind til Spisestuen og trækker i en Klokkestreng.

MARIE

ind lidt efter.

JÆGERMESTERINDEN

Du skal ikke bringe Bakken med Vinen og Kagerne herind, før Gartneren har været her et Kvarterstid.

MARIE

Nej . . .

JÆGERMESTERINDEN

venligt.

Du har været rigtig flink, Marie; her er saa nydeligt og ordentligt alle Steder.

MARIE

rødmende af Glæde.

Ja, vi gjorde vos jo svær Umage, at Fruen kunde bli'e tilfreds . . .

JÆGERMESTERINDEN

Ja, I har været rigtig flinke . . . ! Saa kommer Du altsaa med Bakken.

MARIE

Jo . . . (Ud.)

JÆGERMESTERINDEN

tilbage paa sin Plads.

Man hører de unges Stemmer ude i Haven nærmere og atter fjernere.

Et lille Taffelur i Stuen begynder at slaa otte med sin rappe, sølvfine Klang. Næsten samtidig lyder de mere dvælende Slag fra et Bornholmerur i Spisestuen. Og derpaa de dybe, rungende Toner fra Uret oppe i Taarnet.

Der bankes beskedent paa Døren til Entreen.

JÆGERMESTERINDEN

rolig.

Kom!

GARTNEREN

ind i Søndagsdragt: blaat Cheviots Jakkesæt, hvidt Kravetøj og Manchetter, der falde ham frem over Hænderne og ofte generer ham.

God Aften . . .

JÆGERMESTERINDEN

om mod ham; men uden at rejse sig.

God Aften, Selkau . . .! Det kalder jeg præcis!

GARTNEREN

smilende. — Man mærker under hele hans Ophold, at han har et fast Greb i sig selv for at synes saapas rolig og munter.

Ja, det synes Fruen jo bedst om . . .

JÆGERMESTERINDEN

nikker venligt.

Ja . . .! — Værs'god at ta' Plads! — Børnene kommer straks; de er bare et lille Løb ude i Haven.

GARTNEREN

har sat sig i nogen Afstand.

Ja, jeg saa dem . . . De slikker Maaneskin.

JÆGERMESTERINDEN

smilende.

Ja, det er jo det, Ungdommen nærmest
lever af, Selkau!

GARTNEREN

De gik nede ved . . . Pavillonen.

JÆGERMESTERINDEN

Naa? Var de kommet saa langt bort?
Det strider ellers mod Aftalen.

GARTNEREN

stærkt.

Fruen skulde la' den rive ned!

JÆGERMESTERINDEN

advarende, men venligt.

Selkau . . .! Har De ikke lovet mig . . .

GARTNEREN

ydmygt.

Jo, jo . . .! Fruen skal nok faa Ære
af mig . . .

JÆGERMESTERINDEN

skifter Tone.

Har De talt med min Svigerson?

GARTNEREN

Ja, i Gaar snakkede vi lidt sammen
nede i det store Drivhus . . .

JÆGERMESTERINDEN

Hvad synes De om ham?

GARTNEREN

Jo, saadan at tale med . . . De holder vist meget af hverandre, han og . . .

JÆGERMESTERINDEN

Ja, det gør del . . . Han er ogsaa et udmærket Menneske; flink og dygtig.

GARTNEREN

Ja, naar bare den lille Annette bli'er glad og tilfreds, saa . . .

JÆGERMESTERINDEN

Jo-o, det er der vist ingen Fare for! . . . Og saa har han saadan en udmærket Indflydelse paa hende; han er jo saa sund og rolig; og hun . . .

GARTNEREN

hurtig.

Hun er da ikke syg?

JÆGERMESTERINDEN

Næ-e, det er hun ikke, nej . . . men hun er, ja, hvad skal jeg kalde det — lidt hysterisk, maaske, lidt voldsom baade til Sorg og Glæde . . . men det vil nok rette sig!

GARTNEREN

beskedent.

Er det ikke lidt tidligt, at de allerede skal giftes nu til August?

JÆGERMESTERINDEN

Unge Mennesker har ikke godt af at gaa og vente! De har jo desuden kendt hinanden nu i to Aar.

GARTNEREN

stille.

Naa har de det . . . ja, det vidste vi jo ikke af her paa Gaarden.

JÆGERMESTERINDEN

Nej, det kom jo ingen ved.

GARTNEREN

Nej . . .

JÆGERMESTERINDEN

Men de blev først forlovede her i Vinter . . . (Smilende.) Jeg vilde da se, hvad det var for en Karl, før jeg gav min Datter bort.

GARTNEREN

Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN

Og det er en udmærket Familie; hans Fa'er er Etatsraad Lemming, De véd,

Chefen for den store Kornforretning inde i København. Og Hother er eneste Søn.

GARTNEREN

Skulde han saa ikke hellere være blevet ved Forretningen . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Jo-o . . . ! Men han vilde jo være Landmand.

GARTNEREN

Og Penge er der vel . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Ja-a . . . ! Og nu faar han jo en Landmandsdatter!

GARTNEREN

Ja . . .

Lille Pause.

JÆGERMESTERINDEN

smilende; peger paa GARTNERENS Manchetter.
De generer nok?

GARTNEREN

naivt.

Ja-a . . . man er jo ikke rigtig vant til dem . . .

Man hører de unges Stemmer nærme sig.

JÆGERMESTERINDEN

Naa, der har vi Børnene!

GARTNEREN
rejsrer sig.

HOTHER og ANNETTE
ind. — Glade og leende.

JÆGERMESTERINDEN
Naa, der er I endelig!

ANNETTE
nikker.

God Aften, Gartner! (Til Moderen.) Ja . . .
det blev fire Gange . . . (Resolut.) Men
det var Hother!

HOTHER,
der har hilst paa Gartneren.
Hvad var mig?

ANNETTE
Det var Dig, der sa'e, at vi godt kunde
gaa én Gang til!

HOTHER
hen til hende.
Aa, din Lyvemaskine . . .!

ANNETTE
ivrig.
Var det ikke Dig, der sa'e: Nu har
vi gaaet tre Gange rundt, og én Gang til
bli'er fire!

HOTHER

smilende.

Og hvad saa?

ANNETTE

Ja, saa gik vi naturligvis! (Til Moderen.)
Aa, Du kan ikke tro, hvor der var dejligt
nede ved den gamle Pavillon! Nattergalene
sang, saa de var lige ved at gaa bag
over! . . . Kom med hen i Døren, saa
kan Du høre dem . . . (Trækker JÆGERMESTER-
INDEN med.)

HOTHER

følger.

GARTNEREN

staar ene tilbage.

ANNETTE

i Døren.

Hør! Aa hør! (I Udbrud.) Aa-aa Mo'er
og Hother, hvor her er dejligt herhjemme!
Og hvor jeg elsker, elsker, elsker Jer!

HOTHER

kysser hende.

Min lille Poesibog . . .

JÆGERMESTERINDEN

pludselig.

Men Børn, vi glemmer jo rent, at vi
har Gæster! Hvad maa dog Selkau tænke!

HOTHER

venligt smilende til GARTNEREN.

De har vel selv været ung engang,
Hr. Selkau . . .

MARIE

ind fra Spisestuen med Vin og Kager.

JÆGERMESTERINDEN

rydder en Plads paa Bordet.

Sæt det hér . . .

MARIE

sætter Bakken. — Venter.

JÆGERMESTERINDEN

Tak . . .

MARIE

bort.

ANNETTE

hen til GARTNEREN. — Hun er lidt sky over for
ham og faar derved til at begynde med noget ufrit
og haardt i sin Optræden.

Saa Du vil rejse fra os, Gartner?

GARTNEREN

rolig — smilende.

Ja, lille Frøken, jeg vil rejse fra Jer . . .

ANNETTE

Synes Du, det er pænt, ligesom vi er
kommet?

GARTNEREN

Nej, det er det vist ikke, men . . .

JÆGERMESTERINDEN

skænker Vin.

Du bør dog virkelig se at vænne Dig til at sige: De til Gartneren nu, din lange Pige!

ANNETTE

Aa, nu kan jeg da lige saa godt blive ved at sige Du for i Aften med, synes jeg . . . ikke Gartner?

GARTNEREN

Jo-o, det synes jeg da osse, lille Frøken!

JÆGERMESTERINDEN

rækker GARTNEREN et Glas Vin.

Skal vi saa alle tre ønske Selkau en lykkelig Rejse . . .

(Man klinker:) Lykkelig Rejse, Gartner!

GARTNEREN

Tak . . . Tak . . .

HOTHER

Hvor længe har De været her paa Gaarden, Hr. Selkau?

GARTNEREN

I syvogtyve Aar . . .

ANNETTE

afgjort.

Jeg rejste ikke herfra!

JÆGERMESTERINDEN

sætter sig. — Tager sit Strikketøj. — Rolig.

Man kan ha' Forpligtelser lille Annette,
som Du er for ung til at forstaa Dig paa
. . . Ikke sandt Selkau?

GARTNEREN

Jo . . .

ANNETTE

Jeg rejste alligevel ikke!

GARTNEREN

smilende.

Nej, Frøkenen har altid haft en lille,
tapper Vilje . . .

ANNETTE

fortsætter.

Og saa over til det væmmelige, snavsede
Amerika! Du skal da vel ud paa Landet,
Gartner?

JÆGERMESTERINDEN

Ja, Selkaus Søster har en Landejendom.

GARTNEREN

med et Blik til JÆGERMESTERINDEN.

Ja . . . min Søster har en Gaard . . .

ANNETTE

noget beroliget.

Naa, det er da godt! . . . Uf, jeg kan ikke begribe, at vi har holdt det ud i alle de Aar inde i København!

JÆGERMESTERINDEN

smilende.

Hvis vi ikke ha'de det, lille Sol, saa ha'de Du jo ikke fundet Hother!

GARTNEREN

med et taknemmeligt Smil.

Nej, det har Fruen Ret i, saa ha'de hun jo ikke fundet ham!

ANNETTE

Næsen i Sky.

Ork, saa ha'de jeg hittet mig en anden . . . en rigtig Landmand!

HOTHER

napper hende i Øret.

Er Du gal Tøs! er jeg ikke en „rigtig“ Landmand?

ANNETTE

skriger.

Jo, jo . . . !

GARTNEREN

betragter dem stille fornøjet.

JÆGERMESTERINDEN

I to Konfirmanter! . . . Men, Kagerne, Annette! vi glemmer rent Kagerne! . . . Og skænk mere Vin, Svigersøn!

ANNETTE

foran Moderen, der stadig strikker.

Har Du nogen Sinde set saa flittig en Kone, Gartner?

GARTNEREN

Nej, Fruen er det dygtigste Kvindfolk, jeg kender!

ANNETTE

Jeg er ganske vis paa, at naar hun er død, saa ligger hun og strikker Ret og Vrang i Kisten!

HOTHER

Og hvad gør Du, lille Sol . . . Du ligger og pludrer!

ANNETTE

knejsende.

Jeg dør aldrig! . . . I kan ikke undvære mig!

GARTNEREN

ubehersket.

Lille Annette . . .!

JÆGERMESTERINDEN

næsten skarpt.

Det var de Kager, Annette!

ANNETTE

forundret.

Jo . . . (Byder Kagerne om. — Til GARTNEREN.)
 Nej, tag den dér, den smager saa udmærket!
 . . . Men dine Hænder ryster jo, Gartner!

GARTNEREN

smiler forskræmt.

Nej, nej . . . Det er bare de Manchetter,
 lille Frøken . . . jeg er jo ikke vant til at
 gerere mig i dem . . .

ANNETTE

god, som til et Barn. — Hendes Skyhed har ganske
 fortaget sig.

Du er jo ogsaa saa fin i Aften, Gartner!

GARTNEREN

Ja . . . jeg maatte jo da gøre Ære af
 Selskabet . . .

HOTHER,

der har skænket i Glassene. — Hjerteligt.

Skaal Gartner! Gid det maa gaa Dem
 vel derovre i det fremmede Land!

GARTNEREN

Tak, Tak . . .

JÆGERMESTERINDEN

med sit Glas.

Ogsaa mine bedste Ønsker, kære
 Selkau!

GARTNEREN

Tak, Tak, Frue . . .

ANNETTE

hen til ham med sit Glas i Haanden.

Og jeg skal nok passe det store
Blommetræ, Gartner!

GARTNEREN

ler.

Ja, kan Frøkenen huske det?

ANNETTE

Om jeg kan!

HOTHER

Hvad var der med det?

ANNETTE

Ja, den Gang var Du ikke født, min
Dreng!

JÆGERMESTERINDEN

glad over den muntre Tone, der anslaaes.

Fortæl Hother den Historie, lille Sol,
saa at han kan se, hvad det er for en
Vildkat, han skal bindes til.

GARTNEREN

til ANNETTE

De kalder Dem „lille Sol“ . . . ?

ANNETTE

'Ja, de véd jo ikke, hvad de skal finde

paa at ødelægge mig med . . . Skaal,
Gartner!

GARTNEREN

Skaal . . . lille Sol . . . !

HOTHER

Men det var det kriminelle Blommetræ?

ANNETTE

til GARTNEREN.

Skal vi fortælle ham det?

GARTNEREN

oprømt.

Ja, la' vos bare!

ANNETTE

Uh, hvor han er nysgerrig, den gamle
Klosterfrøken! (Smaaleende til GARTNEREN.) Kan
Du huske, hvor Du blev arrig, Gartner?

GARTNEREN

Jeg var jo bange, at Annette skulde
dumpe ned . . .

ANNETTE

Helt oppe i de øverste Grene sad jeg!
. . . Og Du stod nedenfor og holdt et
langt politisk Foredrag!

GARTNEREN

Jamen sæt osse, at Grenen ha'de
knækket!

ANNETTE

Jamen, det gjorde den bare ikke!

GARTNEREN

Nej, for Annette var saa let som en lille Lærke.

ANNETTE

hoverende.

Men Du maatte dog ud med seksten af de største Reinekloder!

GARTNEREN

Jo . . . Men Annette begyndte li'godt med femogtyve!

ANNETTE

misfornøjet.

Ja, det var ogsaa væmmeligt, at jeg slog af . . . for Du ha'de nok gi'et Dig til sidst.

GARTNEREN

Det ha'de jeg vel . . . (Trøstende.) Men Annette fik mig dog til at hente Stigen!

ANNETTE

Gjorde jeg?

GARTNEREN

Ja . . . helt nede fra Pavillonen!

ANNETTE

knipser triumferende med Fingrene.

Ja, det gjorde jeg ogsaa! . . . Gud

bevares, hvor Du asede! Du saa ud i Hovedet, som en Tyr, der vil stange!

GARTNEREN

Ja, Stigen var jo ellers osse kun til at bære for to . . .

ANNETTE

husker.

Og saa maatte Du tælle for hvert Trin, jeg gik ned: en, to, tre, fire . . . højt, ellers gik jeg ikke.

GARTNEREN

Ja, naar jeg bare fik Annette ned, saa . . .

ANNETTE

Og saa holdt Du et nyt politisk Foredrag!

GARTNEREN

Hæ, ja . . . men li'e meget battede det for næste Gang!

ANNETTE

Næ, for jeg kunde vikle Dig om min allerlilleste Finger, Gartner!

GARTNEREN

Ja . . . tre-fire Gange endda! Men saa kunde Annette osse være saa umenneskelig kærlig og god . . .

ANNETTE

nikker.

Det kunde jeg!

MARIE

hurtig ind fra Spisestuen.

JÆGERMESTERINDEN og HOTHER har smilende siddet og
lyttet til de to andres Snak.

JÆGERMESTERINDEN

strengt til MARIE.

Vi plejer ikke at komme ind her uden
først at banke paa! . . . Hvad vil Du?

MARIE

rødmende.

Det huskede jeg ikke . . .

JÆGERMESTERINDEN

Men nu husker Du det altsaa! . . .
Hvad vil Du?

MARIE

Det er Kusken, der er bleven daarligere;
han ligger og jamrer saadan . . . Vi véd
ikke, hvad vi skal stille op med ham . . .
Bestyreren spør', om Fruen mener, at der
skal hentes Dokter?

JÆGERMESTERINDEN

lægger Strikketojet fra sig.

Sig, at nu skal jeg komme!

MARIE

ud.

ANNETTE

De Mandfolk skriger da ogsaa, saa snart de har ondt i den store Taa!

HOTHER

smilende.

Det skal ogsaa være et meget slem Sted at ha' ondt . . . lille Kvindfolk.

ANNETTE

Saa-aa? Men da Mo'er ha'de brækket sin Arm i Fjor Vinter . . .

GARTNEREN

Ha'de Fruen brækket sin Arm . . . ?
Det vidste vi ikke no'et om hér . . .

ANNETTE

stolt.

Nej . . . der kan I se! . . . og hun lo bare, da Doktoren satte den sammen!
. . . Men hvor jeg tudede!

JÆGERMESTERINDEN

klapper hendes Kind.

Aa, dit lille, søde Vrøvl! . . . Ja, saa gaar jeg.

GARTNEREN

urolig. — Rejser sig.

Mon jeg ikke skulde byde Farvel nu . . . og Tak . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Nej, vist ikke! — Jeg kommer straks igen. — Vi maa da tage ordentlig Afsked, Selkau! (Mod Spisestuedøren.)

ANNETTE

Mo'er, Du har glemt noget!

JÆGERMESTERINDEN

forundret.

Har jeg glemt noget . . . ?

ANNETTE

Ja . . . Skal Du ikke ha' dit Strikketøj med?

JÆGERMESTERINDEN

Aa, Hother, gi' hende en Lussing! (Ud.)

Latter. — Derpaa forlegen Pause.

HOTHER

De holder Haven i udmærket Stand, Hr. Selkau.

GARTNEREN,

der er noget nervøs.

Ja, den har jo altid været ligesom en Del af mig sæl . . .

ANNETTE

ivrig.

Jeg kan ikke forstaa, Gartner, at Du kan bringe over dit Hjerte at rejse fra den!

GARTNEREN

bedende.

Aa, lille Frøken, vil De ikke nok la' være at tale mere om det . . . det gør bare ondt værre . . .

Pause.

HOTHER

hviskende til ANNETTE.

Billederne . . .

ANNETTE

ligeledes hviskende.

Hva' . . . ?

HOTHER

igen.

Billederne fra Italien . . .

ANNETTE

nikker ivrigt. — Rejser sig.

Nu skal Du bare se, Gartner, nogle dejlige Billeder, Mo'er og jeg har bragt med fra Schweiz og Italien! (Stryger ham over Haaret og siger kærligt.) Gamle, rare Mand!

GARTNEREN

slaar pludselig Hænderne for Ansigtet og hulker.

ANNETTE

forundret — mellem Graad og Latter.

Men Gartner dog! skammer Du Dig ikke! . . . Nu begynder jeg ogsaa straks at tude, vil jeg bare sige Dig . . .

HOTHER

venligt, men bestemt.

Hr. Selkau, De maa se at beherske Dem!

GARTNEREN

løfter Hovedet. — Smiler nervøst.

Ja, jeg maa rigtig skamme mig, som den lille Frøken si'er . . . Men det kom saadan over mig . . .

ANNETTE

I er nogle nette Mandfolk, er I . . .!
— Skal vi saa tørre Øjnene begge to?

GARTNEREN

Ja . . . Saa! . . . De er da ikke vred, lille Frøken . . .?

ANNETTE

Ikke Spor . . .! Jeg er jo selv en Vandkande! . . . Hva' var det nu jeg . . .?
Naa, det er sandt, det var Billederne!
(Hen til et andet Bord, hvorpaa der ligger en Del Mapper og Albums.) Her er de!

HOTHER

hjælper hende at bære dem hen paa det store Bord.

ANNETTE

sætter sig hyggeligt til Rette ved Siden af GARTNEREN

HOTHER

staar hos.

ANNETTE

lidt nervøs-ivrig, men moderlig.

Nu skal Du bare se, Gartner! . . .
Nej, først ta'er vi et rigtigt Album . . .
(Slaar det op og peger.) Hvem er det?

GARTNEREN

smilende.

Det er Annette . . .

ANNETTE

Ja . . .? Hva' . . .! Det var vist lige
dengang, jeg gik i Blommetræet. — Sikken
en Rangle!

GARTNEREN

Det ligner hende endnu.

ANNETTE

Mange Tak!

GARTNEREN

forskrækket.

Ja, jeg mener paa Ansigtet . . .!

ANNETTE

blader videre.

Og hér . . . Det er i Konfirmations-
dragt!

GARTNEREN

stolt.

Ja, det har jeg jo sæl . . .

ANNETTE

Naa, det er sandt, ja, det sendte jeg Dig jo . . . (Blader.) Men dette hér har Du ikke . . . det er fra mit første Bal!

GARTNEREN

Nej, det har jeg ikke . . . Hvor er hun dog dejlig!

ANNETTE

kritisk.

Aa ja . . . (Til HOTHER.) Det er det, Du har staaende paa dit Skrivebord.

HOTHER

løfter hendes Haand og kysser den.

Ja.

ANNETTE

blader. — Bryster sig.

Og hér er jeg som Dame! . . . Sikken en Hat!

GARTNEREN

Annette ligner en Prinsesse!

ANNETTE

Mindst! . . . Men nu er vi ked af mig! (Blader.) Her er Fa'er!

GARTNEREN

sky.

Ja . . .

ANNETTE

Ligner det?

GARTNEREN

Ja . . .

ANNETTE

betrakter Billedet. — Giver det et let Dask.

Du er en meget pæn Mand . . . Men Du skulde ladet være med at dø! . . . (Med glædestraalende Ansigt.) Her er Mo'er . . . i sin Mejeridragt! (Kysser Billedet.) Aa, Du tykke, rare Trunsel! . . . Og hvor er hun dog smuk! . . . Ja, du kan vel godt huske hende fra den Gang, Gartner? Var hun ikke dejlig.

GARTNEREN

undvigende.

Jo . . . Frøkenen holder meget af sin Mo'er . . .?

ANNETTE

med blussende Kinder. — Søger efter Ordene.

Om jeg holder meget af hende . . . ! Jeg vil bare sige Dig, Gartner, at der er ikke saa højt et Bjærg i hele Verden, som . . . som jeg holder af hende! Jeg . . . jeg kunde græde, saadan holder jeg af hende! Jeg . . .

HOTHER

lægger beroligende en Haand paa ANNETTES Arm.

Saa, saa, lille Sol . . . Vi tror Dig jo!

ANNETTE

roligere.

Og saa er hun slet ikke flov over, at hun har været Mejerske! . . . Du skulde bare se hende, Gartner, naar hun er til Selskab inde i København i sin graa Silkekjole og med den lille Fjerhue paa sit hvide Haar!

GARTNEREN

Ja, hun maa være saare skøn . . .

ANNETTE

„Skøn“ . . .? Næ, hun er dejlig! . . .
(Blader.) Og hér er Du selv.

GARTNEREN

taknemmelig.

Nej, at jeg osse er der!

ANNETTE

Ja, det er jo mit Album . . . Der har jeg alle dem jeg holder af.

GARTNEREN

ubehersket.

Min lille Annette . . .

ANNETTE

pludselig.

Kan Du huske, at Du vilde kysse mig i Fjor, Gartner, nede i Haven?

GARTNEREN

gemmer Øjnene bort.

Ja . . .

ANNETTE

rækker en Haand frem.

Nu maa Du gerne!

GARTNEREN

stirrer forvirret.

ANNETTE

Du maa gerne!

HOTHER

smilende.

Kys De bare løs!

GARTNEREN

tøvende.

Nej . . .

ANNETTE

Han vil Gudhjælpemig ikke!

GARTNEREN

Jo, jo . . . (Kysser hendes Haand.) . . .

Tak . . .

ANNETTE

god.

Du er et stort Barn, Gartner!

GARTNEREN

smilende. — Naivt.

Ja . . . det er jeg vist osse, lille
Frøken . . .

JÆGERMESTERINDEN
ind fra Spisestuen.

ANNETTE
hurtig hen til hende.

Naa?

HOTHER
samtidig.

Hvordan gaar det?

JÆGERMESTERINDEN
Fyren fejlede naturligvis ingenting.

HOTHER
Der skal altsaa ikke Vogn efter Doktor?

JÆGERMESTERINDEN
Doktor . . .? Jeg gav ham en god
Skefuld Olie. Det skal nok hjælpe! . . .
(sætter sig hen til sit Strikketøj.) Naa, Selkau,
hvad har saa Børnene moret Dem med? . . .
Aa, skænk mig et Glas Vin, lille Sol.

ANNETTE
skænker i Glassene.

JÆGERMESTERINDEN
I har jo ingen Kager spist . . .

ANNETTE
Nej, vi har haft saa travlt med at se
Billeder.

JÆGERMESTERINDEN
Naa . . . Der er smukt i Italien, Gartner?
Gustav Wied: Den gamle Pavillon. 10

ANNETTE

forlegen, uden at vide hvorfor.

Nej, det var mit Album, vi saa . . .

JÆGERMESTERINDEN

ilde berørt.

Hum . . .

HOTHER

Og Annette holdt naturligvis en lang
Lovtale over Svigermo'er.

JÆGERMESTERINDEN

atter rolig.

Ja, det ligner hende! . . . Du skam-
roser mig, Barn!

HOTHER

galant.

Umuligt!

JÆGERMESTERINDEN

Ja, Du er snart lige saa gal!

GARTNEREN

Og jeg roste osse Fruen . . .

JÆGERMESTERINDEN

Naa, det maa jeg sige! I har haft travlt!

En pludselig og forlegen Pause.

Saa rejser

GARTNEREN

sig tilsyneladende rolig.

Ja, saa vil jeg byde Godnat . . . og
Tak for al Venlighed . . .

JÆGERMESTERINDEN

uden Indsigelse.

Allerede, Selkau . . . ?

GARTNEREN

Ja . . . jeg har jo en Del at ordne . . .

JÆGERMESTERINDEN

Ja, det har De vel . . . Men lad os nu drikke et Glas sammen først!

GARTNEREN

tager nølende sit Glas.

De andre tager ogsaa deres Glas. — Og saaledes staar de et Sekund, uden at nogen véd noget at sige. — Da bryder

GARTNEREN

sammen, sætter Glasset fra sig og gaar hurtigt mod Entréderen.

JÆGERMESTERINDEN

strengt.

Men Selkau, skal De ikke sige ordentlig Farvel!

GARTNEREN

Aa nej, Frue . . . lad mig hellere gaa . . .

JÆGERMESTERINDEN

rolig.

Som De vil . . . Vi ses jo ogsaa i Morgen.

GARTNEREN

tonløst.

Ja . . . (Bort.)

Pause.

ANNETTE

Taarerne løber stille ned over hendes Kinder.
Den stakkels, gamle Mand . . .

JÆGERMESTERINDEN

hen til hende.

Saa, saa, lille Sol . . . Du tager Dig
ogsaa alting saa nær!

HOTHER

kysser ANNETTES Haand.

Han rejser jo til sin Familie, lille Sol.

ANNETTE

Ja . . . Kys mig! (til Moderen.) Du osse!

HOTHER

for at komme over Situationen.

Hvad mener Svigermo'er, om vi gik en
lille Tur alle tre?

JÆGERMESTERINDEN,

der forstaar ham.

Ja! Det kunde være rart i det dejlige
Vejr . . . Ikke, Annette?

ANNETTE

Jo-o . . .

JÆGERMESTERINDEN

Saa gaar vi den Vej, Du holder saa-

meget af: Ned gennem Hulvejen og ind i Skoven og hjem gennem Haven forbi den gamle Pavillon.

ANNETTE

Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN

Aa, Hother, vil Du hente Tøjet . . .

HOTHER

mod Entreen.

Kaaberne . . . ?

JÆGERMESTERINDEN

Nej . . . Hatte og Sjaler . . . Det er jo ganske lunt udenfor.

HOTHER

ud i Entreen.

JÆGERMESTERINDEN

Naa, lille Sol, nu skal Du igen ud at „sværme“!

ANNETTE

Jeg synes, det er saa Synd, saa Synd for Gartneren, Mo'er . . .

JÆGERMESTERINDEN

Han rejser jo af egen fri Vilje, lille Ven.

ANNETTE

ryster paa Hovedet.

Det tror jeg ikke . . .

JÆGERMESTERINDEN

nærmere. — Urolig.

Tror Du det ikke . . . ? Hvad vil det sige?

ANNETTE

Han græd før . . . Og så Du ikke, nu da han gik . . .

JÆGERMESTERINDEN

Hum . . . Har han . . . ?

ANNETTE

stirrer.

Jeg ser ham sidde bleg og sammenkrøben i sin Krog den lange, lange Vej i Toget . . .

JÆGERMESTERINDEN

haardt.

Annette! Ikke hysterisk!

ANNETTE

rejser sig hurtigt.

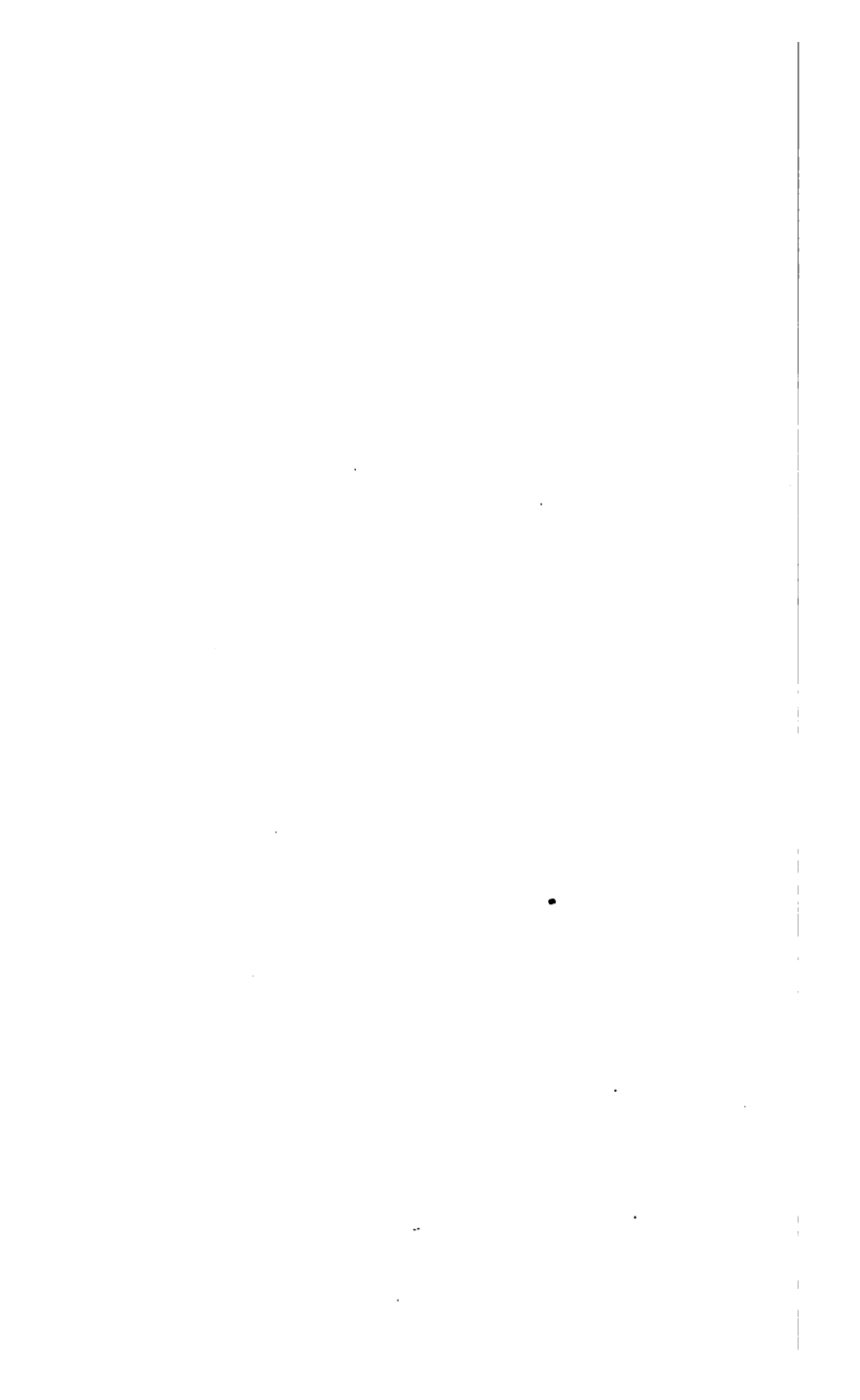
Nej, nej . . . ! Men jeg kan ikke gøre ved det . . . (Slaar Armene om Moderens Hals.)
Åa Mo'er . . . somme Tider synes jeg, at Livet er saa forfærdelig sørgeligt!

HOTHER

ind fra Entreen med Overtøjet.

Tæppe.

FJERDE AKT

Pladsen ved den gamle Pavillon. —

GARTNEREN og ANDERS SKOVFOGED sidder tavse og tankefulde paa Pavillonens Trappe med Flaske og Glas staaende imellem sig.

Maanen er skjult bag Træerne, saa at Pavillonen ligger i dæmpet Halvlys.

Frem over Plænerne i Baggrunden ses Hovedbygningens oplyste Vinduer. —

Der er tyst og stille i Haven. Kun af og til suser Aftenvinden svagt i Trætoppene. —

Taarnuret slaar.

ANDERS

tæller.

. syv, otte, ni, ti . . . Nu er hun ti!

GARTNEREN

Ja . . .

ANDERS

Saa er det vel ellers paa de Tider, at man skulde se at finde hjemad . . .

GARTNEREN

griber angst fat i ham.

Nej . . . !

ANDERS

Naa, jaja da, saa sidder vi lidt endnu . . .

Pause.

ANDERS

tager en af de gamle Rytterpistoler frem af Lommen.

— Ser kærligt paa den.

Det var ellers rigtig net af Dem, Selkau, at forære mig den Bøsse til Afsked.

GARTNEREN

De vilde jo saa gerne ha' den . . .
Og jeg har jo nok af en?

ANDERS

smilende.

Naa-aa, da har jeg sgu da ellers hørt fortælle, at derovre i Amerika kan man ikke ha' formange a' dem!

GARTNEREN

Jeg klarer mig nok med den, jeg har.

ANDERS

Det gør De vel (Putter Pistolen i Lommen igen. — Tager sit Glas.) Skaal! og Lykke paa Rejsen!

GARTNEREN

Tak . . . (Drikker.)

Pause.

ANDERS

Det er underligt, Selkau, at Fruens Haar er saa hvidt . . . hun kan da ikke ha' naaet de halvtreds endnu.

GARTNEREN

Næi . . .

ANDERS

Og noget saadan større kan hun da ikke ha' haft at spekulere over.

GARTNEREN

tier.

ANDERS

smaaleende.

Véd De, hva' jeg har siddet og sagt til mig sæl hele Tiden, Selkau?

GARTNEREN

Næi . . .

ANDERS

Een Gang er ingen Gang! har jeg sagt.

GARTNEREN

uforstaaende.

ANDERS

Ja, jeg mener, at fordi vi drikker i Aften, behøver vi justement ikke at drikke næste Torsdag!

GARTNEREN

Nej... Og saa er jeg jo osse borte...

ANDERS

Saa er De borte, ja! Det er osse nærmest det, jeg har trøstet mig med; for jeg ha'de jo saa sikkert lovet Fruen at sige Slut!

GARTNEREN

overbevist.

Ja, er der nogen, der kan frelse Dem, Anders Skovfoged, saa er det hende!

ANDERS

nikker fortrøstningsfuldt.

Ja . . . ja, det véd jeg! . . . Og nu bli'er hun her paa Gaarden!

GARTNEREN

Ja . . .

ANDERS

Snakkede I no'et om det deroppe?

GARTNEREN

undvigende.

Vi snakkede om alting . . .

ANDERS

Det var nu alligevel smukt af hende at byde Jer derop!

GARTNEREN

Ja . . .

ANDERS

Det er nok Svigersønnen, der skal overta' det hele nu . . .

GARTNEREN

Ja-a . . .

ANDERS

Ja-a . . . det er jo Ungdommen, der skal leve!

GARTNEREN

Ja . . . og vi andre gaar!

ANDERS

Ja-a . . . Naar vor Tid kommer da!

GARTNEREN

Og min Tid er kommen, Anders Skovfoged . . .

ANDERS

Det er 'en, ja . . . Men I gaar jo da frivillig!

GARTNEREN

griber ham i Armen.

Ja, husk paa det! . . . Sig, at jeg har sagt til Jer personlig, at jeg gaar frivillig . . . ingen har tvunget mig! . . . Husk paa det, om der skulde blive Snak og Vrøvl!

ANDERS

berøgende.

Ja, ja . . . jeg skal nok sige, hva' I vil, Selkau! (Fortrolig.) Er 'et Fruen, der sender Jer af Sted? Mig behøver I ikke at gemme no'et for.

GARTNEREN

opfarende.

Jeg gaar frivillig, si'er jeg jo! . . . Al det, jeg sad her og skrød af mig forleden, var ene Løgn og drukken Snak!

ANDERS

sagtmodig.

Naa, var 'et det . . . (Vender sig imod ham.) Hør nu, Gartner Selkau, tror I ikke, at det kunde lette Jert Sind at betro Jer til en Ven, forinden I rejste?

GARTNEREN

brydsk.

Hva' mener I med det?

ANDERS

Jeg mener, at hvis der var no'et, jeg paa en eller anden Maade kunde gøre eller sige for Jer, saa var jeg parat.

GARTNEREN

haardt.

Nej!

ANDERS

Naa, jaja . . . saa snakker vi ikke mere om det! . . . Men jeg maa vel nok med Tilladelse sige Jer, at hva' I har været for mig, siden Line hun døde, det vil jeg regne Jer til gode, hvorhen I saa drager i Verden.

GARTNEREN

bittert.

Jeg har lært Jer at drikke, ja!

ANDERS

rolig.

Naa-aa, det ha'de jeg vel nok kunnet hitte paa sæl . . . (Stærkere.) Næmen, I er kommet mig venlig i Møde, er I; og I har snakket med mig og trøstet mig! Og I gik hjem med mig fra Begravelsen og sad hos mig lige til sen Aften' . . . Se, det er Ting, man skriver op!

GARTNEREN

tier.

ANDERS

Og I vil nok sæl vide at paaskønne det, naar I faar Lejlighed til at tænke rigtig over det!

GARTNEREN

halstarrig.

Jeg har gjort Dem til en Drukkenbolt,
Anders Skovfoged!

ANDERS

sagtmodig.

Kanske det med, ja . . . Men det
snakker vi altsaa ikke om nu, Selkau . . .
Og jeg er vel heller ikke længer henne ad
Vejen, end at jeg kan vende om igen . . .
(Stærkere.) Nej, det, vi skal snakke om i
denne Stund, det er det gode, De har
gjort, for det er det, der vejer . . .
Smølet vos til har vi nok allesammen!

GARTNEREN

rokker tavs frem og tilbage.

ANDERS

lægger en Haand paa hans Skulder.

Men De har paa en Maade altid været
li'som lidt stolt af Dem, Gartner Selkau
. . . ja, jeg si'er det med Tilladelse! De
har gaaet rundt her og hjulpet og raadet
vos allesammen, naar vi trængte; men
aldrig har De saa meget som lukket Deres
egen Mund op om, hvad der imellemstunder
kunde trykke Dem sæl! Og det er en viis
Vej, mener jeg, til at gøre det værrel!

. . . for vi Mennesker har det efter min Mening slet ikke anderledens i den Retning end Dyrene: vi skal skringe, naar det gør ondt, for det letter . . . Ja, det var bare det, jeg vilde sige, nu vi skal skilles . . . Jeg er jo ikke videre stiv i Skrivning, véd De; for ellers kunde jeg jo osse ha' skrevet det til Dem, naar jeg engang ha'de faaet Deres Adresse.

GARTNEREN
sidder stadig tavs.

Pause.

ANDERS
vil rejse sig.

Ja, saa er det vel bedst, man ser at komme hjem . . .

GARTNEREN
angest.

Nej . . .!

ANDERS
Jamen, De har dog vist en Del at ta' Vare i Morgen, saa De gjorde jo bedst i at gaa til Ro . . .

GARTNEREN
Det er ordnet . . . alting er ordnet . . .
Sæt Dem . . . det haster jo ikke . . .

ANDERS

sætter sig sagtmødig.

Aa nej, saamæn . . .

Pause.

GARTNEREN

ubehjælpsomt.

Det er det, jeg er kommen til at tænke paa i de sidste Dage, Anders Skovfoged, . . . eller maaske bare i Dag . . . det, at alting her i Verden er saa uretfærdigt . . .

ANDERS

Ja-a, Menneskene er jo . . .

GARTNEREN

afbrydende.

Nej . . . det er ikke Menneskene . . . det er ikke dem . . . de er jo, som de er . . . de kan hverken gøre fra eller til . . . sæl . . .

ANDERS

Naa-aa, naar man har Viljen, Gartner Selkau, saa . . .

GARTNEREN

stærkere.

Ja . . . men naar man ikke har den! . . . Naar man nu kæmper og strider og slaas, og saa alligevel falder . . . mon det saa er ens egen Skyld!

ANDERS

Næi . . . det er det vel ikke . . .

GARTNEREN

De har saa nemt, de andre, som er blevet stærke og har faaet Vilje og Kraft til at gaa hen over Jorden . . . de har nemt ved at ynke dem, der falder, og kalde dem sølle og elendige Stakler og sparke dem a' Vej og trampe dem ned, for at de sæl kan komme til!

ANDERS

Ja-a . . . men saadan er det jo med alle Skabninger, Selkau . . . Jeg ser det jo bare fra mig sæl med Træerne ude i Skoven, hvordan de . . .

GARTNEREN

Hæ! De behøver nok ikke at gaa til Skovs af den Grund, Anders Jensen! De har det vist nærmere; De har jo deres eget Drikkeri!

ANDERS

rolig.

Ja-a, det har jeg jo . . . Men for Resten har jeg besluttet mig til at sige Stop nu . . .

GARTNEREN

haanligt.

Hæ! . . . (Tager sit Glas.) Skaal!

ANDERS

bestemt.

Nej . . . jeg drikker ikke mere i Aften!

GARTNEREN

Nej . . . for De tør ikke!

ANDERS

Nej . . . jeg tør ikke, nej . . . lad vos sige det!

GARTNEREN

ser paa ham.

Saa hører De ogsaa til de stærke.

ANDERS

smiler godmodig.

H-ja . . . efter ringe Evne . . . (Naivt.)
Men jeg har jo heller aldrig været saa langt nede som De, Selkau . . .

GARTNEREN

stille.

Nej . . .

Pause.

GARTNEREN

rejser sig pludselig. — Nervøst.

Gaa saa . . . ! Nu skal jeg vise Jer
. . . Gaa saa . . . !

ANDERS

forundret.

Skal jeg nu gaa . . . ?

GARTNEREN

Ja . . . Nu vil jeg . . . (Peger paa Flasken og Glassene.) Men tag det med Dem . . . !
(Hjælpeles.) Jeg vil ikke . . . jeg . . .

ANDERS

Nej, nej . . . saa ta'er jeg det! Jeg kan jo bringe det op i Morgen.

GARTNEREN

Ja . . .

ANDERS

Ja, saa Godnat, Selkau!

GARTNEREN

Godnat . . .

ANDERS

Skal jeg ikke følge Dem op?

GARTNEREN

kort.

Nej!

ANDERS

Naa, jaja . . . Ja, saa Godnat.

GARTNEREN

Hvor længe er De om at naa hjem, Anders Skovfoged?

ANDERS

forundret.

Hvor længe jeg . . . ? En otte-ti Mi-

nutter vel . . . Men De har jo gaaet
den Vej saa tit sæl, Selkau . . .

GARTNEREN

bryder sammen.

Aa Gud i Himlen, om man kunde
leve sit Liv om igen!

ANDERS

Ja-a . . . men det byder der sig jo
ikke Lejlighed til, Selkau, saa vi maa jo
se at faa det bedste ud af det, vi har.

GARTNEREN

hastigt; men ubehjælpsomt.

Der er noget, jeg vil spørge Dem om,
Anders Skovfoged . . . der er noget, jeg
vil . . . De siger, at jeg har været stolt
. . . men det har jeg ikke . . . det er
ikke det! Hvad ha'de jeg at være stolt af,
den usle Orm jeg var! . . . Næ, det er
ikke det . . . Men jeg kunde ikke tale!
. . . Der lever ogsaa stumme Dyr . . .
og jeg hører vel til dem . . .! Jeg kunde
ikke tale . . . ikke om mig selv . . .
Derfor drak jeg . . . Det sad og klemte
mig her for Brystet, men jeg kunde ikke
faa det til Ord . . . Saa maatte jeg gaa
alene med det, og det har jeg gjort . . .
og den Pine maa vel ogsaa regnes mig

til gode . . . Men nu vil jeg spørge Dem om én Ting . . . nu vil jeg . . . nu . . . Naar nu et Menneske, Anders Skovfoged, hele sit Liv har sølet sig i Skidtet og kun været til Sorg og Ulykke for sig sæl og andre . . . Naar nu saadan et Menneske til sidst gør noget, der . . . foreta'er sig en Handling, der . . . een eneste Handling . . . en stor Handling, der tjener til Gavn for andre . . . kan den saa . . . sletter den saa alt det andet ud?

ANDERS
vil tale, men

GARTNEREN
ænsrer det ikke.

. . . Og tror De saa ikke . . . mener De saa ikke . . . at de andre . . . de, han har bragt Sorg over og staaet i Vejen . . . og som har foragtet ham og set ned paa ham . . . at de, naar de faar at vide, hvad han nu har gjort . . . og hvorfor han har gjort det . . . tror De saa ikke, at de vil regne ham det til gode . . . og agte ham . . . og snakke godt om ham, naar han er borte . . . og se, at noget godt var der dog ved ham . . . at helt den Pjalt, de troede, var han

dog ikke . . . at lidt Kraft og Styrke ha'de han tilbage, siden han kunde gøre det, som vi Mennesker . . . tror De saa ikke, at de vil regne ham det til Ære . . . og fortryde . . . næ ikke fortryde . . . for de ha'de jo Ret paa deres Maade . . . men bare regne ham det til Ære . . . alligevel . . . bare sige et godt Ord om ham i Fremtiden . . . bare tænke paa ham med Venlighed . . . (Slaar Hænderne for Ansigtet.) Aa, Gud i sin Himmel, om man kunde leve sit Liv om igen!

ANDERS

raadløs.

Jo, jo, Selkau . . . jo, jo, alting bli'er godt igen, naar først I nu er borte!

GARTNEREN

Tror I . . . ?

ANDERS

Ja, ja . . . fuldt og fast! . . . Men gaa nu op og hvil Jer . . .

GARTNEREN

træt.

Ja . . .

ANDERS

Skal jeg dog alligevel ikke følge Jer?

GARTNEREN

som før.

Nej . . . (Gaar uden Afsked langsomt ned mod Baggrunden og bort.)

ANDERS

staar lidt og ser efter ham. — samler derpaa Flasker og Glas sammen og gaar ud til højre.

Tom Scene.

Lidt efter kommer

GARTNEREN

tilbage ad samme Vej, som han før gik bort. — Hans Skridt er vaklende og viljeløse. — Naar han er naaet hen til Pavillontrappen, standser han et Øjeblik og ser sig om; hans Øjne er ganske udtrykkløse. — Derpaa gaar han op ad Trinene, aabner famlende Døren, gaar ind i Pavillonen og laaser efter sig. — Saa lyder der et Skud derinde fra; og alt bliver stille. — Kun høres Aftenvindens sagte Susen i Træerne . . .

Tom Scene.

Derpaa afbrydes Stilheden pludselig, næsten brutalt, af ANNETTES glade Latter, der lyder i nogen Afstand borte i Haven til venstre . . .

Og straks efter kommer

JÆGERMESTERINDEN, HOTHER og ANNETTE ind i munter Samtale.

ANNETTE

klapper i Hænderne.

Udmærket, udmærket!

JÆGERMESTERINDEN

Nej, saamæn om jeg vil! Den graa Silkekjole er mere end god nok.

ANNETTE

Nej . . . vel Hother? . . . Hun skal ha' en ny!

HOTHER

Naturligvis! . . . Og vil hun ikke købe sig en selv, saa forærer vi hende en!

ANNETTE

henrykt.

Ja, ja, ja!

JÆGERMESTERINDEN

smilende.

Ja, det bliver jo en anden Sag! . . . Men graa skal den være! Jeg vil ikke ugles ud i noget farvet.

ANNETTE

betragter hende.

Du vilde nu se pompøs ud i vinrødt Fløjl, Feltherreinde!

JÆGERMESTERINDEN

Ikke for nogen Pris, lille Sol!

ANNETTE

Ja, men Folk vil jo tro, at det er den gamle.

JÆGERMESTERINDEN

Hvad gør det?

HOTHER

Der kan jo sættes en anden Besætning paa.

ANNETTE

leende.

Det er storartet at høre Landmanden tale om „Besætning“! . . . (Med Gestus.) Mener Du, at hun skulde ha' nogle Heste, Køer og Faar dinglende . . . ?

HOTHER

truer spøgende.

Aa-aa Du, Mamsel Næsvis!

JÆGERMESTERINDEN

optaget af Kjolen.

Ja, saadan brede, sorte Kniplinger for Eksempel . . .

ANNETTE

Næ-e . . . nej! Næ, det er altfor sørgeligt til Bryllup! . . . Crêmgule —?

HOTHER

fra Hjertet.

Føj for Fanden, til graat!

ANNETTE

rynker Bryn.

Hvad sier Du!

HOTHER

undskyldende.

Jeg si'er, at de to Farver vil vist ikke staa godt sammen, lille Sol . . .

ANNETTE

tænksomt indrømmende.

Nej . . . næ, det kan for Resten godt være . . .

JÆGERMESTERINDEN

Næ-e, vi bliver nok staaende ved de sorte Kniplinger . . . Nu faar vi se!
(Smilende.) Forærer I mig ogsaa dem?

HOTHER

kærlig — galant.

Det gør vi, lille Svigermo'er! De har jo foræret os saa meget!

ANNETTE

skælmsk.

Ja . . . særlig Dig da!

HOTHER

kysser hende; taknemmelig.

Ja, særlig mig, lille Sol!

ANNETTE

gaar lidt omkring.

Her er dejligt . . .! (Pludselig tilbage.)
Mo'er, nu har vi fundet ud af dine Værelser!

JÆGERMESTERINDEN

Naa, har I det, Børn? Lad os høre.

ANNETTE

misfornøjet.

Ja, det var naturligvis Hother . . .
det kloge Dyr! (Tager dem begge under Armene.)
Kom lad os sætte os lidt herhen paa
Bænken!

JÆGERMESTERINDEN

Mon vi ikke snarere skulde pille op i
Seng, Børn?

ANNETTE

Aa nej! Ikke lidt endnu? Her er
altfor dejligt! . . . Kom saa . . .

De sætter sig hyggeligt til Rette paa Bænken. —

ANNETTE i Midten.

ANNETTE

Fortæl saa Du, Hother! Saa vil jeg
sidde lidt og se paa den gamle Pavillon
og drømme . . . den ser saa romantisk
ud i denne Belysning, hva'?

JÆGERMESTERINDEN

nikker.

Ja . . . nydelig!

HOTHER

forklarende.

Jo, ser De, Svigermo'er, hvis vi nu tog de tre Gæsteværelser til højre for Entreen . . .

ANNETTE

ivrig.

Det blaa og det grønne og det røde!

HOTHER

Ja . . . og saa satte en Dør ind mellem det grønne og det blaa . . .

ANNETTE

Det er nu det røde og det blaa!

JÆGERMESTERINDEN

Du skulde jo „drømme“, lille Sol?

ANNETTE

Jamen, Manden kan jo ikke sæl!

HOTHER

smlende.

Nej . . . (Forklarer videre.) . . . Naar vi altsaa satte en Dør ind mellem det røde og det blaa Værelse, saa fik Du jo dér en udmærket Lejlighed?

ANNETTE

Baade Udsigt til Gaarden og Udsigt til Haven!

JÆGERMESTERINDEN

Ja . . . jo . . . udmærket!

HOTHER

Og Udgang til Entreen ogsaa . . .

JÆGERMESTERINDEN

som før.

Ja . . . jo . . . udmærket Børn! . . .
Og Gæsteværelserne flytter vi saa ovenpaa?

HOTHER

Gæsteværelserne flytter vi ovenpaa!

JÆGERMESTERINDEN

Det blev jo naturligvis ikke saa bekvemt
for Gæsterne . . .

ANNETTE

Pyt! De har godt af at traske op af
Trappen! Og saa fik vi dem da saa rart
til Siden!

HOTHER

Svigermo'er faar altsaa to Dagligstuer
og et Soveværelse . . .

ANNETTE

En Sommerdagligstue og en Vinter-
dagligstue og et Soveværelse!

JÆGERMESTERINDEN

nikker bifaldende.

Ja . . . det er udmærket!

ANNETTE

puffer opfordrende til HOTHER.

Naa . . . ! Naa . . . !

HOTHER

lidt forlegen.

Og saa har jeg en Bøn til Svigermo'er . . .

JÆGERMESTERINDEN

smilende.

Naa . . . ?

HOTHER

Jo . . . Annette og jeg har tænkt paa, om vi ikke maatte faa Lov til at montere den ene Dagligstue?

ANNETTE

ivrig.

Vi har allerede set paa de dejligste gamle Empiremøbler inde i København . . . Aa, hva'?

JÆGERMESTERINDEN

rørt.

Jamen, Børn, det er dog næsten . . .

ANNETTE

Nej . . . ! Slet ikke, slet ikke!

JÆGERMESTERINDEN

Og saa har vi jo Møbler til Overflod,
lille Hother . . .

HOTHER

Dem anbringer vi rundt paa Gæste-
værelserne!

ANNETTE

Aa, hva', Mo'er . . .? Vi vil saa
gerne . . .

HOTHER

ærbødig — kærlig.

Svigermo'er maa ikke sige Nej . . .?
Vi har glædet os saameget dertil . . .
(Tager hendes Haand. — Smilende.) Og saa er
det os ligefrem „en dybtfølt Trang“ at
vise Svigermo'er, hvor meget vi holder af
hende! (Stærkere.) De er den smukkeste,
klogeste, godeste og stolteste Frue i hele
Landet, er De!

ANNETTE

nikker ivrigt.

Det er rigtigt, sig hende det bare!
Mig vil hun ikke tro!

HOTHER

Der er ikke een eneste Kone herfra og
til Kongeaert . . .

ANNETTE

Længere, længere!

HOTHER

. . . herfra og til Nilen, som kan stilles ved Siden af Dem!

JÆGERMESTERINDEN

smilende.

Men Gud, tror jeg ikke, Mennesket holder en Tale! . . . Skal det være en Kærlighedserklæring?

HOTHER

alvorlig.

Ja! Det var egentlig først Dem, jeg blev forelsket i!

ANNETTE

klapper i Hænderne.

Ja, er det ikke morsomt! . . . Men saa saa' han jo mig!

JÆGERMESTERINDEN

rejser sig.

Aa, I er to elskelige Vrovlehoveder begge to!

ANNETTE

efter hende.

Maa vi saa montere den ene Dagligstue?

JÆGERMESTERINDEN

I Guds Navn da! . . . Men brug nu ikke alt for mange Penge!

HOTHER

Næ-e!

ANNETTE

hen til ham. — Ivrig.

Saa skriver vi straks i Morgen, Landmand!

HOTHER

Ja . . . men der skal jo først laves om paa . . .

ANNETTE

Vi skriver alligevel straks i Morgen! . . . Sæt, nogen gik hen og købte dem!

HOTHER

Ja, det maa „nogen“ skam ikke!

ANNETTE

Nej . . . vel?

JÆGERMESTERINDEN

henne ved Pavillonen, hvor hun har plukket et Par Roser.

Naa, Børn, mon det nu ikke er bedst, at vi gaar op . . .? Klokken er vist mange.

ANNETTE

Er den . . .? — Hvorfor mon de Nattegale ikke synger?

JÆGERMESTERINDEN

Det er vel Skuddet før, der har skræmt dem.

HOTHER

Ja, hvem mon kan gaa her og skyde paa denne Tid.

ANNETTE

ser frem over Plæuerne.

Se hvor smukt Lyset tager sig ud deroppe fra Hovedbygningen . . .

JÆGERMESTERINDEN

Ja . . . (Til HOTHER.) Det har vel været en Krybskytte. Det lød jo, som det kom ovre fra Hestehaven.

HOTHER

Ja-a . . . (Pludseligt. — Afsides.) Det kan da vel ikke ha' været Gartneren, Svigermo'er, der . . . han saa saa . . .

JÆGERMESTERINDEN

ryster smilende paa Hovedet.

Nej, vær Du kun rolig, lille Ven, det har han nok ikke Karakter til!

ANNETTE,

der er gaet op ad Pavillontrappen, rusker i Dørgrebet.

Den er laaset . . .

JÆGERMESTERINDEN

Ja, det er den jo altid om Natten. — Kom saa, lille Annette, saa gaar vi.

ANNETTE

sætter sig paa Trappens nederste Trin.
Det er nu næsten Synd, Mo'er . . .

JÆGERMESTERINDEN

Nej, nu maa vi skam op i Seng!

ANNETTE

Ja, det er jo ogsaa dejligt at sove!

JÆGERMESTERINDEN

smilende.

Ja, der ser Du! . . . (Rækker hver af de unge en Rose.) Værsgod, Børn; dem har jeg plukket til Jer . . . én til hver.

HOTHER

Tak, Svigermo'er . . . De er lige frem galant! (Sætter sig paa Trappen ved Siden af ANNETTE.)

ANNETTE

ser paa Roserne.

Aa, hvor er de dejlige!

JÆGERMESTERINDEN

Ja, en flink Gartner var han jo . . . sølle Fyr! . . . Kom saa, Unger!

ANNETTE

Aa, hvor jeg glæder mig til Brylluppet! . . . Jeg sér mig: hvid Silke, langt Slør,

Krans . . . Gud Fader, hvor jeg naturligvis vil tude! . . . Skal man græde?

JÆGERMESTERINDEN

Aa nej . . . det behøves ikke!

HOTHER

Det staar ikke saadan ligefrem i Rituallet!

ANNETTE

Alle dem, jeg har set, var da altid forfærdelig forbrølede!

JÆGERMESTERINDEN

Det var vel, fordi de skulde bort fra Hjemmet . . . Men det skal Du jo ikke.

ANNETTE

nikker tryk.

Nej, det skal jeg ikke . . .

JÆGERMESTERINDEN

Kom nu, Børn . . . Nu skal vi op!

ANNETTE

rejser sig med et Suk.

Ak, ja, det skal vi vel . . .

HOTHER

Ja . . . Men i Morgen er der atter en Dag, lille Sol!

ANNETTE

slaar Armene om ham.

Ja! . . . med Solskin og Hother og Mo'er og Lærker og blaa Himmel og det hele!

De begynder at gaa op mod Baggrunden. — I det samme synger en Nattergal jublende oppe i et Træ i Nærheden, og en anden svarer nede fra Skoven.

ANNETTE

standser.

Hør! Hør! Der er den! . . . Og hør! Der er en til! (Stærkt.) Aa, jeg kunde ligefrem skrigе, saa dejligt er Livet!

Alle bort op gennem Haven.

Maanen er nu naaet frem bag Træerne og skinner klart og gyldent ned over den gamle Pavillon, hvis kalkede Mure lyser. — Nattergalene vedbliver at synge, medens Aftenvinden stille suser i Træernes Kroner. Og frem over Plænerne i Baggrunden smiler Hovedbygningens oplyste Ruder . . .

Tæppe.

FIRE SATYRSPIL

ADEL · GEJSTLIGHED
BØRGER OG BONDE

FIRE SATYRSPIL

AF

GUSTAV WIED

ANDET OPLAG

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)

FR. BAGGES BOGTRYKKERI

1899

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX
TILDEN FOUNDATION
125 WEST 47TH STREET
NEW YORK 10036

Godsejer

JOHAN KNUDSEN

tilegnet.

INDHOLD

	Side
En Mindefest	1
Herrens Venner	67
Centrum	105
Døden.....	189

EN MINDEFEST

AGERENDE

Hofjægermesteren.

Kammerherren.

Tjeneren.

Tjenerdrengen.

SPISESALEN.

Et stort trefags Rum dekoreret i lyse, lette Toner i matte Limfarver: graat, rødt, grønt. Tre hvidmalede Døre med Stukornamenter over. Malede Vaaben-Insignier over de to af Dørene. En stor, aaben Kamin. Fireogtyve stivryggede Egetræs Stole langs Væggene. Et Egetræs Spisebord paa Ruller. En Egetræs Buffet, hvorpaa staar en Sølvterrin, fire gammeldags Sølvtemaskiner, tre Sølvtepotter, to Sølvkaffekander og seks Sølvbægere. I Salens Hjørner høje Kandelabre. Over Spisebordet en Lysekrone med Prismer. Høje Spejle i forgyldte Rammer mellem Vinduerne. Klare Gardiner. Rullegardiner med vore Kongeborge.

Bordet er dækket. En Kuvert for hver Ende. En Sølvspiseske, fem Sæt Sølvgafler og Knive med Sølvskaft, en Sølvdessertske, en Sølvfrugtkniv, otte Glas og en Sølvnøddeknækker ved hver Kuvert. Midt paa Bordet en Sølvopsats med Blomster.

Lysene i Kronen og Kandelabrene er tændte. Gardinerne nedrullede. Ild i Kaminen. Kongerøgelse paa Risten.

Henriksen

i grøn Jægeruniform med Sølvstriber ned ad Bønlæderne staar og kaster et sidste prøvende Blik paa Taflet. Han klør sig med Pegefingeren i Nakkeskilningen, forsigtig for ikke at bringe Uorden i Coiffuren. Han retter lidt ved den ene Serviet, der kunstfærdigt er sat op som en Svane med lang, krum Hals og halvtudspilede Vinger. Det er Kammerherrens Kuvert. Hofjægmesteren maa

nejes med en Vifte . . . Saa trækker han en Lap Papir op af Lommen og læser halv højt, idet han samtidig lader venstre Haands Pegefinger svinge fra Glassene foran den ene Kuvert til Glassene foran den anden:

Sherry . . . Sherry, Leoville . . . Leoville,
Mosel . . . Mosel, Cliquot dry . . . Cliquot dry,
Bourgogne . . . Bourgogne, Pommery sec . . .
Pommery sec, Chateau Olivier 1878 . . . Cha-
teau Olivier 1878, Madeira vieux . . . Madeira
vieux. — Det passer! . . . Julius!

Et rød musset, vandkæmmet Drengøansigt viser sig i Dørsprækken ind til Anretterværelset ved Siden af Kaminen.

Henriksen.

Spørg Heksen dernede, om Suppen kan serveres! Jeg er færdig!

Julius
forsvinder.

Henriksen
mumlende.

Det gaar nok Fanden i Vold med den Dreng! Julius plejer nemlig til daglig at gøre Staldtjeneste.
Julius!

Der lyder noget i Lighed med Hovtrin op ad en Trappe. Et Øjeblik efter styrter Julius, der ogsaa er i Jægerdragt, men uden Sølvgaloner, ind i Salen.

Henriksen.

Hva' Satan er det, Du har paa Benene, Dreng?

Julius

forfærdet, idet han stikker den ene Fod frem.

Sko!

Henriksen.

Det lyder, Gud hjælpe mig, som det var en Følhoppe, der kom! . . . Hvad sa' hun om Suppen?

Julius.

Den kunde godt sarveres!

Henriksen.

Ta' mig min Hirschfænger! Den ligger paa Hjørnebordet i Anretterværelset!

Julius bringer Hirschfænger, som Henriksen spænder om sig i et Lædergehæng med pletteret Spænde.

Henriksen.

Saa staar Du dér ved Siden af Døren! Og Du rører Dig ikke, uden naar jeg vinker! Har Du forstaaet?

Julius.

Jovel, Hr. Henriksen!

Henriksen.

Og saa op paa Tærne, naar Du serverer rundt.

Julius.

Jovel!

Henriksen gaar hen foran et af de store Spejle; knapper alle Knapperne i sin Uniform, glatter Haaret, sætter Overskægget op og retter paa Hirschfænger. Derpaa vender han sig tilfreds med sit Udseende.

Henriksen.

Nu gaar jeg over og melder! . . . Sig til Marie, at hun skal sætte Terrinen op! Og stil Dig saa paa Plads! Ud gennem Fløjderene til Vestibulen.

Naar Julius har raabt sin Besked ned i Køkkenet til Pigen, stiller han sig op stram og urørlig, langs Dørkarmen ud til Anretterværelset. Hans Øjne er ganske runde af at se paa alle Lysene og alt Sølvtojet. Han tænker ikke; han bare sveder af Benovelse og Uniform. Saadan staar han og venter.

Saa lyder der Fodtrin, Latter og Tale ude i Vestibulen. Fløjderene slaas op, og Herskaberne komme ind; Hofjægermesteren stor og vægtig som Goliat, Kammerherren mindre og lettere som David. Begge i Kjole. Henriksen lukker lydlest Dørene til.

Hofjægermesteren

med en indbydende Haandbevægelse mod Svanen.

Prenez Plads, Kammerherre!

Man sætter sig og ødelægger øjeblikkelig Henriksens Kunstværker ved at stoppe en Flig af Servietten ned bag Flippen for at skaane Skjortebrystet.

Hofjægermesteren giver Tjeneren et Vink.

Henriksen

griber et Stykke Papir og kundgør.

Consommé naturel!

Kammerherren

bifaldende.

Ah, der annonceres!

Hofjægermesteren.

Ja, det bruger man i Kulturcentrummerne!

Consomméen serveres.

Henriksen

læser.

Leoville à discretion! . . . Sherry! Skænker.

Man spiser. Kammerherren lydløst, Hofjægermesteren lidt slubrende.

Hofjægermesteren

bider en Mundfuld af sit ristede Bred.

Næ, hva' jeg vilde sige . . . jeg vilde med
Vilje ikke gøre noget stort Selskab!

Kammerherren.

Nej forstaar sig, forstaar sig!

Hofjægermesteren.

Det er knapt et Aar siden, min Hustru
døde . . .

Kammerherren.

Den kære Hofjægermesterinde!

Hofjægermesteren.

Men saadan paa Tomandshaand . . . med
en Ven!

Kammerherren.

Mais oui! Og De har heller ikke godt af,
saaledes at fordybe Dem i Sorgen, min kære
Hofjægermester.

Hofjægermesteren.

Og saa paa vor Bryllupsdag . . . vi plejede
altid at se no'en hos os.

Kammerherren.

Ja, paa en saadan Dag bør man ikke sidde ene!

Hofjægermesteren.

Nej, Maden smager ikke . . .

Kammerherren.

Nej vist saa, nej . . .

Hofjægermesteren.

Og saa tænkte jeg, at en god Ven og Nabo . . .

Kammerherren.

Ja, ja!

Hofjægermesteren.

Og De har jo kendt min afdøde Hustru lige saa godt som jeg, Kammerherre . . .

Kammerherren.

Ja . . . Deres uforglemmelige Hustru var saa god at regne mig blandt sine nærmeste Venner.

Henriksen.

Ønsker Deres Højvelbaarenhed mere Suppe?

Kammerherren.

Nej Tak.

Julius har paa et givet Tegn af sin Foresatte rejst sig paa Tærne og er balanceret hen bag ham for at modtage de tomme Tallerkener.

Henriksen
til Hofjægermesteren.
Ønsker Deres Højvelbaarenhed mere Suppe?

Hofjægermesteren
ser ud, som om han gerne vilde have mere.
Næi!

Ny Tallerkener sættes om.

Henriksen
annoncerer.
Filet de Barbue Normande! . . . Mosel!
Serverer og skænker.

Hofjægermesteren
med Filet paa Gafflen.
Og saa mener jeg, at dette her skal være
som en Mindefest for Bessy . . . Hun sad saa-
mænd, hvor De nu sidder, vor sidste Bryllups-
dag; kan De huske det, Kammerherre? De
havde hende vist til Bords?

Kammerherren.
Jeg havde den Ære! Drikker af Bordvinen. En
fortræffelig Leoville, kære Hofjægermester!
Kunde maaske være en ubetydelig Smule mere
tempereret.

Hofjægermesteren
i Harnisk.
Henriksen, har De nu smølet igen! Hvor

Fanden har De Deres . . . Deres Sanser henne?
Aldrig kan De temperere rigtig!

Henriksen tager stiv imod Reprimanden; mødens Julius
synker ned paa Hælene af Skræk.

Hofjægermesteren.

Byd rundt en Gang til!

Henriksen byder rundt. Julius knækker skælvende
afsted med Saucen.

Hofjægermesteren

med genvunden Ligevægt.

Uden at rose mig selv, Kammerherre: det
er en storartet Fisk!

Kammerherren

tærrer forsigtig lidt Sauce bort af sin ene Mundvig.

Superb, superb! . . . Det maa jo være en
særdeles habil Kok, De har?

Hofjægermesteren.

Første Klasse! Hun har lært i Hans Maje-
stæt Kongens Køkken! Men hun forstaar sig
jo kun paa den finere Madlavning. Hun skal
væk til November. Jeg har hende jo fra
Bessys Tid. Men hva' Fanden, jeg spiser jo
ikke saadan til Hverdag! Ved De hvad: jeg
sætter sgu næsten mere Pris paa Kaal og Ærter
og den Slags! . . . saadan en rigtig blodig
Oksesteg for Eksempel, hva'?

Kammerherren.

Aa ja, aa ja . . .

Hofjægermesteren.

Jo, ved De hvad: og fyldt Hvidkaal og Kraasesuppe.

Kammerherren.

Ja vel saa, ja, bevares . . . men-n . . .

Hofjægermesteren.

Ser De, det var jo Bessy, der indførte det franske Køkken. Jeg har sgu ikke videre Smag for de Sager. Næ: solidt og godt . . . og rigeligt! . . . Henriksen skift! . . . Hvor dan spiser De til daglig, Kammerherre?

Kammerherren.

Aa tarveligt, tarveligt! man skal ikke ekstravagere! Men jeg synes nok, en Gang imellem . .

Hofjægermesteren.

Naturlig, ja! Men jeg kan jo ogsaa sagtens faa en Jomfru, der forstaar sig baade paa fint og groft. De skal s'gu ikke blive snydt næste Gang, De kommer, hæ, hæ! De behøver ikke at være bange!

Kammerherren

lidt anstrængt.

Hi, hi!

Hofjægermesteren.

Men saa fin-fin som i Dag bli'r det nu ikke! Jeg syntes, jeg vilde gøre mig en lille Fornøjelse, da det er vor første Bryllupsdag efter min Hustrus Død; for jeg savner hende naturligvis. Og da nu Petersen skal bort, saa mente jeg, at hun passende kunde slutte med en lille fin Diner . . . Og saa tænkte jeg: Kammerherren fra Birkelund skal med, for han forstaar sig paa det, hva'?

Kammerherren.

Ja, Tak, Tak, det var meget venligt af Dem, kære Hr. Hofjægermester!

Hofjægermesteren.

Og saa var De jo en af Bessys gamle Venner . . .

Kammerherren.

Ja, jeg har jo kendt Deres Hustru, førend De . . .

Hofjægermesteren

kort.

Ja, det har De nok . . . Skaal, Kammerherre!

Kammerherren.

Tak, Tak . . .

Hofjægermesteren.

De drikker jo ikke noget!

Kammerherren.

Jo Tak, Tak!

Henriksen.

Aloyau de Boeuf à la Hongrie!

Hofjægermesteren

gnider sig i Hænderne.

Ah Bøf! . . . Nej, ta' det Stykke dér,
Kammerherre, ta' det Stykke dér, det ser saf-
tigst ud! Hans Højvelbaarenhed har selv udset sig et andet
Stykke, som han nærer begrundet Frygt for, at Kammerherren skal
sætte sig i Besiddelse af.

Der spises.

Hofjægermesteren

pludselig.

Hvormeget vejer De, Kammerherre?

Kammerherren

ser op fra sin Tallerken.

Hvor meget . . . ?

Hofjægermesteren.

Ja, hvor meget tror De, De vejer?

Kammerherren.

Ved det skam ikke . . .

Hofjægermesteren

tager et Skøn.

Aa, De kan vel ungefær veje saadan en

hundrede femogtyve-tredive . . . Ved De, hvad jeg vejer?

Kammerherren.

Nej . . .

Hofjægermesteren.

Tohundrede og femoghalvfjerds trekvart. Jeg har taget fyrretyve Pund paa, siden Bessy døde. Men ved De, hvad jeg tog af, da vi var i Karlsbad?

Kammerherren.

Nej . . .

Hofjægermesteren.

Tooghalvtredsindstyve Pund paa en Maaned.

Kammerherren.

Det var meget!

Hofjægermesteren.

Bessy fik mig derved, for hun troede, det skulde hjælpe. Vi vilde jo gerne ha' haft en Arving, forstaar De, ellers gaar Stamhuset over til en Sidelinie; det staar i Erectionspatentet. Og nu er det jo ellers gaaet i lige Linie fra Majoren, der døde 1684. De kan bande paa, jeg maatte trave op og ned ad Bjærgene . . . Og ingen Mad!

Kammerherren.

Men det hjalp ikke . . .

Hofjægermesteren.

Næ! Og da vi kom hjem, spiste jeg fire Æg til Frokost og Sellerier.

Kammerherren.

Ah . . .

Hofjægermesteren.

Ja, det skal osse være godt. Og Bessy kunde det jo ikke være, for hun ha'de et Barn i første Ægteskab, ved De.

Kammerherren.

Ja . . .

Hofjægermesteren.

Det var nu forbandet, at vi ikke fik en Søn, før hun døde! jeg kan ligefrem somme Tider ligefrem sørge derover.

Kammerherren.

Det kan jeg saa godt forstaa . . . Men naar De gjorde, hvad De kunde, min kære Hofjægermester.

Hofjægermesteren.

Det gjorde jeg s'gu! Den Karlsbadertur

kostede mig lidt over to Tusind Kroner! . . .
Henriksen skift!

Henriksen

skifter og proklamerer.

Asperges en branches! . . . Bourgogne!

Hofjægermesteren.

Lad Fadet blive staaende!

Henriksen lader Fadet blive staaende ved Siden af Hofjægermesteren.

Kammerherren.

Har De i Sinde at deponere Deres Kort i
Overhofmarschalatet i Vinter?

Hofjægermesteren

med en Asparges i Fingrene.

Næ . . . jeg har jo Sorg!

Kammerherren.

Ja, ja, det er sandt ja. . . .

Hofjægermesteren

suger Asparges i sig.

Og, mellem os, Kammerherre, jeg passer
ikke rigtig deroppe ved Hoffet! Man skal
gerne kunne nogle Verdenssprog og saadan.

Kammerherren.

Naa-aa . . .

Hofjægermesteren.

Jo-o! Og det er saa Satans flovt ikke at kunne svare igen. Bessy forskrev jo en Lærerinde herover et Par Somre; men det er dog Fanden til Hovn Verber og Skidt, man skal huske! Jeg skrev s'gu baade Stile og slog op i Ordbogen, og jeg laa og snakkede Fransk med Bessy, naar vi kom i Seng; men jeg kunde ikke huske det . . . Skal vi dele de Asperges dér? . . . Jo vist kan De saa! . . . Nu ta'er jeg de her otte, saa ta'er De de seks; de fylder jo ikke noget! . . . Henriksen mere Smør . . . Nej, se Bessy ha'de jo faaet en hel anden Opdragelse; en Datter af en Lensbaron! Jeg gik her mest sammen med Karlene og Bønderne. Og saa har vor Familie jo giftet sig saa meget ind i hinanden. Og hva' kan saadan en Pjalt Huslærer lære fra sig? . . . Jeg forsikrer Dem, jeg ha'de saamænd aldrig gjort mig Tanker om Bessy, hvis der ikke ha'de været denne Skandale med hendes første Mand og Seperation og alt det! . . . Naa, naturligvis, hun maatte jo være glad for at komme i Stilling igen; Ornegaard er s'gu da ikke helt til at kimse a'!

Kammerherren.

Nej . . . og saa blev hun jo Hofjægermesterinde! . . . En delikat Bourgogne, min kære, fyldig som Olie!

Hofjægermesteren.

Ja, den er god! . . . Henriksen, skænk! . . .
 Næi, jeg blev jo først Hofjægermester paa vor
 Bryllupsdag; det var hende, der ha'de For-
 bindelserne; jeg kender jo ikke noget til det
 . . . Men De ha'de nok en Finger med i Spillet,
 Kammerherre?

Kammerherren.

Aa-aa . . .

Hofjægermesteren.

Jo, Bessy fortalte mig det senere; og det
 skal De ha' Tak for. Det er skidt at sidde
 paa en stor Gaard uden en Titel . . . man er
 s'gu da ikke en ren Bonde, naar man har op
 ved hundrede Tønder Hartkorn!

Henriksen

der har skiftet.

Coq des bois rôti! . . . Pommery sec!

Hofjægermesteren.

Det er s'gu en Middag, der har vadsket sig,
 Kammerherre?

Kammerherren.

Superb, superb . . .

Hofjægermesteren.

De faar den ikke bedre hos Lensgreven
paa Kvissel! . . . Coq des bois rôti: Urhane
stegt! Man har da ikke glemt al sin Fransk!
Veneur de la cour: Hofjægermester! hva'? . . .
Hva' hedder en Kammerherre?

Kammerherren.

Chambellan . . .

Hofjægermesteren.

Det ligner s'gu Kapellan . . . hæ, hæ!

Kammerherren.

Hi, hi!

Hofjægermesteren.

Skaal, Kapellan Rosen . . . Rosenknop!
kæ, hæ!

Kammerherren

stramt.

Hi, hi . . . mig en Ære!

Hofjægermesteren forsyner sig med fire kraftige Stykker Bryst, som han skærer i ikke for smaa Mundfulde. Julius staar som en Statue ved Siden af hans Stol med Sauce og Kartofler. Saa forsyner Hans Højvelbaarenhed sig ogsaa med disse Dele; maler det derpaa altsammen rundt mellem hinanden, saa at det danner et Bjærg paa hans Tallerken, og da, først da, giver han sig til at køre i Lade.

Hofjægermesteren.

Saadan holder jeg mest af at faa det . . .
det fylder bedst.

Kammerherren.

Unægteligt . . .

Ogsaa Kammerherren er ivrig beskæftiget. Men han spiser comme il faut, idet han kun skærer en liden Mundfuld af ad Gangen, dypper den samvittighedsfuldt i Sauce og putter den i Munden. Han holder Gafflen i venstre Haand, Kniven i højre og slipper dem aldrig. Dette er fair i „Kulturcentrummerne“. Og Metoden synes ogsaa at være at anbefale, thi Hofjægermesterens Skæg og Serviet flyder med Sauce og Compot; medens Kammerherren er aldeles pletfri.

Naar Hofjægermesteren har kørt det sidste Læs ind, slikker han sin Gaffel, banker paa sin Pommery sec og rejser sig.

Hofjægermesteren

hejtidelig.

Nu er vi ved Stegen! Maa det saa være mig tilladt at byde Dem velkommen, kære Kammerherre! Der er, siden De var her sidst, forefaldet et Dødsfald. Jeg har mistet min Hustru! Men vær overbevist om, at, naar som helst De vil gøre mig den Ære, skal De være velkommen!

Kammerherren har rejst sig. Man hilser ceremonielt paa hinanden, tømmer Glassene og sætter sig atter.

Hofjægermesteren

med tilbagetrængt Bevægelse.

Henriksen . . . byd en Gang til!

Henriksen og Julius gaar rundt. Herrerne udvælger sig hver to smaa Stykker Bryst.

Hofjægermesteren.

Henriksen, skænk! . . . Skal De til Udlandet i Vinter, Kammerherre?

Kammerherren.

Ja, en Maanedes Tid eller to ved Rivieraen har jeg tænkt, og saa hjem over Paris.

Hofjægermesteren.

Monaco . . . har De været i Monaco?

Kammerherren.

Ja.

Hofjægermesteren.

Har De spillet der?

Kammerherren.

Ubetydeligt.

Hofjægermesteren.

Bessy og jeg var der, da vi tog fra Karlsbad. Vi var inde at se paa, de spillede. Det er voldsomme Summer, det drejer sig om!

Kammerherren.

Ja-a . . .

Hofjægermesteren.

Vi saa én, der tabte tyve Tusinde paa en halv Time. Jeg kan ikke forstaa, at de ikke holder op i Tide.

Kammerherren.

Det er en Lidenskab . . .

Hofjægermesteren.

Ja, det er det vel. Jeg satte to Gange fem Francs paa rødt; men de røg væk i en Snup! Saa holdt jeg s'gu op . . . Det er vel alle Jordens rigeste Folk, som kommer dér?

Kammerherren.

Ja, man træffer jo alle Nationer.

Hofjægermesteren.

De kan vel forstaa dem alle sammen, Kammerherre?

Kammerherren.

Aa nej, min kære, jeg kan jo kun en Smule Fransk og Tysk.

Hofjægermesteren.

Ja ja! . . . Bessy talte godt Fransk!

Kammerherren.

Ypperligt!

Hofjægermesteren.

Henriksen skift!

Kammerherren

rejser sig.

Maa jeg ikke først bringe Dem min Tak, kære Hr. Hofjægermester, fordi De vilde se

mig hos Dem i Dag . . . fordi De af alle tænkte først paa mig! Hjertelig Tak! Og maa jeg dertil tilføje: gid den Sorg, som i dette Rundaar er gaaet hen over Deres Hus, og som netop paa denne Dag fortrinsvis maa føles, gid den i Tidens Løb maa tabe en Del af sin Bitterhed og opløse sig i den milde Vemod, der læger mere end saarer! . . . Hr. Hofjægermester . . .

Hofjægermesteren

der har rejst sig.

Tak, Kammerherre, Tak, Tak! Man tømmer Glassene og sætter sig. Saa kan De godt skifte, Henriksen! . . . Bevæget: Ja var det ikke underligt, Kammerherre, for Bessy og jeg ha'de jo glædet os saa meget til at faa hele Huset i komplet Stand? Hvert Foraar saa tog vi et Værelse; og nu var der ikke uden Riddersalen og Gæsteværelserne tilbage . . . Det er sandt; De bli'er her vel i Nat?

Kammerherren.

Ja Tak!

Hofjægermesteren.

. . . og saa skulde hun saadan gaa hen og falde fra i sin fulde . . . i sin fulde Manddomskraft!

Henriksen

dæmpet.

Fromages et Beurre! . . . Château Olivier
1878.

Kammerherren.

Ja . . . vi rammes jo ofte, naar vi mindst
er belavet derpaa! . . . Hvor gammel var
Deres Hustru?

Hofjægermesteren.

Toogtredivé . . .

Kammerherren.

Ak ja . . .

Hofjægermesteren.

Roquefort?

Kammerherren.

Tak, jeg foretrækker denne Steppeost!

Hofjægermesteren.

Jo, se Spisesalen her blev vi jo først fær-
dig med. Men vi kunde ikke tænke os, hvad
vi skulde la' sætte i Felterne over Dørene.
Men da saa Bessy var død, fandt jeg paa at
la' vore Vaaben male der. Kan De se, der-
oppe er Bardenheimernes og der er v. Qualer-
nes . . .

Kammerherren.

Fortræffeligt!

Hofjægermesteren.

Og saa derhenne over den tredje, er der jo ogsaa Plads til et Vaaben, hvis jeg skulde gifte mig igen . . . Saa bli'er jeg først den anden Bardenheim, der har haft to Koner, efter Majoren!

Kammerherren.

Ah . . .

Hofjægermesteren.

Ja.

Kammerherren
spøgefuld.

To legitime Koner, c'est à dire!

Hofjægermesteren
ligeledes spøgefuld.

Naa, naa, Kammerherre, pas vous même!

Kammerherren
skælmsk.

Hi, hi!

Hofjægermesteren
pludselig stødt.

Da har jeg s'gu da ikke rørt ved Fruentimmer, siden Bessy døde! . . . Hva' synes De om den Château?

Kammerherren.

Fortrinlig! . . . Hvor har De den fra?

Hofjægermesteren.

Det var noget, jeg faldt over, sidst jeg var
i Aalborg.

Kammerherren.

Hos Braun?

Hofjægermesteren.

Ja . . . kender De den?

Kammerherren.

Nej, men man kan undertiden finde ypper-
lige Ting hos Braun, naar han vil frem med
dem.

Hofjægermesteren.

Ja, han er en Sporhund! . . . Henriksen,
skænk Château! . . . En Kiks til? . . . Nu maa
De s'gu drikke, Kammerherre!

Kammerherren.

Ja-a, Tak, Tak! det smager fortræffeligt!

Pause.

Hofjægermesteren.

Hør sig mig, kender De noget til Pigerne
i Paris.

Kammerherren

løfter smilende paa Skuldrene.

Man løber jo paa dem . . .

Hofjægermesteren.

Det skal være no'en Satans flotte Fruentimmer . . . og lidenskabelige!

Kammerherren.

Ah, mais oui! feu vivant tout simplement.

Hofjægermesteren.

Hva'?

Kammerherren.

Lutter Glød, Ild . . . at røre ved som Strygejern!

Hofjægermesteren.

Kæ, hæ! . . . ja jeg har nok hørt det! Jeg var der jo i Forfjor med Bessy; men naar man rejser med Kone . . . Vi saa dem jo køre i Toiletter ude i Bourgogne Skoven . . . og sikke Heste! Saadanne Piger er vel dyre?

Kammerherren.

Et halvthundrede Francs . . .

Hofjægermesteren.

Føj for Satan! Men det er vel ogsaa mest Prinser og Hertuger, der ta'er dem?

Kammerherren.

Ja . . . og Shahen af Persien siger man.

Hofjægermesteren.
Saa-aa? Forskriver han dem?

Kammerherren.
Nei-hi! men naar han er i Paris.

Hofjægermesteren.
Ja-a . . . Shahen har jo Penge nok!

Henriksen.
Glaces variées! . . . Madeira vieux!
Man forsyner sig.

Hofjægermesteren.
Hvordan syntes De om Mikkelsen, Kammerherre?

Kammerherren.
Mikkelsen . . . ?

Hofjægermesteren.
Ja, Præsten, De fik herfra?

Kammerherren.
Naa-aa, jo-o . . . jo jeg har talt med ham et Par Gange; det er vist en meget habil Mand.

Hofjægermesteren.
Ja saadan at tale med, naar man møder ham, saa kan han jo være meget behagelig; men det er svært saa han dunderer, naar han er paa Stolen.

Kammerherren.

Tja-a, c'est son métier!

Hofjægermesteren.

Hva'?

Kammerherren.

Det er nu hans Levevej, min kære Hofjægermester.

Hofjægermesteren.

arrig.

Det er svært, saa De blærer Dem med Fransken, Kammerherre! Er det, fordi De ved, at jeg ikke kan noget?

Kammerherren.

Pardon . . . undskyld . . . undsk . . .

Hofjægermesteren.

Og saa er han ligefrem somme Tider ligefrem uforskammet! Vi ha'de ham her engang sammen med nogle andre af Sognets Folk. Det var s'gu meget tarveligt: Suppe, Fisk, Steg og Kage og en to-tre Slags Vin. Men sidder han saa ikke og la'r Henriksen servere Vand for sig . . . Kan De huske det, Henriksen? HENRIKSEN bukker og smiler overbærende ved Tanken. Hva' Fanden, han kunde jo vide i Forvejen, at naar han kom her, fik han ikke Hvidtøl! saa kunde han jo blive borte.

Kammerherren.

Naturligvis!

Hofjægermesteren.

Jamen nu skal De høre! Da jeg saa byder Velbekomme, og vi staar fra Bordet — vi kunde vel ikke ha' sat der mere end halvanden Time — saa gaar han hen til Bessy og si'er Tak for Mad; og saa si'er han: Det var i Sandhed et Par vel anbragte Timer, Frue . . .

Kammerherren.

Tølper!

Hofjægermesteren.

Ja . . hva' . . ikke? Men ved De saa, hvad Bessy gør?

Kammerherren.

Nej?

Hofjægermesteren.

Hun vender sig om til Henriksen og si'er: Vil De beordre Pastorens Vogn frem! . . . Hva'?

Kammerherren.

Ja, ja! den kære Hofjægermesterinde havde megen esprit . . . megen esprit!

Hofjægermesteren.

Det var godt sagt, hva'?

Kammerherren.

Superb riposteret! . . . Og kørte Hyrden saa hjem?

Hofjægermesteren.

Ja Gu' kørte han hjem! Bessy sagde til ham, at vi paa ingen Maade vilde øde hans kostbare Tid, hæ! den Præstetamp! at være uforskammet over for Folk, der viser ham Venlighed! . . . og helt umortiveret!

Kammerherren.

Bevares vel ja, han havde ærlig fortjent sin Næse!

Hofjægermesteren.

Ja; og saa gik han altid her og generede mig med Haandklæderne!

Kammerherren.

Haandklæderne?

Hofjægermesteren.

Ja, til Kirken; jeg er Kirkeejer. Og saa kasserede han Lysestumper, der Gud hjælpe mig kunde ha' brændt til over tred've Altergange endnu! Og jeg kunde jo ikke bruge dem, de var for tykke til Lygterne. Men saa fandt Bessy da Gudskelov paa at anvende dem inde paa Klosettet . . . Næi, det var en Krakiler! Og saadan er de alle sammen,

disse Missionsfolk; men der maa ogsaa snart indtræde en Erection!

Henriksen.

Fruits de saison!

Hofjægermesteren.

Skænk Madeira rundt osse, Henriksen! ...
Til Kammerherren. Skal vi dele en Grev Moltke?

Kammerherren.

Ja gerne . . .

Hofjægermesteren.

Ta' Nødder! ... Nej lad blot Skaalen staa, Henriksen! ... Har De mange Nødder i Deres Skov, Kammerherre?

Kammerherren.

Aa jo; men de bliver revet af som umodne.

Hofjægermesteren.

Ja, de Satans Unger! det begyndte de ogsaa paa her; men saa gav jeg Forvalteren Ordre til at tærsk dem godt igennem, naar han traf nogen. Det gjorde han et Par Gange, og det hjalp. Her forgangen Aar plukkede vi s'gu to Tønder! . . . Bessy og jeg spiste altid Nødder om Vinteraftenerne. Det er saa rart at slaa Tiden ihjel med.

Kammerherren.

Ja . . . Prøv at dyppe Kernerne i Madeiraen, Hofjægmester; det giver dem en særdeles pikant Smag.

Hofjægmesteren

prøver.

Ja, det har De s'gu Ret i! Det var Satans, at Bessy ikke fik lært det! . . . Skænk Madeira Henriksen! . . . Er der tændt?

Henriksen

skænker.

Javel, Deres Højvelbaarenhed! i Kontoret og i begge Salonerne . . .

Hofjægmesteren.

Henriksen . . .

Henriksen.

Hr. Hofjægmester . . .

Hofjægmesteren.

Hør, Henriksen, bring Skaalerne ind, og tænd saa ogsaa i den afdøde Hofjægmesterindes Bodoar! . . . Til Kammerherren: Det er jo en Mindefest!

Kammerherren

nikker solent.

Hofjægermesteren.

Og Henriksen, i den afdøde Hofjægermesterindes Toiletværelse . . . i Toiletværelset ogsaa!

Henriksen.

Jovel, Deres Højvelbaarenhed!

Hofjægermesteren.

Og lad os saa faa en Flaske ser spørgende paa Kammerherren Pommery sec? Kammerherren nikker . . . en Flaske Pommery sec serveret derinde!

Henriksen.

I Toiletværelset, Deres Højvelbaarenhed?

Hofjægermesteren.

Nej, i Bodoaret!

Henriksen.

Jovel, Hr. Hofjægermester!

Hofjægermesteren.

Men server først Skaalerne!

Henriksen.

Javel, Deres Højvelbaarenhed!

Bringes to Skaale med lunkent Pebermyntevand. Stiller en ved hver Kuvert og forlader derpaa Spisesalen.

Julius sveder Tran af Rædsel over at være ladet ene tilbage med de to høje Herrer.

Hofjægermesteren

tager en ny Serie Nødder.

Min afdøde Hustru satte megen Pris paa Pommery sec; derfor vilde jeg helst ha', at vi skulde tømme et Glas af den derinde.

Kammerherren.

Jeg ærer Deres Pietetsfølelse, min kære Hofjægermester . . .

Hofjægermesteren.

Vi drak altid Pommery Juleaften og Hans Majestæts Fødselsdag . . . Skal vi spille Filippine, Kammerherre?

Kammerherren.

Ah, De har ogsaa faaet en med to Kerner! jeg har faaet en tre-fire Stykker.

Hofjægermesteren.

Ja, der plejer gerne at være to Kerner i Nødderne her paa Gaarden! . . . Skal vi prøve en Filippine?

Kammerherren.

Med Fornøjelse! Til hvornaar?

Hofjægermesteren.

Til vi ses i København . . . De kommer vel ind til Terminen?

Kammerherren.

Med Guds Hjælp . . .

Hofjægermesteren.

Og den, der taber, skal gi' en bon Middag
paa d'Angleterre!

Kammerherren.

Det er en Aftale!

Hofjægermesteren.

Men vi vil ingen andre ha' med. Man har
mere Udbytte af Maden, naar man sidder to
alene; man faar den mere saadan successive!
. . . Og saa gaar vi ud sammen bag efter!
De er vel godt kendt som Ungkarl?

Kammerherren.

Aa ja . . . Men de er jo lidt pauvres, ces
petites dames danoises!

Hofjægermesteren.

Skidt, det er s'gu da altid bedre end ingen-
ting! . . . Men vi gaar inkognito, Kammer-
herre! Jeg har saa meget af Bessys Slægt i
København.

Kammerherren

terrør sine Fingerspidser.

De er jo en fri Mand nu!

Hofjægermesteren

gurgler sig som en Difteritispatient og spytter ud.

Ja vel saa; men man har jo da Forpligtelser!

Henriksen

kommer tilbage.

Der er tændt, Deres Højvelbaarenhed!

Hofjægermesteren.

Skænk Madeira rundt, Henriksen! Henriksen

skænker. Ja, saa velbekomme, Kammerherre!

Kammerherren.

Velbekomme, kære Hofjægermester! . . . en excellent Diner!

De rejser sig begge.

Hofjægermesteren.

Ja, det var ogsaa en god Middag! Kan De gøre mig den efter? hæ!

Kammerherren.

Vanskeligt, vanskeligt! Hi, hi!

Hofjægermesteren.

Kæ, hæ! Til Henriksen: Er Pommeryen inde i Bodoaret?

Henriksen.

Ja, Deres Højvelbaarenhed!

Hofjægermesteren.
Og Kaffen?

Henriksen.
Er serveret i Kontoret, Hr. Hofjægermester!

Hofjægermesteren.
Paa Spritkedlen?

Henriksen.
Javel, Deres Højvelbaarenhed!

Hofjægermesteren.
Luk saa Dørene op!

Henriksen slaaer Flejderene til Vestibulen paa vid Gab og følger Kammerherren og Hofjægermesteren, der vandrør bort under det v. Bardenheimske Vaaben: et anstukket Oksehoved i himmelblaat Felt over en lueforyldt Strassburger Leverpostej garneret af Venushaar.

Julius bliver i sin Ensomhed Menneske igen og sætter sig ved et rask coup de main i Besiddelse af to Pærer og en Haandfuld Nødder.

BOUDOIRET.

Udstyr à la Folkemuseum: Gammel Fajance i Pyramider paa Væggene. Gammelt Messingtøj. Gammelt Kobbertøj. I et Hjørne et stort Standur fra Christian den Syvendes Tid. Gyldenlæders Tapeter. Tæpper, Portiører, Lænestole, Skamler. En Løjebænk bedækket med Isbjørneskind er slynget ud paa Gulvet. Ræve-, Maar- og Bæver-

skind. Paa den lave Majolikakamin brænder to Lamper med matte lyserøde Silkeskærme. Mellem Lamperne en Kristus i Kalipasta.

Henriksen slaar Portiøren til Side og Hofjægermesteren og Kammerherren træder samtidig ind. De er ved at komme i Klemme i Deraabningen, idet Hofjægermesteren opslugt af smertelige Erindringer forglemmer sin Høflighedspligt som Vært.

Hofjægermesteren.
Pardon, Kammerherre!

Kammerherren.
Aa, jeg be'er, jeg be'er . . .

Hofjægermesteren
med en alt omfattende Armbevægelse.
Her trak Bessy sig tilbage . . .

Kammerherren.
Hendes Naades Refugium . . .

Hofjægermesteren
dystert.
Deboucher Pommeryen, Henriksen . . . men stille.

Henriksen
deboucherer forsigtigt Pommeryen.

Hofjægermesteren.
Skænk . . .

Henriksen
skænker.

Hofjægermesteren.

Gaa . . .

Henriksen

gaar.

Hofjægermesteren

med en indbydende Haandbevægelse mod Glassene.

Kammerherre . . .

De griber hver sit Glas.

Hofjægermesteren

tager sig sammen.

Jeg vil ikke udtale mig! Men jeg staar midt i min afdøde Hustrus Værelse. Hun er død; Døden har brugt sin Le! Det kom os alle umortiveret; De ved selv, Kammerherre, at ingen ventede det! Kammerherren nikker tungt. Hun blomstrede om Onsdagen og gik bort om Lørdagen Klokken elleve en halv. Jeg har tabt meget, thi hun var trofast som faa! Derfor vil jeg bede de Herrer . . . mine Herrer . . . Dem, min Kammerherre, om med mig at tømme dette Bæger! Velsignet være dit Minde!

Man klinker og tømmer stille Glassene. Kammerherren sætter sig paa Løjbænken, men Hofjægermesteren bliver nedbejet staaende.

Kammerherren.

Berolige Dem, kære Hr. Hofjægermester . . .

Hofjægermesteren.

Det er vor Bryllupsdag . . .

Kammerherren.

Ja, ja, jeg forstaar, at De maa føle Tabet dobbelt.

Hofjægermesteren.

Det gør jeg, Kammerherre . . . jeg savner hende voldsomt! Naar man pludselig har levet sammen i syv Aar og saa bli'er alene, er det ikke saadan . . . Synker ned i en Lænestol. Ved Bordet og om Aftenen savner jeg hende . . . Og somme Tider om Natten tror jeg, at jeg har hende . . . det er voldsom ubehageligt!

Kammerherren.

Ja . . . ja . . .

Hofjægermesteren.

Vi spillede Bezique om Aftenen; og saa lagde jeg mig hen paa Chaiselonguen bagefter, og Bessy satte sig til at læse. Og saa vækkede hun mig, naar vi skulde i Seng . . .

Kammerherren.

Ha'de De . . . Hoster jeg tror, jeg er bleven lidt forkølet paa Køreturen! . . . ha'de De fælles Sove . . . gemak?

Hofjægermesteren.

Naturlig! . . . og saa knappede jeg hende op i Ryggen. Kan De huske Bessys røde Silkekjole?

Kammerherren.

Den med de opslidsede Ærmer?

Hofjægermesteren.

Ja . . . den tog hun sig voldsom godt ud i!

Kammerherren.

Hendes Naade havde beundringsværdige Arme!

Hofjægermesteren.

Ja og Hals!

Kammerherren.

Og Gorge, ja!

Hofjægermesteren.

Ja, Bessy var brillant skabt! . . . gennem-gaaende da!

Kammerherren.

Var der . . . ?

Hofjægermesteren.

Ja, hun ha'de en lille Skævhed i Krydset. Hun var falden ned som Barn.

Kammerherren.

Det saa man ik . . .

Hofjægermesteren.

Nej, det saa man ikke udenpaa, nej.

Kammerherren

stirrende.

Jeg husker et Par sorte, gennemvævede
Silkestrømper . . . man skimtede den bløde,
hvide Hud gennem Slynngingerne op over
Fod og Ankel . . . delikate!

Hofjægermesteren.

Ja, dem brugte hun til den røde! Vi købte
tre Par i Paris; seksten Kroner Parret kostede
de s'gu! . . . Jeg synes nu, røde ha'de været
bedre til den Kjole.

Kammerherren.

Nom de dieu, hvor vil De hen!

Hofjægermesteren.

Naa ikke! næi, Bessy mente det heller
ikke . . . Hør, kan De lide den lille Grev
Brahe?

Kammerherren.

Grev Jakob?

Hofjægermesteren.

Jakob, ja.

Kammerherren.

Det er en meget præsentabel ung Mand!

Hofjægermesteren.

Jeg kan s'gu ikke lide ham!

Kammerherren.

Og hvorfor ikke, kære?

Hofjægermesteren.

Aa, ikke for noget . . . Henriksen, skænk! . . .
Naa, det er sandt! Skænker selv. Drik, Kammer-
herre; De sagde jo før, at De var forkølet!

Kammerherren.

Tak, Tak . . .

Hofjægermesteren.

Jo-o, ser De, jeg fandt jo nogle Breve fra
denne her Brahe i min Kones Gemmer . . .

Kammerherren

spidser Øren.

Hofjægermesteren.

Ja! . . . Ja jeg fandt s'gu for Resten ogsaa
nogle fra Dem, Kammerherre!

Kammerherren

fjøllet af ond Samvittighed.

Hirr . . .

Hofjægmesteren.

Naa, Fa'en med Dem, for De kunde jo gerne være hendes Far! . . . Men det andet kreperer mig s'gu . . . den Dreng! Hva' Satan, der er s'gu Proprietærfruer nok, naar han absolut skulde ha' en gift Kone! De er s'gu fine nok til ham . . . den Maanegreve . . . tredje Søn!

Kammerherren

med *genvunden Fatning.*

Forhaabentlig har Deres Hustru lært ham mores, min kære Hofjægmester.

Hofjægmesteren.

Bessy? Nej, hun var s'gu ikke af den Slags! Hun har s'gu ikke lært ham noget, min gode Kammerherre!

Kammerherren.

Nej, nej, forstaa mig ret: jeg mener, hun har affærdiget ham, vist ham Vintervejen!

Hofjægmesteren.

Ja, naturlig! *Rejser sig.* Skal vi saa gaa over i Toiletværelset?

Kammerherren

lidt træt.

Som De behager . . .

Det gamle Ur fra Christian den Syvendes Tid slaar elleve. Ved det sidste Slag springer en Klap op øverst paa Skiven, og en Kavalier og en Dame (formodentlig Struensee og Caroline Mathilde) træder en Polskpas.

Hofjægermesteren

peger paa de dansende.

Det var Bessys Hovedfornøjelse!

Kammerherren.

Det er ogsaa særdeles morsomt! Da Uret var i min Besiddelse, morede det mig ogsaa meget . . .

Hofjægermesteren.

Det er sandt, ja, det har jo været Deres!

Kammerherren

gaber bag sin hvide Haand.

Ja . . .

Hofjægermesteren.

Men hvis De tror, at De faar det tilbage igen, fordi Bessy er død, saa tror De s'gu fejl, Kammerherre . . . hæ, hæ!

Kammerherren.

Det ha'de jeg heller aldrig gjort Regning paa, min gode!

Hofjægermesteren.

Ja-a, hva'? lur Dem! hæ, hæ! Trækker Portiøren til Side. Skal vi saa gaa? . . . Værsgod! . . . Entrer! De gaar; Kammerherren først.

TOILETVÆRELSET.

Væggene beklædte med lyst, blomstret Tapet med Rosenknopper. Gardiner og Portiører lette Stoffer i samme Mønster. Lænestole, en Chaiselongue. Et stort, egetræsmalet Dobbeltklædeskab. Toiletmøbel med Pudderdaaser, Sminkekrukker og Parfumeblacons. Et Spejl fra Gulv til Loft med trearmede Lampetter paa Siderne. Tændte Lys i Lampetterne. En lav Læselampe med en broget Skærm paa et lille Bord ved Chaiselonguens Hovedende. Paa Bordet Martensens Etik og en Salmebog i blaat Fløj med Sølvspænder.

Hofjægermesteren og Kammerherren staar ved det aabne Dobbeltklædeskab.

Hofjægermesteren

trækker en Flig af en Kjole frem.

Se her, Kammerherre, her er den røde . . .

Kammerherren

bevæget.

Ja, der er den røde . . .

Hofjægermesteren.

Skal vi se den hele?

Kammerherren.

Ja, tag den frem, ja . . .

Hofjægermesteren

tager Kjolen ud af Skabet og betragter den.

Den var s'gu dyr!

Wied: Fire Satyrspil.

Kammerherren.

Hvor jeg husker de Kniplinger! dette crème
mod den hvide Arm . . .

Hofjægermesteren.

Og sikken Talje, hva'?

Kammerherren.

Magnifique!

Hofjægermesteren.

Jeg maatte altid snøre hende, naar hun
skulde ha' den Kjole paa . . . Sikken et Sløb!

Kammerherren.

Som en Dronning! . . . Husker De Menu-
etten ifjor oppe i Riddersalen, Hofjægermester?

Hofjægermesteren.

Nej, jeg spillede L'hombre.

Kammerherren.

Aa, Deres Hustru var rent ud . . . Stryger
med varsom Haand ned over Kjolelivets Kniplinger. Jeg synes,
der er kommet Skimmel deroppe under Ærmet...
Det er Synd for den Robe, der gemmer saa
mange . . . æ . . . gemmer saa meget for Dem.

Hofjægermesteren.

Næi, det er ikke Skimmel, Kammerherre.

Damer sveder osse der oppe . . . Hænger Kjolen ind.
Og nu er hun død, Bessy . . .

Kammerherren.

Ja . . . nu er hun død . . .

Hofjægermesteren.

Og vi staar ved hendes Klædeskab . . .

Kammerherren.

Ja . . .

Hofjægermesteren.

Det er s'gu noget underligt noget, det hele!

Kammerherren.

Guds Vilje . . .

Hofjægermesteren.

Tror De, hun kan se os?

Kammerherren.

Ved det ikke . . . formoder det ikke . . .

Hofjægermesteren.

Ja . . .

Kammerherren.

Ja . . .

Pause lugubre.

Hofjægermesteren

gaar bort fra Skabet.

De har aldrig været i dette Værelse før,
Kammerherre?

Kammerherren

vaagner.

Hvad siger De? . . . Pardon!

Hofjægermesteren.

Jeg spør', om De har været her inde før?

Kammerherren.

Næ . . . nej . . . næ-æ!

Hofjægermesteren.

Her er voldsomt smagfuldt!

Kammerherren.

Nydeligt, nydeligt!

Hofjægermesteren.

Ja . . . alt staar jo rede . . .

Kammerherren.

De mener . . . ?

Hofjægermesteren.

Jeg mener, at i Tilfælde jeg skulde gifte
mig igen, saa er Huset jo fuldstændig à prendre.

Kammerherren.

Ja, ja!

Hofjægermesteren.

Lagner, Dækketøj, Sengeklæder . . . Ved De, hvormange Lod Sølv, jeg har her paa Gaarden?

Kammerherren

kort.

Nej.

Hofjægermesteren.

Ottehundrede og syvoghalvtreds!

Kammerherren.

Hemm . . .

Hofjægermesteren.

Hvor mange har De?

Kammerherren.

Har ikke talt dem!

Hofjægermesteren.

Jeg synes, De er bleven noget gnaven i Ansigtet, Kammerherre!

Kammerherren

tager sig til Panden.

Pardon, pardon, min kære Hofjægermester! . . . men Vinen . . . det rigelige Maaltid . . . jeg er lidt fatigueret . . . lidt træet!

Hofjægermesteren.

Det gaar s'gu nok over, naar vi kommer ind til Kaffen! . . . Næi, jeg mener, at hvis hun har Penge, Gudbevares! saa kan hun jo lave om, som hun selv vil; det har hun jo Lov til. Men er det smaat, saa faar hun s'gu finde sig i, som det er, hva'?

Kammerherren.

Naturligvis!

Hofjægermesteren

med en Haandbevægelse mod det lille Bord ved Chaiselonguen.

Ja, jeg forlanger begribeligvis ikke, at hun skal for Eksempel la' de samme Bøger ligge, forstaar De . . . og saadan!

Kammerherren.

Nej, nej!

Hofjægermesteren.

Hun bringer vel nok nogen med selv . . . eller ogsaa kan hun jo ta' inde i Biblioteket! . . . Men se Bessys Seng, hva'?

Kammerherren.

Tja-a . . .

Hofjægermesteren.

Ja, det er s'gu et Spørgsmaal, jeg har tænkt

meget over! Sengen er god; der kom ny Fer-
 madras i for et Aars Tid siden . . . Er der
 noget stødende i at byde hende den samme?

Kammerherren.

Naa-aa . . .

Hofjægermesteren.

Ja, nu faar vi jo se, hvordan hun er
 vant . . . hæ, hæ! . . . Skal vi saa gaa ind
 til Kaffen?

Kammerherren.

Ja! I det han passerer Toiletmøblet. Ah, hendes
 Naades Parfume! Tager en Flacon. Tillader De?

Hofjægermesteren.

Værsgod! . . . Det er Hiljotrof . . .

Kammerherren

kommer Parfume paa sine Hænder og bedækker Ansigtet med dem.

Ah-h . . .!

Hofjægermesteren.

Ja, det lugter voldsomt; men Bessy var
 jo slem til at svede!

Kammerherren

river Hænderne fra Ansigtet.

Fi donc!

Hofjægermesteren.

Hva'?

Kammerherren.

Det dufter . . . det dufter meget!

Hofjægermesteren

i Døren.

Kom saa, Kammerherre! . . . Men se, adelig født det skal hun s'gu være; jeg vil ikke blamere Bessy!

Kammerherren.

Forstaar sig nej! . . . Og saa er der jo ogsaa Feltet inde i Spisesalen . . .

Hofjægermesteren.

Ja, og saa er der jo ogsaa Felten inde i Spisesalen . . .

Lukker Døren.

KONTORET.

Egetræs-Møblement: Stort, firkantet Bord med grøn Klædes-Plade. To højryggede Lænestole med polstrede Læderpuder til Sæde, Ryg og Arme. Andre Stole. Skrivebord under Vinduerne. Til venstre for Skrivebordet et Staffeli med et Brystbillede (en Kultegning, der aldeles ikke ligner) af Bessy i Legemsstørrelse. Staffeliet og Billedets

Ramme er smykket med levende Blomster og Grønt. Stor Sofa med Fantasibetræk. Et Tobaksbord. Et Bogskab med Aargange af Dansk Adelsaarbog i rødt og Statskalendere i graat. Paa Væggen modsat Sofaen Bøsser, Jagtrekvister og krydslagte Kaarder. Mellem Døren og Bogskabet en Række Fotografier af de paa det Bardenheimske Stamhus beroende Bygninger. Over Tobaksbordet det Bardenheimske Vaaben broderet paa blaat Klæde med Guldfiligran. Over Jagttrofæen et mindre Stamtræ over Slægten Bardenheim. Over Sofaen et større Stamtræ over samme Familie.

Paa Bordet en Bakke, hvorpaa en Sølvkande over et Sølvspritapparat, Kopper, Likørglas, Sølvsukkerskaal og Sølvflødekande. Flere Flasker Likører og en Flaske Kognak signeret 1864.

Kammerherren og Hofjægermesteren træder ind. Henriksen lukker Døren efter dem.

Hofjægermesteren.

Henriksen, skænk!

Henriksen skænker Kaffe.

Kammerherren

faar Øje paa Kognaksflasken.

Voilà le comble!

Henriksen

til Kammerherren.

Ønsker Deres Højvelbaarenhed Kognak eller Likør?

Kammerherren.

Kognak, min bedste, Kognak!

Hofjægermesteren.

Mig osse!

Henriksen

skænker Kognak.

Hofjægermesteren.

Og saa kan De godt slukke!

Henriksen.

Javel, Deres Højvelbaarenhed! . . . I Salonerne ogsaa?

Hofjægermesteren.

Ja-a . . . jo-o . . . hva', Kammerherre? . . .
Vi bli'r vel her inde?

Kammerherren

sætter sig i en af Lænestolene.

Ja, ja! . . . her er saa hyggeligt.

Hofjægermesteren.

Ja sluk saa over det hele, Henriksen!

Henriksen.

Javel, Deres Højvelbaarenhed!

Hofjægermesteren.

Der skal gøres i Stand og tempereres i det grønne Gæsteværelse! Men husk nu at temperere rigtigt!

Henriksen.

Javel, Deres Højvelbaarenhed!

Hofjægermesteren.

Og saa skal De ikke komme herind, førend jeg ringer!

Henriksen.

Nejvel, Hr. Hofjægermester!

Forsvinder.

Hofjægermesteren gaar hen og aabner et Skab i Væggen ved Siden af Kakkelovnen og tager et Par Cigarkasser frem.

Kammerherren.

Ah, De har dem under Bolt og Jærn!

Hofjægermesteren.

Ja, her er jo saa mange rygende Aander her paa Gaarden . . . Havanna eller Cuba?

Kammerherren.

Tak, Cuba . . . den er lettere.

Hofjægermesteren

sætter sig i Lænestolen lige overfor Kammerherren.

De har jo ingen Fløde faaet!

Kammerherren.

Bruger det ikke.

Hofjægermesteren.

Jo, jeg skal s'gu ha' begge Dele . . . Tømmer

sit Glas og strækker sig velbehageligt. Ah-h, det gør godt at komme lidt til Ro! . . . Den føler lindt paa Tungen, den Kognak!

Kammerherren.

Som Manna! Med en Haandbevægelse hen mod Flasken.
1864 . . . vort Smertens Aar!

Hofjægermesteren

gaber.

Ja . . . stakkels Slesvig! Skænker. Skal De ha' noget paa Dyrskuet i Aar?

Kammerherren.

Nej.

Hofjægermesteren.

Jo, jeg skal ha' Roland.

Kammerherren.

Han tager vel Præmie igen!

Hofjægermesteren.

Naturlig!

Kammerherren.

Han befolker snart hele Amtet!

Hofjægermesteren.

Ja, med Rolændere . . . det er ikke Islændere, hæ, hæ!

Kammerherren

mat.

Hi, hi . . .

Hofjægermesteren.

Skal vi saa ha' en Châtreuse?

Kammerherren.

Nej, nej, det vilde være Bonden ovenpaa Herremanden! Lad os holde os til Kognaken!

Hofjægermesteren

skænker.

Ja, de Bøndertampe! de vil s'gu ikke ha' mig ind i Sogneraadet, de Bæster!

Kammerherren.

Vilde De sætte Pris paa det?

Hofjægermesteren.

Naa-aa, men vi maa ha' Intilligensen ind i Administrationerne!

Kammerherren.

Aa, ja . . . fra det Synspunkt . . .

Hofjægermesteren.

Og jeg er s'gu da den største Skatteyder i Kommunen.

Kammerherren.

Ubestrideligt . . .

Hofjægermesteren.

Har De aldrig prøvet, Kammerherre?

Kammerherren.

Interesserer mig ikke for de Sager, nej...
finder det overhovedet ridicult at fægte med
de Mennesker . . .

Hofjægermesteren.

De skulde stille Dem til Tinget!

Kammerherren.

Bah . . . risikere at blive interPELLeret af
sin Røgter!

Hofjægermesteren.

Ja, der er et voldsomt Had mellem Sam-
fundsklasserne! Se nu her vores Degn, der
altid er Dirigent paa Sjosjalistmøderne! . . .
han skulde s'gu smides fra Embedet!

Kammerherren.

Lad dem bare snakke! Vi sidder dog rundt
paa vore Gaarde alligevel!

Hofjægermesteren.

Jamen den franske Revolution . . .

Kammerherren.

Ja, hvad fik den udrettet, spørger jeg Dem?
Faldt ikke Napoleon paa sine Gerninger?

Hofjægermesteren.

Jo-o . . .

Kammerherren.

Den Slags Bevægelser, min kære Hofjæger-
mester, vil altid finde deres St. Helena!

Hofjægermesteren.

Ja . . . jo, det vil de vel . . . Skal De ikke
ha' en frisk Cigar?

Kammerherren.

Tak, Tak . . . Tænder. Rækker efter Kognaksflasken.
Tillader De?

Hofjægermesteren.

Værsgo' . . . Tager en Likørflaske. Jeg vil s'gu
ha' en Châtreuse!

Kammerherren.

Nej, jeg holder mig til Kognaken!

Pause.

Hofjægermesteren

knapper pludselig et Par Vesteknapper op.

Jeg bli'r altid saaden besværet, naar jeg
har spist lidt rigeligt!

Kammerherren.

Ja, ja vist . . .

Hofjægermesteren.

Det li'som bovler mig op!

Kammerherren.

De skulde prøve lidt Bromkalium . . .

Hofjægermesteren.

Saa-aa, er det godt? . . . Og søvning bli'er jeg! . . . Har De noget imod, at jeg aabner et Vindue?

Kammerherren.

Ja, jeg . . .

Hofjægermesteren.

Bare lidt paa Klem, rejser sig og gaar hen til Vinduet, vi kan jo rulle Gardinet ned igen; her er saa beklumret. Tager et Fotografi ned fra Væggen. Her skal De se et nyt Billede af Gaarden!

Kammerherren.

Ja, det er godt . . .

Hofjægermesteren

betragter Billedet.

Det er et voldsomt Komplot af Bygninger! . . . Har De set, man kan se Vaabenet over Portalen?

Kammerherren

skjuler en Gaben bag Haanden.

Ja, jeg har observeret det . . .

Hofjægermesteren

sætter sig tungt i Stolen.

Nu er s'gu Blomsterne næsten allerede visnede der om Bessys Billede. Gaber vildt.

Kammerherren.

Det er jo Blomsters Lod, min kære . . .

Hofjægermesteren.

Ja . . . hva' er vi Mennesker! . . . Drik, Kammerherre! vi maa s'gu ha' Flasken tømt!

Kammerherren

glipper med Øjnene.

Tak . . .

Pause.

Hofjægermesteren

gaber endnu vildere.

Det er dog Satans, saa utidig jeg er bleven paa en Gang! . . . Skal vi ta' en Seksogtres?

Kammerherren.

Kender det ikke . . . Min Inspektør skal spille det . . .

Hofjægermesteren.

Naa ja . . . vi kan jo ogsaa godt blive ved at snakke, naturligvis . . .

Langvarig Pause.

De sidder og stirrer tungt ned for sig. Saa synker Hofjægermesterens Øjne langsomt i, og Kammerherren taber sin Cigar.

Pludselig slaar

Hofjægermesteren

igen Øjnene op og udbryder:

Trøfler . . . jeg synes ikke, vi fik Trøfler?

Kammerherren.

Jo-o, der var Trøfler til Fileten . . .

Hofjægermesteren.

Naa, var der! . . . De drikker jo ikke noget, Kammerherre . . .

Kammerherren.

Merci . . . j'ai assez . . .

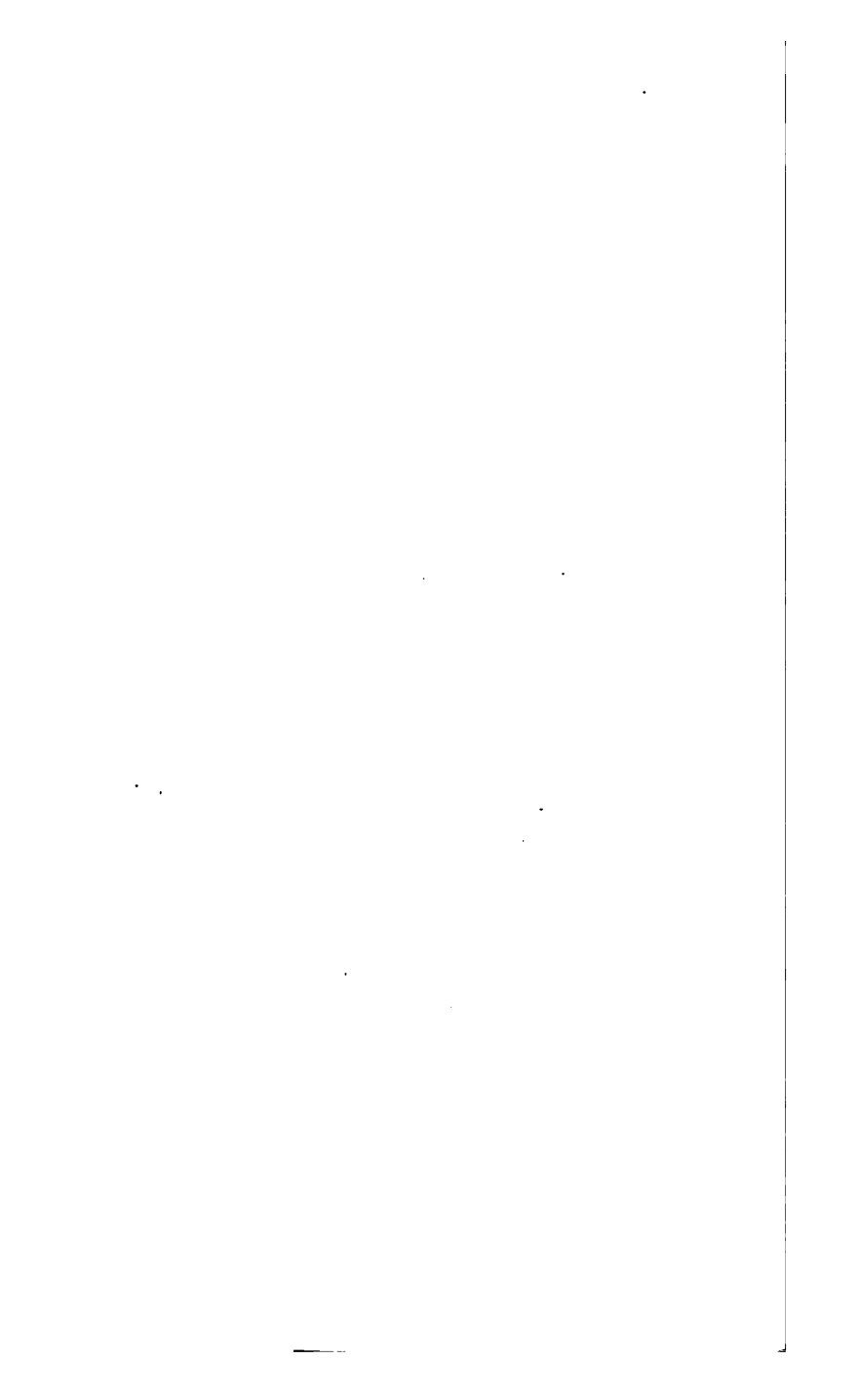
Hofjægermesteren.

Bon . . .

Man synker paa ny tilbage i Stolene . . . Øjenlaagene falder til . . . Mundvigene sænker sig . . . Intelligensmusklerne slappes . . .

Pause éternelle!

HERRENS VENNER...

AGERENDE

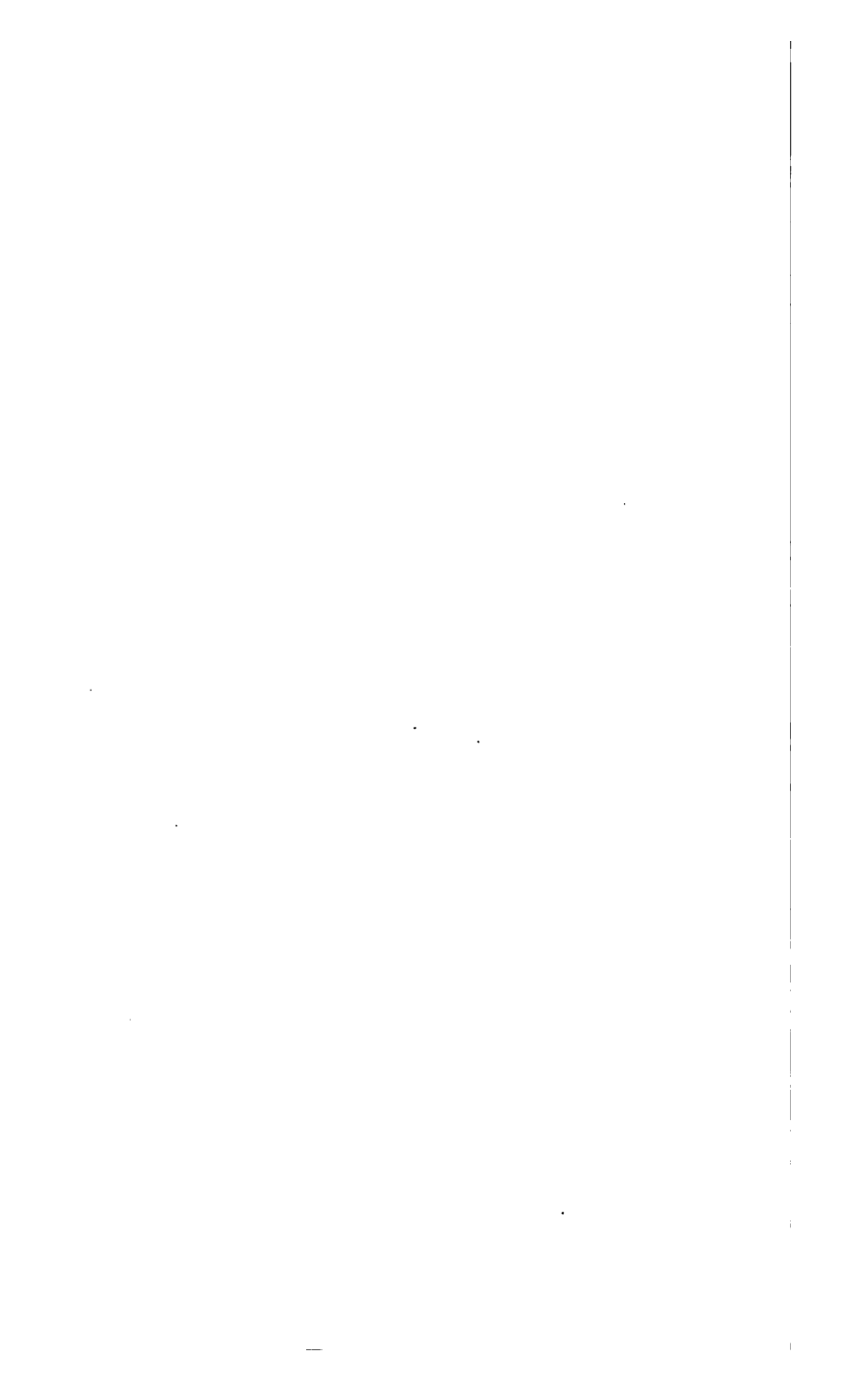
Pastoren.

Skovrideren.

Missionæren.

Den Fremmede.

Den brunplettede Høsehund.

Handlingen foregaar paa Damperen Hebe, der besørger sin daglige Rute mellem Kallundborg og Aarhus.

Det er en solvarm Dag i Forsommeren. Skibet glider for halv Kraft ud af Kallundborg Fjord ud mod Kattegat.

Foran: det uendelige Hav, der ender ved den cimbri-ske Halvø.

Paa Siderne: Sjelunds fagre Sletter.

Bag ude: Esbern Snares femfingrede Kirke, der rager højt mod Himlen, op over al jordisk Tegl og Straa, Spaan og Skifer.

Lærkerne jubler inde over Land. Søen er blaa og stille. Og i den blaa og stille Luft kredser Maager og Terner med hvide, solglitrende Vinger.

Klokken er et. Alle Førsteklasses-Passagererne sidder nede i Spisesalonen og tilfredsstillter Legemets usle Krav omkring Frokostbordet, der bugner af denne Verdens sølle Goder:

Bøf,
Karbonade,
Sylte,
Skinke,
Æg,
Tunge,
Laks,
Sardiner,

Hummer,
 Ansjoser,
 Lammesteg,
 Rødspætter
 (kogte og stegte).
 Hollandskost,
 Schweizerost,
 Sødælksost,
 Gammel- og
 Roquefortost,
 Radiser,
 Bajerskøl,
 Rødvin,
 Kummen-,
 Lysholmer- og
 Aalborgerakvavit,
 Rødbeder,
 Rejer og
 Grisetær.

Men oppe paa Dækket paa en simpel Træbænk sidder Missionæren og skuer drømmende ud over Havet. Skibet gør en Drejning bort fra Land og sejler nu i rum Sø, saaledes at dets lange Kølvandsstribes synes at danne en Bro did hen, hvor Hav og Himmel mødes. Og straks kommer Missionæren til at tænke paa Jakobsstigen, der forbandt Himlen med Jorden.

Han sidder og tygger, Missionæren, alt medens han stirrer. I hans Skød hviler en liden Pakke Mad: Fire Stykker Rugbrød med Rullepølse, tre med Mejeriost og et flækket Surbrød med bart.

Han er ved Rullepølsen, og hans lange, graasprængte Apostelskæg bevæger sig alvorligt op og ned som Skægget paa en Gedebuk, der tygger Drøv. — Hans Ansigt er gulblegt. Kinder og Tindinger indsunkne. Øjnene store og overjordiske, som havde han stadig Blikket fæstet paa

et hinsidigt Maal, en himmelsk Milepæl, eller en oversanselig Telefonstang, der maa naas, forinden hans Sjøel finder Fred. — Den lune Sommervind leger med hans lange, tynde Polkahaar, der hænger ned under Bulehatten. Hans Frakke er sort med et diplomatisk Snit, hans Vest er sort, hans Bukser graa. Flip holder han ikke, men et lidt anløbet Linklæde er snoet ham utallige Gange om Halsen og foran knyttet i en sirlig Knude med Vinger, der formodentlig skal antyde hans Bevægelse mod Idealet. Han er lille og ængstelig mager; og sit Tombaksur bærer han i en Lidse flettet af sin Hustrus Hovedhaar. Han har Ring paa Ringfingeren og er Præses for en Sekt i Slagelse, der strengt forsager alle jordiske Lyster. Dertil har han ni Børn og er Skomager . . .

Passagererne kommer op fra Frokostbordet varme, gode, kæphøje, mætte. Nogle spadserer frem og tilbage paa Dækket og taler om Vejret. Andre sætter sig ind i Rygesalonen og fordøjer. Der tændes Cigarer og serveres Kaffe med Kognak. Maskinmesteren lader fyre tre store Skovfulde Kul under Maskinen, Skorstenen spyr Gnister, Rattet knager, og man begynder at skimte Samsø.

Pastoren og Skovrideren i Samtale fulgt af den brunplettede Hønhund.

Hans Velærværdighed er en middelhøj Herre op i Treserne. Han er hvidhaaret og skægløs og af et noget lasket Embonpoint. Ligner en pære noble fra en statsunderstøttet Scene: sorte Klæder, høj Silkehat, hvidt Slips med broderede Ender, Ordensbaand i Knaphullet, Guldhalskæde og Rejsekikkert. Han er Enkemand; men holder en Husbestyrerinde, der laver hans Mad og reder hans Leje. Begge Dele fortrinligt.

Skovrideren er en høj, kraftig Mand op i Tredierne. Lyst, krøllet Haar; lyst, krøllet Fuldskæg. Hvid Kasket med Celluloidskygge; graa Dres; Staalurkæde med vedhængende Hundefløjte; solbrændt. Turistsko og tro-

faste, blaa Øjne — kort sagt: ser ud, som et ungt Skovmenneske skal se ud i god Literatur. Han har været gift i to Aar og har tre Børn. Alle Drengene.

Pastoren

gestikulerende med en Tandstikker.

Disse Aftener i Bredgade er som paa Kristi Tid, forsikrer jeg Dem! Ikke tale om Rang og Titler eller den Slags! Nu ved sidste Møde her i Marts kommer jeg lidt tidligt og bliver lukket ind i Salonerne af Tjeneren. Der sidder en Herre, jeg kendte, og vi falder i Samtale. Saa lukker Tjeneren en ny Person ind. Han siger Godaften, trykker venligt vore Hænder og smiler og nikker ganske sans façon! Jeg syntes nok, jeg skulde kende hans Ansigt . . . Og ved De saa, hvem det var?

Skovrideren

spændt.

Nej?

Pastoren.

Prins Mads!

Skovrideren

betaget.

Prins Mads!

Pastoren.

Ganske ligefrem Prins Mads, der trykker vore Hænder og smiler og nikker!

Skovrideren.

Det er storartet!

Pastoren.

Ja . . . Og saa taler man endda om, at Kristendommen har svigtet sine demokratiske Principer! . . . Naar en Prins af Blodet optræder saa kordialt!

Skovrideren.

Ja, og Baronen selv, der gaar i Smaagaderne om Aftenen for at frelse Syndere fra Fortabelse!

Pastoren.

Ja, ja! . . . Ja-a, vi har mange nidkære Arbejdere i de højere Samfundslag! . . . Hvad er hans Fætter for en Mand? Vandrer i Mørket endnu?

Skovrideren

ryster beklagende paa Hovedet.

Ak ja, han er et Verdens Barn! Saa helt modsat Baron Ole . . . Jeg føler det ofte som et Kors at skulle være i hans Brød.

Pastoren.

Vi har jo hver vore Kors! Bruger Tandstikkeren. Han skal have saadan en dejlig Kone?

Skovrideren.

Hun er meget smuk, ja.

Pastoren.

Mørk eller lys?

Skovrideren.

Mørk.

Pastoren.

Jeg sætter nu de blonde Kvinder højest. Der er en egen Blødhed over dem, en . . . en Blidhed, en . . . der er noget af en Margarethe hos enhver blond Kvinde! Hvor gammel er hun?

Skovrideren.

Et Par og tyve vist.

Pastoren.

Aa disse unge Hustruer, der er en Charme ved dem! Dog maa jeg ogsaa sige, at jeg har megen Glæde af mine Konfirmandinder, disse Blomster i Knop! Der er noget paa en Gang saa kysk og saa æggende over et saadant næppe fuldmodent Pigebarn! Bruger Tandstikkeren med Voldsomhed. Undskyld, men der har sat sig et Rædspætteben saa nedrigt fast mellem to af mine Kindtænder! . . . kender De det?

Skovrideren.

Ja, det er meget ubehageligt.

Pastoren
arbejder videre.

De spiste . . . De spiste Fisken stegt . . .
saa jeg . . . Den har en langt finere . . . Der
gik Benet! Vil De se, hvilken Størrelse!
præsenterer Benet paa Spidsen af Tandstikkeren. . . . Næ,
hvad det var, jeg vilde sige: al Fisk har en
langt finere Smag kogt! Skal vi gaa ind i
Rygesalonen og tage en Kop Kaffe og en
Cigar?

Skovrideren.

Tak jeg plejer ellers ikke . . . men naar
Pastoren mener . . .

Pastoren.

Ja, det hjælper paa Fordøjelsen!

De gaar ind i Rygesalonen forbi Missionæren, der er ved
at lægge sidste Haand paa Smørrebødet. Han skuler ydmyg for-
bitret efter dem; thi han har ventet en Genkendelseshilsen fra Pa-
storen. Naar han er færdig med at spise, lægger han omhygge-
lig Madpapiret sammen og stikker det i Diplomatfrakkens Bag-
lomme. Derpaa rejser han sig og lister ind i Salonen, hvor han
sætter sig paa Yderkanten af en Sofa og spidser Øren for at op-
fange noget af de to andres Samtale. Hvilket forøvrigt ikke falder
ham vanskeligt, da Pastoren ingenlunde sætter sit Lys under
noget Fjerdingkar.

Pastoren

lægger sin Haand paa Skovriderens Ben.

Nej, kære unge Ven, kære unge Ven, nu
stiger De til Katolicismens misforstaaede Selv-
pinsel!

Skovrideren

ivrig.

Jamen, staar der ikke udtrykkeligt, Hr. Pastor, at den, som har to Skjorter, skal dele med den, som ingen har?

Pastoren.

Det staar der unægteligt! Men det er Teori, digterisk Overdrivelse; det praktiske Liv arter sig anderledes, og maa arte sig anderledes! Peger paa den brunplettede Høsehund. Tror De ikke, at dette Dyr vilde sløves og blive dorsk og ubrugbart til at opfylde sin Mission, om det blev lagt paa Fløjelspuder og kælet for af hvide, bløde Hænder? . . . Naa, ser De det! Men akkurat paa samme Maade vilde en brav og dygtig Arbejdsmand sygne hen legemligt som sjæleligt, om han ved utidig Gavmildhed og misforstaaet Kærlighedstrang blev afholdt fra at udføre det Hverv, Herren nu en Gang samfundsmæssigt har paalagt ham! Der drives saa meget demokratisk Opvigleri i vore Dage! Lad os tage et Eksempel fra min egen Virksomhed som Sjælesørger! Jeg siger intet til, at en Lægmand rejser sig i Forsamlingen og vidner for Menigheden, at Herren har rørt ham med sin Naades Finger — jeg siger intet dertil; Herren kan bruge ethvert Redskab. Men jeg er sandelig ingen

Ven af disse omrejsende Skræddere og Hjulmænd, der mener sig kaldede til at tage os Ordet af Munden! Hvad ved de? Hvad kan de? Det er gerne Folk, som forstaar deres jordiske Metier daarligt — Fuskere i deres eget Haandværk, der finder det bekvemmere at bruge Munden end Haanden. Hvad vilde De sige, om en af Deres Skovhuggere kom og vilde belære Dem? . . . Nej, min gode Hr. Køhl, der er meget, meget i det gamle Ord: Skomager bliv ved din Læst! Synes nu først at opdage Missionæren, som under dette Foredrag har rullet sig sammen ligervis en Hugorm paa Spring: Ah, men der har vi jo . . . Skomager Klemmesen! Vel mødt, vel mødt! Har De været her hele Tiden? Jeg har sandelig ikke lagt Mærke til Dem. De agter Dem vel ogsaa til Mødet?

Missionæren

forsøger at svare, men formaar det ikke paa Grund af indædt Arrigskab.

Pastoren

rolig præsenterende.

Skovrider Køhl fra Boruplund; en af Vennerne — Skomager Klemmesen, Formand for Slagelse Afholdsforening.

Missionæren

bevæger lydøst sit Bukkeskæg.

Pastoren

stadig rolig.

Vi drage vel samme Vej?

Missionæren

hult.

Ja, Vennestrømmen gaar jo mod Viborg nu!

Pastoren

kordialt.

Vil Klemmesen ikke have en Kop Kaffe med?

Missionæren.

Jeg nyder Vand!

Pastoren.

Ja, det er jo ogsaa en Drik! Vender sig fra ham til Skovrideren. Peger paa Hunden. Det er en Tispe?

Skovrideren.

Ja.

Pastoren

smilende.

Har den fundet sin Pyramus?

Skovrideren.

Hva?

Pastoren.

Jeg mener: skal den være Moder?

Skovrideren.

Naa-aa? nej, den er ikke mere end et halvt Aar.

Pastoren.

Naa, ikke. Idet han slaar en temmelig Cirkelbue med Hænderne: Ja for den forekommer mig lidt . . . lidt trivelig, hæ! Pludselig til Missionæren: Ikke sandt Klemmesen?

Missionæren

svarer ikke.

Pastoren.

Ja, for det maa De jo forstaa Dem paa, min gode, der er Fader til saa mange Verdensborgere.

Missionæren

som fra Jordens Indre.

Et Menneske har de Børn, Herren skikker ham!

Pastoren.

Aa ja . . . tilvisse ja! naturligvis! . . . Ni? Er det ikke ni, De har? . . . Et for hver Muse, hæ!

Missionæren

eksploderende.

Jo! . . . Med Deres Tilladelse!

Pastoren smiler, Missionæren fraader, og Skovrideren ser forfjamsket ud.

Pause.

En bondeklædt Person viser sig i Døren til Salonen.
Han har et stort Uldtørklæde svøbt tallese Gange om Halsen og
kalder med hæst Røst:

Klemmesen! Klemmesen! Aa hør lidt?

Missionæren

ubehersket.

Hva' æ der?

Den fremmede.

Hør Klemmesen, den hellige Aands Node-
gave er lige netop kommen over Venerne
paa tredje Plads, saa de vil lovsynge Herren!

Missionæren.

Hum! . . . ja la' dem synge!

Den fremmede.

Jamen Du maa sg . . . jamen Du maa
komme ner aa gi' Tønen, Klemmesen, for jæ æ
jo rusten.

Missionæren.

Nu kommer jeg! Da Manden bliver staaende: Gaa
ned og sig, at nu kommer jeg!

Pastoren,

da den fremmede er gaaet.

Var det ikke den fordrukne Klavs Væver?

Missionæren.

Han hører vos til nu, Hr. Pastor! Det er

det tredje lille Faar, vi har indfanget for Hjorden i Vinter. Ser Pastoren stift i Øjnene: Herren har været fuld af Miskundhed mod Slagelse, siden Di rejste, skal jeg tillade mig at sige Dem, Pastor Krarup!

Flygter.

Pause,

under hvilken Pastoren trommer med Fingrene i Bordet, og Skovriderens Cigar gaar ud af Befipelse.

Endelig siger Pastoren forholdsvis behersket til at begynde med:

Ja undskyld, kære Hr. Köhl, men jeg kan ikke med disse Mennesker! De hører til en lavere Race end vi andre; thi der er Forskel paa Mennesker og Mennesker! De er som besatte af en Hovmodets og Ufordragelighedens Aand, bare fordi de er skaaret en Smule for Tungebaandet! Taler sig flere Grader Réaumur op. Hæ, hvad vil det sige, at en Klavs Væver hører „vos“ til? . . . introduceret af en Skomager Klemmesen? Klavs Væver, den værste Drukkenboldt siden Noæh Dage! Brændevinen lyser ham jo ud af Øjnene! Og saa tror disse stakkels Mennesker paa hans Omvendelse og slæber ham rundt fra Forsamling til Forsamling, for at han kan „vidne“. Det er en Uskik med hele dette Lægprædikanteri! En blot og bar Overtro, at disse mislykkede Skræddere og Skomagere og Kakkellovnsrensere i Kraft af deres Uvidenhed Skovrideren

vil gøre en beskeden Indvending . . . jo netop Uvidenhed og Mangel paa saavel Aandens som Hjertets elementæreste Dannelse . . . skal have Lov til at anmasse sig en Position, der . . . Og saa aner De ikke, Mand, hvad det vil sige for en Sognepræst at have saadan en — „Apostel“ i sin Menighed! Jeg har sandelig mangfoldige Gange grebet mig i at huse den Tanke at melde mig ud af den ganske Suppedas! . . . Og mange af mine Embedsbrødre tænker som jeg.

Skovrideren

stille beskedent.

Jeg hørte dog i Fjor Pastor Stormbuk paa et Vennemøde i Hillerød udtale sig . . .

Pastoren

heftigt afbrydende.

Stormbuk er, Gud forlade mig! selv noget af en Lægprædikant! Skovriderens Øjne bliver ved denne blasfemiske Ytring lige saa store og udtryksfulde som to Østers. Pastoren ser sig, forfærdet over sin egen Dristighed, sky omkring, og hans Stemme synker ned til en Hvisken: Naaja . . . ja De forstaar mig, kære Hr. Køhl, jeg . . . jeg var lidt . . . lidt ophidset! Hæver igen Stemmen og slaar ud med Haanden: Stormbuk er en vældig Kæmper for Herren, en Arbejder af uskatterligt Værd i døde Tider som vore! Man hører Salmesangen fra tredje Plads: Nu synger de. Hører

De Sangen? . . . Fortroligt: Kort sagt: jeg er ikke nogen særdeles Ynder af denne Kristendom paa en Præsenterbakke! Gak ind i dit Kammer, og luk din Dør, hedder det . . . Opdager gennem Salonens Vinduer, at Skibet er ved at dreje ind til Samsø. Rejser sig hurtigt og gaar ud paa Dækket, hvor han vinker ad Skovrideren, der følger efter med Hunden.

Pastoren

med Kikkerten for Øjnene.

En vakker lille Ø, Samsø!

Skovrideren.

Ja . . .

Pastoren.

Kender De noget til Danneskjolds?

Skovrideren.

Næ . . .

Pastoren

rækker ham Kikkerten.

Ønsker De . . .? Den er indstillet.

Skovrideren

sætter Apparatet for Øjnene.

Tak! . . . Det er en ypperlig Kikkert!

Pastoren.

Et fortrinligt Instrument, ja! Jeg købte det i ni og firs i Bordeaux . . . Vil De se her: denne lille Skrue er til at indstille den

med. Ser De: Teaterøjne, Kampagneøjne og Marineøjne, alt eftersom man er i Teatret, paa Landjorden eller paa Havet: . . . Ah, nu er vi ved Kajen!

Høbe manøvrerer ind til Bolværket under Kaptajns Kommando „Slag bak“ og „Slag frem“. Trosserne hives i Land og fastgøres. En Landgangsbro stikkes ud, og to Heste og en gammel Kone gaa om Bord. Pastoren, Skovrideren, Hunden og de øvrige Passagerer ser interesserede til, medens de helliges Salmesang fra Agterdækket klinger lydt mod Himlen: Herrens Venner ingen Sinde mødes skal for sidste Gang...

Naar Postsækkene er udvekslede, og Landets Produkter: Smer, Ost, Huder, Korn og Uld er ombyttet med de mere overseiske Delikatesser: Kaffe, Te, Sukker, Tobak og Petroleum, løses Trosserne atter, Kaptajnen bestiger paa ny Kommandobroen, Skruen sættes i Gang, og Hebe damper af for Aarhus.

Pastoren.

Det er herligt at rejse! . . . De har aldrig været uden for Danmark, Hr. Køhl?

Skovrideren.

Aldrig, nej . . .

Pastoren.

Jo, i ni og firs var jeg en Tremaaneders Tur gennem Frankrig, Italien og Schweiz, og hjem gennem Østrig-Ungarn og Tyskland. Min Kone havde lidt Formue, og der var reciprokt Testamente . . . De skulde virkelig se at komme lidt ud! Man faar et langt større Blik paa alle Forhold! Peger: Se nu det

Skib derude, hvor trægt det gaar! Hvad er det, naar man har set Baadene flyve med Latinersejl over Lago di Como! . . . som Svaner! — De burde rejse! Man lever kun een Gang!

Skovrideren.

Ja-a . . . men Kone og Børn . . . Og selv om jeg nu ogsaa ha'de Raad, saa . . . saa mener jeg . . . Saa synes jeg . . . Der er jo saa mange trængende blandt Vennerne, som det er ens Pligt at hjælpe.

Pastoren

fikserer ham skarpt, men bliver øjeblikkelig beroliget og klapper ham faderligt paa Skulderen.

De er et bravt og naivt Menneske, Hr. Køhl! . . . Og enhver bærer jo sin Lovbog i sin Samvittighed! . . . De er lykkelig ved Hustru og Børn?

Skovrideren

med Øjne som St. Hansblus.

Ja, det er jeg!

Pastoren

sukker.

Ja, ak ja! . . . Hvor længe har De været gift?

Skovrideren.

To Aar.

Pastoren.

Og tvende Børn?

Skovrideren

lidt genert.

Tre . . .

Pastoren.

Ah-h! ser man det hæ, hæ!

Skovrideren

hurtigt.

De to første er Tvillinger!

Pastoren

smilende.

Ja, ja . . . Gudbevares! . . . Betragter ham med
Velbehag: De er jo ogsaa en hel lille Atlet
. . . Og Deres unge Hustru er ogsaa en sund
Natur? Ammer selv?

Skovrideren

naivt.

Jo Tak.

Pastoren

sukker igen.

Nej, jeg fik jo aldrig Børn! Naa, hvem
ved, hvad det var godt for. Min Hustru var
jo ældre end jeg, og hun led af en sørgelig
Svaghed, Stakkelt — en Betændelse i Moder-
trompeten. Hun døde i otte og firs; og Aaret
efter var det saa, at jeg rejste til Ulandet . . .

Aa, hun led meget paa det sidste . . . meget! Og hun var lidt penibel at være om; skønt Gud skal vide, at Erichsen og jeg gjorde i Sandhed vort bedste for at pleje hende! — Erichsen er min brave, trofaste Husbestyrerinde, der var og er mig til stor Husvalse . . . Men en Hustru er dog en Hustru! Naa: Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet!

Højtidsfuld Pause, i hvilken Pastoren fikserer Jyllands Kyst gennem Marineøjne.

Skovrideren

frygtsomt.

Der var noget, jeg . . .

Pastoren.

Danmark er dog, naar alt kommer til alt, et saare indtagende lille Land: disse Bakker og Skove, disse kornrige . . . Hvad siger De, Hr. Köhl?

Skovrideren.

Der var noget, jeg gerne vilde tillade mig at spørge Dem til Raads om, Hr. Pastor . . .

Pastoren.

Tal . . .

Skovrideren.

Jo-o se, vi begyndte i Vinter hjemme hos os at holde nogle smaa Vennemøder: Forpagterens,

Godsforvalterens Frue og nogle Proprietærfamilier, navnlig Damerne . . .

Pastoren.

Ja, Kvinden har altid været vor Hovedhjørnesten!

Skovrideren.

. . . Vi samledes hver Onsdag hos hinanden skiftevis til Oplæsning af den hellige Skrift, Bønner og Sang. Og saa drak vi Te. . .

Pastoren

stadig i Kikkerten.

Meget prisværdigt! . . . Det er dog en Pokers Kikkert, nu kan jeg aldeles tydelig skelne Gran fra Fyr!

Skovrideren.

Jamen det vakte Forargelse . . .

Pastoren

distræt.

Saa-aa? Forargelse? — Hvorledes? Tager Kikkerten fra Øjnene: Naa-aa? Saa det vakte Forargelse, siger De?

Skovrideren.

Ja; der var flere af Vennerne, der lod Ord falde om, at vi holdt os for os selv og satte Splid i Menigheden. Særlig var der en Skomager Christensen . . .

Pastoren.

Saa De lider ogsaa af en Skomager?

Skovrideren.

Ja, og . . .

Pastoren

vredt.

Splid i Menigheden! Hø! paa ingen Maade!
Man samler de Venner om sig, man staar paa
lige Fod med, naturligvis!

Skovrideren.

Jamen Pastor Sahlertz mente ogsaa, at vi
burde holde op.

Pastoren

betænkelig.

Saa-aa, mente Sahlertz det? — Tja-a . . .

Skovrideren.

Og saa holdt vi op.

Pastoren

Ja . . . ja-a . . . det var maaske ogsaa det
rigtigste! Jeg kender jo ikke Egnen . . .
Apropos: Hvorledes gaar det med den For-
samlingsbygning, De skulde have opført i
Sognet? Jeg saa noget om det i Vennebladet.

Skovrideren

sørgmodig.

Ja, den er jo ikke færdig endnu. Vi mangler Penge. Der var ingen, der vilde tegne sig. Og nu er der Stemmer, der mener, at vi bør sælge Grunden til Forbrugsforeningen. Men jeg synes dog virkelig, det er saa underligt, det ene Aar at sige, at Herren vil ha' et Bedehus, og det næste, at Herren ingen vil ha'?

Pastoren.

Ja, det gaar ikke an!

Skovrideren.

Saa nu skal vi søge et Laan i Kreditforeningen.

Pastoren.

Ak ja; der er jo sørgelig megen Lunkenhed til Stede!

Pause.

Skovrideren

famlede og nølende.

Kunde ikke De, Pastor Krarup . . .

Pastoren

paa Post.

Hvad mener De?

Skovrideren

forvirret.

Jeg mener . . . Pastoren talte før om . . .
og saa tænkte jeg . . .

Pastoren

anende, hvorhen det bærer.

Jeg forstaar Dem sandelig ikke! Tal væk,
ud af Posen! •

Skovrideren

yderligere forfjamsket.

Jeg mener . . . Jeg tænkte . . . Jeg vilde
bare tillade mig at spørge, om . . . om ikke
De . . . om ikke Pastoren . . . De talte før om,
at De havde arvet nogle Penge efter . . .

Pastoren

venligt overbærende.

Penge? Jeg? . . . Aa, kære, det var en
ren Ubetydelighed! . . . Og desuden staar jeg
jo ogsaa min egen Menighed nærmest!

Skovrideren.

Naa, saa dér skal ogsaa bygges?

Pastoren

Det vil jeg ikke sige; men-n . . .

Skovrideren

i pludselig Ekstase.

Jeg synes, det maatte være saa herligt at

bygge disse smaa Hjem op for Guds udvalgte Flok!

Pastoren.

Det maatte det, det maatte det, naar Herren havde givet En Evnen dertil! Vender sig mod Vest: Se dér har vi allerede Spiret af Domen i Aarhus! Sætter Kikkerten for Øjnene. Rejser De direkte til Viborg?

Skovrideren

svedende efter Sindsbevægelsen.

Ja . . . ja det vil sige: nej! Jeg bliver i Langaa i Nat hos min Broder. Det er ham, der skal ha' Hunden her.

Pastoren.

Jeg møder ogsaa først i Morgen. Jeg overnatter i Aarhus indbudt af Bispen, som er en Universitetskammerat. Kærtegner den brunplettede: Hvad hedder Dyret?

Skovrideren.

Bella.

Pastoren.

Sit Navn værdig! Det er et nydeligt Hovede, godt behængt! . . . De tror altsaa ikke, at hun er gravid? . . . Naa ikke. Men De skal dog sige til Deres Hr. Broder, at han skal være lidt forsigtig, naar hun bliver løbsk! Saaledes fik jeg engang en meget fin irsk

Setter spoleret af en ganske almindelig Børstebjørne-køter. De ved naturligvis, at selv om ogsaa Dyret senere bliver holdt af en Pastoren, er der megen Sandsynlighed for, at Afkommet er ødelagt! . . . De gaar vel en Del paa sig, Hr. Köhl?

Skovrideren.

Jeg tvinges jo til det . . .

Pastoren.

Indtræder

Interesserer det Dem ikke?

Skovrideren.

Jo-o, naturligvis, men . . .

Pastoren.

Det er en ~~ædel~~ Beskæftigelse, mand! Jeg dyrkede den meget i mine bedste Aar. Nu er man desværre for gammel!

Skovrideren.

Ja jeg synes ogsaa . . . men somme Tider kan det pludselig komme over mig, at det vist er en syndig Glæde.

Pastoren.

Men kære!

Skovrideren.

Staar der ikke: Du skal ikke ihjelslaa?

Pastoren

ryster smilende paa Hovedet.

De er lidt hysterisk, min gode Skovrider!
— Undskyld! . . . Ernærede ikke Herrens
egne Disciple sig ved Jagt? Ganske vist paa
Havets Dyr, men dog en Slags Jagt!

Skovrideren.

Jo-o . . .

Pastoren.

Vogt Dem for Overdrivelsernes Skær, min
kære Køhl; det er paa dem, at Guds Børn
oftest er strandet!

Pause.

Missionærens Apostelhovede og øvrige hellige Skikkelse
stiger langsomt op over Trappen, der fører fra tredje til første
Plads. Salmesangen sidder ham endnu i Mundvigene.

Pastoren.

Der har vi vor . . . Jerusalems Skomager,
havde jeg nær sagt! Hvad rejser i Grunden
den Pjes paa første Plads efter?

Skovrideren

bedende.

Kære Hr. Pastor . . . Han hører jo dog til
Vennerne . . .

Pastoren.

Ja . . . det siges! Men den Personnage
 staar mig som Sennep udi Næsen! . . . Et Ord
 i Alvor, Hr. Køhl: Vaer Dem for disse Menne-
 skers quasi Veltalenhed! De er for naiv, De
 formaar ikke ret at skelne Skallen fra Kernen!
 Med en overmaade elskværdig Haandbevægelse ud mod Missio-
 næren, der er gledet nærmere som paa Gummihjul: Naa,
 lille Klemmesen, saa fik De da ledet Sangen!
 Vi hørte den heroppe. Den lød smukt under
 Guds klare Himmel!

Missionæren.

Enhver Fugl synger med sit Næb, Hr.
 Pastor!

Pastoren

mildt.

Ja, ja, sandelig, ja! jeg . . .

Missionæren

afbrydende.

Spurvekvidder og Lærketriller er lige vel-
 behagelige for Herren i samme Maal og Maade,
 naar de klinger fra Hjerteburet, Pastor Krarup!

Pastoren

behersket.

Tilvisse, tilvisse!

Pause med tilsyneladende Havblik.

Men pludselig stikker Pastoren Haanden i Brystlommen og
 Wied: Fire Satyrspil.

tager en Cigar frem, som han holder tæt hen under Næsen paa Missionæren og siger:

Vil han ryge en Havanna, Klemmesen?

Missionæren

træder et Skridt tilbage og svarer med et Blik som en oversanselig Tiger.

Tak, jeg røger ikke — Krarup!

Pastoren gør rask omkring og gaar med hurtige, knirkende Trin bort over Dækket.

Skomager-Missionæren ser instinktmæssig efter hans Fødder for at se, om han bruger Fjeder- eller Snøre-, Sko eller Støvler.

Rædsom Pause.

Skovrideren ser ud, som havde han ondt. Missionæren minder om Luther paa Wartburg, da han havde hevet Blækhornet i Hovedet paa Satan. Rattet knager, Maskinen stønner. Moesgaard-, Marselisborg- og Ris-Skove tegne sig blaasorte i Horisonten, og den brunplettede Hund lopper sig betænkeligt bag Øret.

Endelig drister Skovrideren sig til at bryde Tavsheden og siger stille:

Det er et dejligt Vejr i Dag, Hr-r-æ . . .
Missionær.

Missionæren

med oprakt Pegefinger, hvorpaa Rester af Skomagerbeg.

Herre! sæt Vagt for min Tonge, tag Vare paa mine Læbers Dør! Løfter Bulehatten af og terrer sit Aasyn med en rødbroget Svædedug, smykket med den Korsfæstedes Billede. Derpaa hæver han tvende Fingre og taler som følger:

Den sorte Skoles Mænd er fulde af Hovmod! . . . Aa, om de dog vilde ihukomme vor Herre og Frelsers Ord om kalkede Grave! Om de dog vilde stige ned blandt vos, ned blandt Menigmand og lære den Ydmyghed og

Taknemmelighed for Guds Naadegaver at kende, som sidder i vores Hjerter, naar vi bede og synge og lovtakke Herren, fordi han har opladt vores Øjne og Øren til at høre og se, hvad han fordrer af vos arme, usselige Menneskebørn, for at vi kunne skue hans Herlighedsdag Ansigt til Ansigt, hvad enten vi have taget videnskabelig Eksamen eller annammet hans Visdoms Kilde paa anden Sæt eller Maade!

Skovrideren

vil give sin bifaldende Mening tilkende, men hindres i sit smukke Forehavende af

Missionæren,

der atter kører løs og denne Gang med fem oprakte Fingre.

O, sandelig! det være saare langt fra mig at kaste den første Sten paa Sognepræst Krarup, thi hvo som haver to Skjorter, ser vel til, at han ikke falder! Men han haver en letfærdig Tonge! Og det vil jeg sige, mine Brødre og Søst . . . og det vil jeg sige aabent for min himmelske og jordiske Øvrighed, at Herren har været miskundelig god imod Slagelse og Annekser fra den naadige Stund af, da Pastor Krarup blev forflyttet til, Tutiput og Vragsted; thi som Hyrden er, saa og Faarene! Og jeg vil sige til Eder alle saa mange, der vil oplade Eders Øren: Spørg Vennerne i Slagelse By, om ikke Pastor Kra-

rup, medens hans arme, pinefulde Hustru endnu stredes med Døden, den sidste store Port, som aabnes og lukkes for vos alle! om han da ikke er set mangel Aftenstund letfærdeligen vandre vore ringe Huse forbi med Jomfru Krestine Erichsen, hans daværende Husbestyrerinde og nuværende! Skovrideren slaar Kors for sig, og Missionæren fortsætter: O, mine Venner, det være langt fra mig, saa langt som Libanons Bjerge ligger fra Sarons Dale, at tale om Utugt og Skørlevnet, thi hver som er ren, ser ogsaa vel til, at han ikke falder! men det tilspørger jeg Eder: har ikke den retfærdige Gud selv lagt sin straffende Haand tungt paa Sognepræst Krarups Skuldre ved at gøre ham til en barnløs Olling gennem en ufrugtbar Hustru? . . . Dette spørger jeg om?

Skovrideren,

der ihukommer sine Tvillinger, nikker heftigt.

Jo, jo, sandelig, sandelig!

Missionæren

med foldede Hænder og Vand paa Maskine.

Men jeg slutter ham dog hver Aften ind i mine Bønner! thi, o! ligesom det er saligere at give end at tage; saaledes er ogsaa det at tilgive det yndigste for Vennerne!

Skovrideren

snyder Næse af Beundring.

De er et ædelt . . . ædelt . . . ædelt Men-
neske, Missionær Klemmesen.

Missionæren -

med beskeden Selvfeelse.

Jeg stræber ydmygt at vandre ad de Stier,
vor Herre og Frelser selv har anvist vos!

Skovrideren.

Og det er jo alt, hvad et Menneske for-
maar!

Missionæren.

Ja, det er alt! . . . Men det lykkes jo kun
for de udvalgte!

Hellig Tavshed med bøjede, tankevægtige Hoveder. Selv den
brunplettede synes at tænke over sin Sjæls Salighedsvilkaar..

Pludselig giver Hebe et Brøl fra sig. Man er i Aarhus Havn.
Passagerer og Mandskab strømmer op paa Dækket. Ogsaa Pa-
storen. Trosserne gøres klare, og Kaptajnen bestiger Komman-
dobroen.

Inde paa Bryggen ses et Mylder af Mennesker, Kvinder og Vogne.

Missionæren

griber hurtig Skovriderens Haand.

Farvel Ven! Jeg maa ned til mine smaa!

Skovrideren.

Farvel og Tak for alt godt!

Missionæren

skulende hen efter Pastoren.

Et sidste Ord, min Broder! . . . Vogt Dem
for at lytte til letfærdige Tongers lokkende
Tale! — Og hermed Gud befalet!

Bort.

Pastoren

nærmer sig med Overfrakke og Haandkuffert.

Naa: au revoir, min gode Køhl!

Skovrideren

forvirret.

Farvel, Hr. Pastor! Det har været mig...
Og lev vel!

Pastoren

smilende.

Ja, ja, vi ses jo i Morgen!

Skovrideren.

Jo . . . ja . . . ja naturligvis! . . . Om Gud
vil!

Pastoren

stadig smilende.

Det vil han nok! . . . Naa, havde De no-
get Udbytte af Deres Samtale med . . . Sko-
tøjsfabrikanten?

Skovrideren

rødmer.

Pastoren

betragter ham næsten rørt.

De er et bravt og naivt lille Menneske!
 . . . Paa Gensyn, kære Køhl, paa Gensyn!

Høbe ligger nu ved Bolværket. Landgangsbroen stikkes ud, og Passagererne gaar fra Borde og drager videre hver efter den Formue og Lejlighed, Herren samfundsmæssigt har beskikket ham:

Pastoren i Bispens Landaver.

Skovrideren og den brunplettede tager en Droske. Og

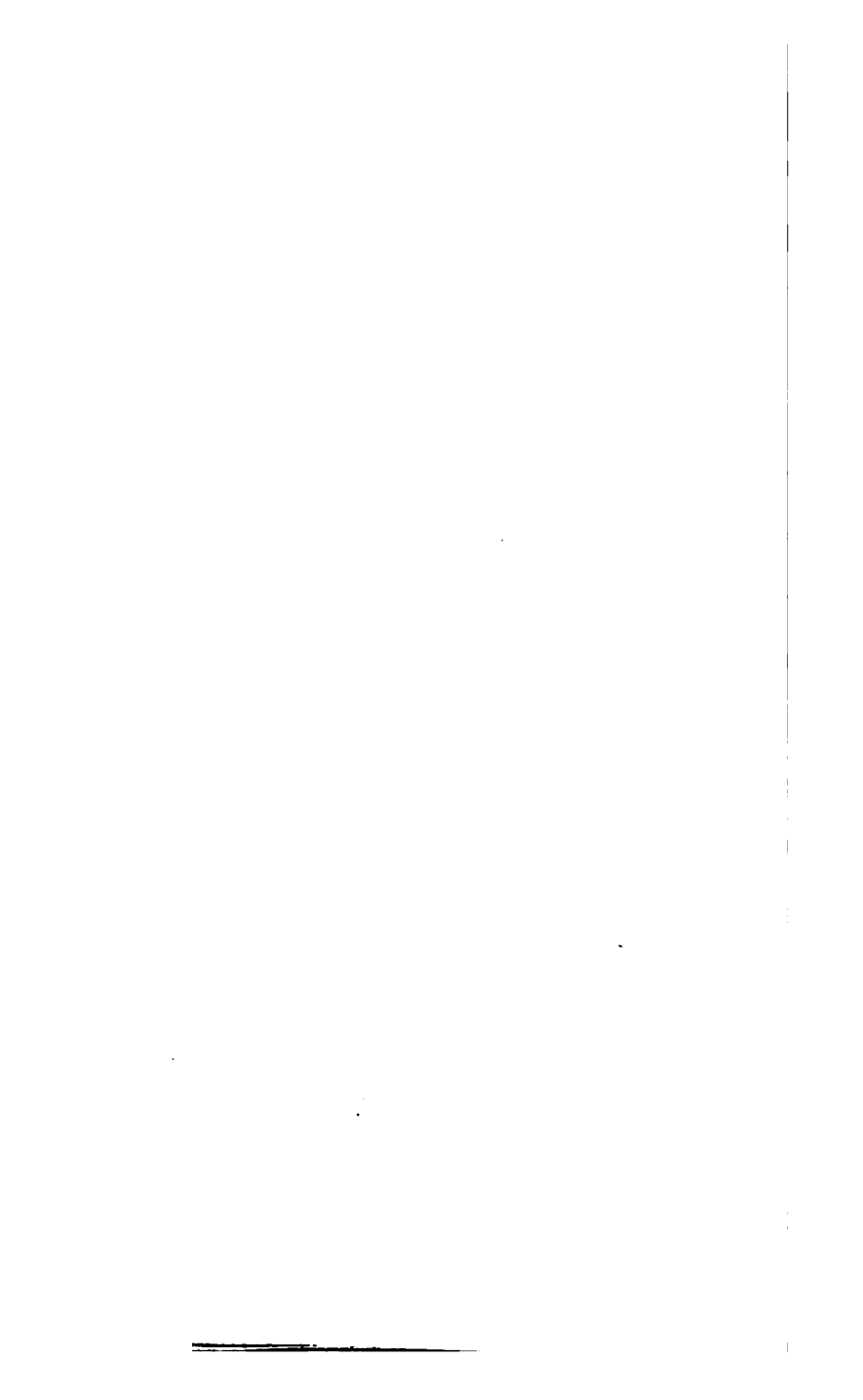
Missionæren drager paa Apostlenes Heste af Sted i Spidsen for sin Hjord . . .

Børn raabe, Hunde ge, Haner gale, Svaler kvindre, Heste vrinske, Køer brøle, og Svin grynte . . .

Men højt op over al jordisk Larm og Tummel rager Domkirkens gaasebærende Spir som et manende memento coeli!

CENTRUM

AGERENDE

Grossereren.
Konsulen.
Apotekeren.
Postmesteren.
Sagføreren.
Doktoren.
Bryggeren.
Købmanden.
Arrestforvareren.
Fiskeren.
Den gamle Skipper.
Pavillonjomfruen.
Musikdirektøren.
Maskinarbejderen.
Konen.
Barnet.
Pigen.

FØRSTE AFDELING.

Et „Anlæg“ ved den elskelige lille By Tutiput i Kongeriget Danmark.

Det er Onsdag Eftermiddag mellem fem og syv. Byens energiske Hornorkester (seks Mand høj med Dirigenten Hr. Sevenhusen) musicerer paa Pladsen foran Pavillonon „Sommerfryd“. Træerne er grønne, Himlen blaa, Solen gul. Store og smaa Tutiputer af begge Køn vandrer rundt i Anlæggets grusbelagte Gange, pyntede i stilfulde Sommertoiletter. Særlig gør Damerne sig bemærkede ved deres fantasirige Dragter og deres højtidelige Provins-nolime-tangere-Ansigter . . .

Hr. Sevenhusen intonerer netop: Vift stolt paa Kodans Bølge!

Flere Fruer standser op i Promenaden og spejder mod Syd, hvor Fjorden ruller sine Vande. De kan imidlertid ingenting se, Putterne, da Anlæggets kraftige Granplantage skjuler Udsigten. Saa lader de, for dog at faa noget Udbytte, Blikket glide op ad Pavillonens hvidmalede Flagstang, paa hvis Top blodrøden Dannebrog hænger og breder sig med smaa fede Smæld i den lune Luft. Og de mindes med ædel Stolthed Valdemarerne Sejr og Atterdag samt Aarene 48, 49 og 50; medens de med et flot coup d'esprit sætter hen over Fredene i Brømsebro og Roskilde samt Smertensaaret 1864. Hvorpaa de vandrer videre med

Hovedet melodisk paa Skakke og et patriotisk Smil om Læben.

Paa Verandaen, der løber langs Pavillonens Forside, sidder ved smaa gulmalede Jærnborde flere af Byens mere grundmurede Familier og indtager Kaffe med Sandkage. Det vil sige Mødrene og Børnene; Fædrene drikker Bajer, da dette Fluidum dels smager dem bedre, og dels af det store Flertal anses for en langt mandigere Forfrisknings-substans.

Men Apoteker Mackeprang og Konsul Blinkenberg har tilsammen bestilt en halv Flaske Portvin.

Apotekeren er lille, bleg og spinkel. Ser nærmest ud, som om en Klausul i hans Bevilling tvang ham til at smage paa alt, hvad der sælges i hans Geschæft, førend det vandrer ud over Disken. Han er ugift og godt op i Fyrreerne.

Konsulen, høj, kraftig, lyshaaret og med engelske Whiskers, Familiefader; men er langt yngre end sin Kone, som han ægtede, først og fremmest naturligvis af Kærlighed, men dernæst ogsaa, fordi hun var eneste Barn af gamle Konsul Lemming, der døde to Aar efter Datterens Ægteskab. Blinkenberg var i Tidernes Morgen Kommiss hos Lemming. Nu har han seks Pigebørn med hans Datter . . .

Konsul Blinkenberg er første Mand i Tutiputs Vestende, medens

Grosserer C. A. Heidemann er Østendens Matador.

En stille, ædende Guerillakrig med en smilende, høflig Overflade har luret disse to Konger imellem lige fra den Dag, Lemming døde. Og det bliver til førstkommende Februar 24 Aar siden. Hustruerne kan ikke længer deltage i Striden; thi Fru Heideman ligger stadig til Sengs lam i Underkroppen efter elleve Børns Fødsel — og Fru Blinkenberg har for længst bejlet sig for sin Mands Imperatorsjæl:

hun taler aldrig med nogen, viser sig aldrig offentlig, men lister kun stille rundt i sit Hus og sin Have, forskræmt og urolig som en lille, sølle, gammel Høne, der stadig lever i en idiotilignende Angst for, at Glenten skal slaa ned og ribbe de sidste Fjer af den. — Denne Hustruernes Ukampdygtighed havde maaske kunnet mildne Striden en Smule.

Men saa voksede Døtrene til!

Og nu i det sidste er der ogsaa kommet dette med Jærnbanelen!

Tutiput skal nemlig ha' Bane. Men hvor skal Stationen ligge? I Østenden eller Vestenden?

Qui vivra, verra!

— — — —

Pavillonjomfruen kommer med den af Konsulen og Apotekeren bestilte halve Flaske Portvin. Hun er i sort Nederdel, lysegrønt Liv og højrødt Forklæde. Der-til er hun topmavet og har et Ansigt som en lastefuld Gadedreng.

Jomfruen.

Værsartig, Hr. Konsul!

Konsulen

kniber hende i Øret.

Tak, min Stump! . . . Skriv det!

Jomfruen

knikser og fniser.

S'gerne, Hr. Konsul hu, hu, hu!

Apotekeren

vil gøre Indsigelse, vil betale sin Part; men

Konsulen

affærdiger ham med et:

Sludder, Apoteker! Vender sig derpaa til Jomfruen, som er ved at trække sig tilbage: Hør lidt her:
 . . . Næ, kom nærmere!

Jomfruen

vrider sig nærmere.

Hu, hu, hu!

Konsulen

ser sig forsigtig om, og da Folk er optaget af Musikken og hinde-
 dens Paaklædning, tager han fat i et Hjørne af hendes Forklæde
 og rykker hende hen til sig.

Det er Fandens, saa De er fin i Dag,
 Bolette, hva'!

Jomfruen.

Hu, hu! vi har jo Musikdag, Hr. Konsul!

Konsulen

haler hende ganske nær og kniber hende gedulgt i Benet.
 Flæskekarbonade, hva'!

Jomfruen

friger sig og løber lykkelig over det modtagne Kærtegn ind i
 Pavillonen.

Apotekeren

har under denne Gudsdyrkelse siddet som paa Naale, urolig og
 nervøs, snart rød, snart bleg. Hans sarte Ungkarlesjæl sættes i
 sælsomme Svingninger.

Konsulen

skænker op.

Skal vi saa smage paa Miksturen, Apoteker!

De drikker. Konsulen alt, hvad Glasset rummer, Apoteker
køber kun det halve.

Konsulen

smækker med Tungen.

Meget god Portvin!

Apotekeren.

Fortrinlig!

Konsulen.

Flot Pi'e, Bolette!

Apotekeren

forlegen.

Forstaar mig ikke paa det . . .

Konsulen.

Sludder!

Apotekeren.

Jeg synes da, at hun har et mindre kønt
Ansigt.

Konsulen.

Ansigt! hæ! hva' Fa'en! det er jo ikke det,
det kommer an paa!

Apotekeren

hilser dybt paa to forbigaaende Damer.

Konsulen,
der ikke har lagt Mærke til dem.
Hvem var det?

Apotekeren.
Frøknerne Heidemann.

Konsulen
vender sig og ser efter dem.
Gamle Pebertrær! Og sikken de saa
stadser sig ud! Som Konfirmander! Men noget
maa der jo gøres. Op ved Fyrreerne, hva'?

Apotekeren.
Den ældste er nok seksogtrediven, den yng-
ste fireogtrediven.

Konsulen.
Gammelt Knækbrød for Dem, Apoteker, hæ!

Apotekeren
rødmer.

Konsulen.
Er det sandt, at Heidemanns skal ha' dem
et Ponykøretøj?

Apotekeren.
De sagde det da i Aftes for aldeles be-
stemt oppe hos Maskinfabrikant Wissings.

Konsulen.

Jeg kan min Sæl og Salighed ikke forstaa, Apoteker, at De, som ellers er et dannet Menneske, vil holde Omgang med det . . . det Smedeslæng!

Apotekeren.

Jeg kommer jo i de fleste Huse, ved De; og Wissings er virkelig en meget agtbar Familie.

Konsulen.

Kan s'gu gerne være. Men Manden er en Flab! Det er en komplet Skandale for Byraadet, at han sidder der! De skulde ha' hørt ham ved Mødet i Jærnbanesagen i Gaar. Min Salighed som han var Overborgmester og en Tomme til!

Apotekeren

for at give Talen en anden Vending.

Ja, hvad blev Resultatet i Gaar?

Konsulen.

Hvad det blev? Naturligvis det gamle Vrøvl, at skal Byen udvides, saa skal den udvides mod Øst. Rent Sludder! Hvad Fanden nytter det Byen, at den vokser ud i Jerslev Sogn? Og det gør den, hvis Stationen kommer til at ligge for Enden af Heidemanns Pakhus. Bli'r der bygget, og det bli'r der, saa flytter hele Østenden ud omkring Stationen

og bor der og holder deres Forretninger i Byen, og det er billigere, for saa skatter de til Jerslev. Det er Fanden pineme en net Maade at værne om Byens Interesser paa! . . . Hva' si'er De?

Apotekeren.

Hvor vilde De da have Stationen?

Konsulen.

Naturligvis paa min Mark vest for Byen! Men det er Heidemann, den gamle Ræv, ene og alene Heidemann! I Fjor snød han mig for fire Tusind Kroner!

Apotekeren.

Jamen det er jo Staten . . .

Konsulen.

Staten! Fa'en med Staten! Hvor ved den, hvad der gavner Byen bedst? Det er s'gu dog noget, Borgerne maa afgøre!

Apotekeren.

Jamen Byraadets Flertal . . .

Konsulen

kører hen over Apotekerens Indvending.

Og ligger ikke Byens Centrum i Vestenden maaske? Apoteket, Raadhuset, Posthuset, Ho-

tellet, Skolen og min Forretning, hele Forretningslivet, hva'?

Apotekeren

paa en frisk.

Ja, ganske vist, ganske vist; men Byraadets Flertal . . .

Konsulen

tager ham i Skuldrene og ryster ham.

Jamen Byens Flertal, Byens Flertal, Mand! Borgerne, den store Befolkning; Slipper Apotekeren, der bleg synker tilbage i Stolen. Men nu sætter jeg i Morgen en Adresse i Gang, saa skal vi dog se, hvem der har den offentlige Mening for sig! . . . De skriver vel under?

Apotekeren

endnu lidt forpustet.

Jeg holder mig . . . holder mig helst neutral, Hr. Konsul.

Konsulen.

De er en Fladfisk, Apoteker! Skænker i sit Glas. Og drikke kan De heller ikke!

Apotekeren

skynder sig at tømme sit Glas for dog at gøre noget.

Konsulen

fylder det paa ny.

Skaal! De drikker De kan sagtens, Deres

Forretning skal man jo i! . . . Skal vi gaa et lille Slag rundt?

De rejser sig og fordyber sig i det tre Tønder Land store Anlæg, medens Sevenhusen tager fat paa: Danmark, dejligst Vang og Vænge . . .

Grosserer J. A. Heidemann kommer i Selskab med Sagfører Strøm.

Grossereren er en lille, bred, astmatisk gammel Herre med kraftigt, hvidt Haar.

Sagføreren er lang, mager og klædt i graa Dress med rund Filthat og tynd Spanskkræsstok.

Sagføreren.

Der stikker Konsulen af med Apotekeren!

Grossereren

stadig smaahostende.

Daarlig Samvittighed, hø, hø!

Sagføreren.

De mener Adressen?

Grossereren.

Ja . . . Lad os sætte os her.

Sagføreren

tager Flasken, som staar paa Bordet, og ser paa Etiketten.

Portvin! . . . Her har Konsulen siddet.

Grossereren.

Bryder jeg mig ikke om. Sætter sig. Konsulen og jeg er gode Venner hø, hø! Skilte ham af med et Parti Rug i Fjor.

Sagføreren.

Ja, De dominerer Markedet, Heidemann!

Grossereren.

Kunde ikke overkomme det selv, Blinkenberg. Kom til mig og klagede sin Nød. Overtog Partiet hø, hø! Tjente fire Tusind Kroner . . . Hvad vil De drikke?

Sagføreren.

Det skal vel være Øl?

Grossereren.

Vil De bestille . . . Men tag lige saa godt fire straks med det samme.

Sagføreren.

Ha, ha! Gaar ind i Pavillonen for at rekvirere Øllet.

Mængden, som drager forbi, hilser ærbødigt paa Heidemann, der nikker tykt og peger med en Finger op mod Hatteskyggen.

Sagføreren

kommer tilbage og sætter sig; slaar Benene over Kors og leger med sin Stok.

Her er mange Mennesker ude i Dag.

Grossereren

der sidder foroverbøjet, lænende begge Arme paa sin tykke Egekæp. Ja . . . Hvad er det han spiller?

Sagføreren.

„Danmarks dejligst Vang og Vænge“ . . .

Grossereren.

Meget god Musik, hø, hø! Støder tavs sit Glas
mod Sagførerens. De drikker ligeledes i Tavshed.

Sagføreren.

Konsulen ha'de nok ikke Lykken med sig
ved Mødet i Gaar?

Grossereren.

Wissing gav ham rent paa! . . . Vindspiller,
den Konsul! Gamle Lemming vilde vende sig
i sin Grav!

Sagføreren.

En vis Dygtighed kan man dog ikke fra-
kende ham, Manden.

Grossereren.

Vindspiller! Bare Mundtøj! Har ikke
Astma hø, hø! det er det hele?

Sagføreren

ler støjende, demonstrativt, som ti Tusind Kroner ler, naar tyve
Tusind siger en Vittighed.

Ha, ha, ha! De er en stor Humorist, Hr.
Heidemann! . . . Men nu Adressen, han sætter
i Gang?

Grossereren.

Faar ingen Underskrifter!

Sagføreren

lidt tvivlende.

Ja-a-a . . .

Grossereren.

Tre Skræddere, to Skomagere og hans
Vadskerkone!

Sagføreren.

Hi, hi, hi! . . . Hvad sagde Statsingeniøren?

Grossereren.

Fuldstændig enig med mig. Køber Grunden Østen for Pakhuset. Faar Jærnbane lige til Døren. . . . Mere Øl, Prokurator!

Sagføreren

skænker for begge.

Man siger, at Præsten er ved at gaa over paa Konsulens Parti.

Grossereren.

Hø, hø! interesserer mig ikke! Banen skal ikke til Himlen.

Sagføreren.

Nej, hi, hi! . . . Ved De, hvad der staar i Adressen?

Grossereren.

Næ.

Sagføreren.

Jo, Rebslager Hansen har set den . . .

Grossereren

brutalt afbrydende.

Har Rebslager Hansen skrevet under, det Fæ?

Sagføreren.

Det tror jeg ikke; han lo af den.

Grossereren.

Derfor kan han godt ha' skrevet under!

Sagføreren.

Ha, ha! De kender Menneskene! De burde ha' været Sagfører, Hr. Grosserer! . . . Næmen, han sagde, Rebslager Hansen, at der stod, at Vestenden var Byens Centrum.

Grossereren.

Hum! Centrum er vel der, hvor jeg er!

Sagføreren.

Naturlig, naturlig, det sagde jeg ogsaa til ham: Byens mest grundmurede Handelshus!

Hvidtølsbrygger Rasmussen med Kone triner frem af Mængden.

Bryggeren

friger sig fra Hustruen.

Der sidder han s'gu, Relia. Fruen hedder Aurelia. Lad nu mig, lad nu mig! Her med lange Skridt og sprængredt Ansigt hen til Heidemann og Strøm og buldrer ud: Hvad i Helvede, Prokurator, er det for Abe kattestreger! Har De taget Pigen til Dem?

Sagføreren

ganske flad.

Ja . . . min Kone . . .

Bryggeren

dirrende.

Jeg vil høfligst tillade mig at anmode
Deres Kone om at rejse Fa'en i Vold!

Sagføreren.

Min Kone stod netop uden Pige . . . kom-
plet uden Pige . . .

Bryggeren.

Ja, hvad rager det mig! . . . Men det er
ildløjjalt g'ort af Dem, Strøm! mejet ildløjjalt,
det maa jeg sige!

Sagføreren

ser sig forskrækket om.

Hys, hys, kære Hr. Rasmussen . . .

Bryggeren.

Jeg snakker saa højt, jeg har Lyst til!

Grossereren.

Hva' er der paa Færde?

Sagføreren.

Det er Ras . . .

Bryggeren.

Hold Mund, Prokurator! . . . Nu skal De
høre, Heidemann: Her i Torsdags Nat er vor

Pige pludselig stukken a', saa min Kone kunde ikke begribe det om Fredagen. Naa! Saa gaar jeg jo til Strøm, at han skal søge hende, og fortæller saadan og saadan, at hun pludselig er stukken a', simpelthen rendt uden at nyse!

Grossereren.

Hø, hø! det gør de jo saa tit.

Bryggeren.

Jovel! . . . Naa! Og Strøm lover saa at søge Pigen til Lovens strengeste Straf! Og ved De saa, hva' han gør? ved De saa, hva' han gør? Han fæster hende!

Sagføreren

nov.

Kun paa Prøve . . . Kun paa en Maaned . . .

Bryggeren.

Han fæ-æster hende gudhjælpeme! . . . Og det kalder jeg mejet ildløjjalt, hva', Heide-mann, ikke? si'er De ikke det, hva'?

Grossereren.

Jo.

Sagføreren.

Jamen, min Kone stod . . .

Bryggeren

raaber.

Jeg vil se Deres Kone i Helvede, vil jeg!
Det er Dem, jeg har at holde mig til!

Sagføreren.

Hys, hys, hys dog, Mand! . . . De skal nok
faa Pigen draget til Ansvar!

Bryggeren.

Lovens strengeste Straf:

Sagføreren.

Jovel, jovel! Højeste Bøde!

Bryggeren

en Kende beroliget.

Naa! . . . Slaat pludselig i Bordet igen. Men jeg
kalder det alligevel ildløjjalt g'ort a' Dem!

Grossereren

som er bleven ked af den Snak.

Vil De saa ha' det Parti Byg, Rasmussen?

Bryggeren

endnu med Forbitrelsen siddende i sig.

Hva'?

Grossereren.

Vil De hø, hø! ha' det Parti Byg?

Bryggeren
stadig fraværende.

Hva'? Hva' si'er De?

Grossereren
arrig.

For Satan, jeg spør', om De saa vil ha'
de tredive Tønder Byg?

Bryggeren
hurtigt.

Jo, jo, jovel, jo! . . . Men ikke at levere
før i næste Maaned.

Grossereren.

Er De bleven døv, hø, hø?

Bryggeren.

Næi, jeg er ikke.

Sagføreren
der er glad over det vekslede Tema.

Jeg synes, De plejer at faa Deres Byg hos
Konsulen, Hr. Rasmussen.

Grossereren.

Nu faar han det hos mig! Til Bryggeren: Vil
De ha' et Glas Øl med? Saa kan vi andre
hø, hø! faa os én ved samme Lejlighed.

Bryggeren.

Ja Tak . . . men min Kone . . .

Grossereren.

Træffer nok Prokuratorsken; saa kan de to
faa sig en Passiar sammen . . . Vil De bestille
Øllet . . . Tre!

Bryggeren

gaar ind i Pavillonon.

Sagføreren

forklarende.

Jeg kunde s'gu ikke gøre for det; det var
min Kone, der . . .

Grossereren.

Kender Fruentimmerne!

Sagføreren.

Jeg sagde til hende, at jeg vilde ikke ha'
det; men da jeg saa kommer hjem til Middag
i Gaar, har hun fæstet Pigen.

Grossereren.

Kender ogsaa det!

Doktor Brandt, en lang Mand med Cylinderhat, Diplo-
matfrakke og hvide Lærredsbeklæder kommer. Han bærer en
sølvknappet Stok stukket ind under Armen. Da han ser Herrerne
ved Bordet, slaar han ud med en behandsket Haand og deklamerer:

Nunc est bibendum, nunc pede libero pul-

sanda est! Ha, ha, ha! Goddag mine Herrer, goddag, goddag! . . . Goddag Rasmussen! naa der er De ogsaa.

Grossereren.

Drikker De en Øl med, Doktor?

Doktoren.

Højere op, Grosserer, hvis De vil bestikke mig for Østende! Sodavand og Kognak! Til Jomfruen, der kommer med Bjerne. Hebe, mit sædvanlige!

Jomfruen

knikser.

S'gerne Hr. Doktor!

Doktoren.

Hun ligner en Gamin.

Bryggeren.

Hva' er det for en?

Doktoren.

Aa, det er en Slags tam Alligator.

Bryggeren

meget forstaaende.

Naa-aa . . .

Doktoren.

Naa, Hr. Grosserer, skal saa Statsbanerne ha' Hovedkontor i Deres Pakhus, ha, ha?

Sagføreren

forhippet.

Har De hørt, at Konsulen kommer med en Adresse?

Doktoren.

Gammel Nyhed!

Grossereren.

Skriver De under, hø, hø?

Doktoren.

Ja, hvis De ogsaa kommer med en; for saa skriver jeg under paa dem begge to! Til Jomfruen, der serverer Sodavandet og Kognaken, idet han kniber hende paa et fyldigt Sted. Tak, Huldgudinde!

Jomfruen.

Hu, hu, hu! Forsvinder.

Bryggeren

retter sig.

Der er Borgmesterens Damer?

To magre Damer, en ældre og en yngre, gaar forbi. Herrerne hilser høfligt.

Doktoren.

De ser s'gu ud, som om de levede af Menneskekød!

Bryggeren

revner.

Ha-a, ha, ha! Den skal min Kone ha'!

Sagføreren

mildt bebrejdende.

Doktor, Doktor!

Grossereren.

Borgmesterens bruger jo Doktor Friis hø, hø!

Doktoren.

Rigtig, Grosserer! Det er simpelt Brødnid, ha, ha! . . . Goddag, goddag, Arrestforvarer! Naa?

Arrestforvareren

en lille, hjulbenet, jovial Mand.

Det gik ikke, Hr. Doktor, det gik ikke!

Doktoren.

Det var Satans! Mennesket maa jo ha' en Mave som en Struds!

Arrestforvareren

stikker Doktoren paa Armen med en Pegefinger.

Lad vos prøve i Aften med en dobbelt Portion, hæ, hæ, hva'?

Doktoren.

Vi prøver med en dobbelt Portion, Martiniussen! Han skal s'gu nok komme til at gi' sig, Fyren!

Arrestforvareren.

Hæ, hæ, hæ! Hjuler ind blandt Mængden.

Grossereren.

Hva' var det?

Doktoren.

Aa, det er Martiniussen og jeg, der har en lille Spas for.

Sagføreren

gassende sig paa Forhaand.

Fortæl, fortæl, hi, hi!

Doktoren.

Kan I tie, Folkens?

Bryggeren.

Gu' kan vi tie!

Doktoren.

Jamen det er lovstridigt, Prokurator!

Sagføreren.

Aa, skidt!

Grossereren.

Fortæl nu, hø, hø! . . . Satans med den Hoste!

Doktoren

bøjer sig frem over Bordet og beretter hviskende, medens de andre lyttende med spændte Miner stikker Hovederne frem mod ham.

Ha, ha, jo det er . . . det er Flæske-Jens . . .

Bryggeren.

Den Djævel!

Sagføreren.

Ja, han har jo ogsaa stjaalet Deres Skinker!

Bryggeren.

Gu' har han saa, ja!

Doktoren

ser nød af ham.

Naa-aa, De har da beholdt de bedste tilbage!

Sagføreren.

Hi, hi, hi!

Grossereren

utaalmodig.

Faar vi den Historie?

Doktoren.

Jo! . . . Se han er jo ikke til at styre deroppe i Arresten, Jens; Martiniussen har ikke Fred for ham, han larmer og synger; og er uhøflig; og han er jo saa stærk! Men saa i Aftes puttede vi — men De maa sg'u holde tæt, Deherrer, for faar Venstresprøjten fat paa den Historie, saa er jo Fanden løs! — Det var Martiniussen, der havde klaget sin Nød for mig; og saa i Aftes puttede vi et ordentlig Brækpulver i Fyrens Tevand . . .

Bryggeren.

Ha-a, ha, ha! det har han Fanden galeme
godt af!

Sagføreren.

Hi, hi, hi, ja, ja!

Grossereren

interesseret.

Brækkede han sig saa?

Doktoren.

Nej, Fanden, Gu' gjorde han ej, det er jo
det mærkelige af det! Hviskende. Men nu i Af-
ten gi'r vi ham to! Vi skal s'gu nok faa ham
herunter!

Bryggeren og Sagføreren

ler, men

Grossereren

siger alvorligt.

Saadan nogle Tampe skulde slaas ihjel
straks, hø, hø! Bare til Udgift for Byen!

Doktoren.

Der er noget om Snakken, Hr. Grosserer!

Bryggeren.

Ja, vi trænger til en forbedret Retspleje.
Det si'er ogsaa Aviserne.

Sagføreren.

Den kommer, den kommer!

Grossereren

peger.

Der er Postmesteren.

Doktoren.

Hvor?

Sagføreren.

Dernede ved Indgangen.

Doktoren.

Saa maa vi ha' Sjøv!

Skynder sig hen til Sevenhusen, der holder Pause med sit Orkester, og hvisker ham noget i Øret.

Sevenhusen nikker gravitetisk og giver Signal til sine Trompetere.

Doktoren iler tilbage paa sin Stol. — Og i samme Øjeblik Postmesteren træder ind paa Pladsen intonerer Orkesteret med Vælde: Den Gang jeg drog af Sted, den Gang jeg drog af Sted . . .

Postmesteren sætter sit Træben (thi naturligvis har han Træben, da dette er den fornemste Adkomst til at blive Postmester i Kongeriget Danmark med Bilande. Vi kende ikke Forholdene paa de vestindiske Øer) . . . sætter sit Træben haardt i Gruset og marcherer nikkende og smilende med Postmesterinden under Armen frem gennem Folket; medens Sevenhusen med Trompeten for Munden skæver om efter ham for at iagttage Virkningen; og Mængden, særlig den kvindelige Part, standser betaget op i Promeneringen og synes, at dette er et yndigt Øjeblik, et ligefrem løftet Moment i Tutiputs Historie.

Kun cand. med. & chir. Læge Alfred Brandt og cand. jur. Sagfører Oscar Strøm er ved at kvæles af Latter. Men de besidder jo ogsaa den klassiske Dannelse.

Pludselig gør Postmesteren Holdt midt paa Pladsen, slipper Hustruen og slaar ud med den frigjorte Haand for at betyde Orkesteret, at han vil tale. Sevenhusen og hans Trofaste river

fluks Hornene fra Munden midt i Linien: det kan du ej, min Ven . . . Og Sagførereren og Doktoren skjuler Ansigtet i deres Hænder.

Postmesteren

aftager sin Straahat og begynder med høj Røst:

Maa det være mig tilladt som Formand for den stedlige Vaabenbrødre-Forening at sige et Par Ord! — Ikke at jeg modtager vort lille energiske og dygtige Orkestets Udførelse af en for os alle kær og dyrebar Stridssang som myntet paa mig personlig. Æhem! Det gør jeg ikke. Det falder mig aldrig ind! Men som Repræsentant for de tapre Mænd, der drog fra Hjem og Arne for at kæmpe og dø for en god Sag, en ædel Sag, en ophøjet Sag, vil jeg blot sige: Gid den Dag aldrig maa komme, da det danske Folk ikke længer mindes sine Nationalhymner med Glæde! Æhem! Thi den Dag vil det være ude med os som Folk, som Nation, som selvstændigt Folk! Mangt og meget kan splitte os, mangt og meget kan sprede os; men ét ved jeg, der altid vil samle, altid forene, altid føre os sammen, og det er — og jeg beder dem alle, som her er til Stede, at kaste et Blik op til Dannebrog's røde og hvide Dug, som i dette Øjeblik spiler sig ud over vore Hoveder! — og det er, siger jeg: Tanken om vore Brødre og Søstre hinsides Kongeaen! Et Leve for vort elskede, omstridte Slesvig! Det leve!

Jublende Hurraraab hilser denne Tale. Se ven husen falder i med en Touche. Hatte og Huer svinges i Luften, og de grebne Kvinder vifter med Lommeværkløder og Solskærme.

Naar Begejstringen er stilnet af raaber

Postmesteren.

Et Ord endnu, kære Venner! . . . Synes Forsamlingen som jeg, vil jeg foreslaa, at vi afsender et Telegram til de ventende histnede, hvis Øjne og Øren stedse spejde mod Nord, mod det frie og lykkelige Broderfolk heroppe?

Ja, ja, ja! og stormende Bifald fra Mængden.

Postmesteren

har taget sin Lommebog frem og ivrigt noteret i den. Saaledes har jeg tænkt mig det:

Tutiput, d. 20. Juli 96

Redaktionen af „Dannevirke“

Flensborg.

En Forsamling af danske Mænd, Kvinder og Børn, sender deres elskede sønderjydske Brødre og Søstre deres bedste Ønsker for Fremtiden. Mod, Troskab, Udholdenhed!

Paa Forsamlingens Vegne

Sehested

Kaptajn og Postmester.

Fornyet Bifald.

En Stemme.

Det bli'er s'gu en dyr Telegram!

Postmesteren

værdigt.

Gebyret ta'er jeg paa mig! . . . Og saa
Nationalsangen, Sevenhusen!

Orkesteret falder i med Kong Christian; og medens Mængden
raaber et nifoldigt Hurru, byder Postmesteren paany Post-
mesterinden Armen, sætter Træbenet frem og vandrer ad
Tutiput til for at afsænde Telegrammet.

Grossereren

skadefro.

Hø, hø! det kom De s'gu skidt fra, Doktor!

Doktoren

flov-uskyldig.

Jeg?

Grossereren.

Det var jo da Dem, der fik Sevenhusen til
at spille!

Arrestforvareren

som har nærmet sig.

Han bli'er nok Ridder paa det Telegram,
hæ, hæ, hæ!

Bryggeren.

Jamen det maa nu alligevel osse være lige
haardt nok saadan immerhen at skulle kradse
rundt paa en Træpind.

Sagføreren

indædt over Postmesterens mulige Dekoration.

Hæ, det er jo den Pind, han lever af, Mand!

ANDEN AFDELING.

Dagen efter.

Morten Sørensens Købmandsforretning i Skippergaden i Tutiputs Vestende.

Lokalet er opfyldt af alt muligt og umuligt til Faget henhørende: Sukker, Kaffe, Te, Rosiner, Bomuldstøj, grøn Sæbe, Chokolade, Ansjoser, Møggrebe, Høtyve, Hummer i Daaser, Tobak, Tændstikker, Porcelæn, Underbeklædningsgenstande, Brændevin, gule Ærter, Svinefedt, Olieklæder, Kongen af Danmarks Brystsukker, Kunstgødning og Margarine . . .

Morten Sørensen staar bag Disken i Færd med at gøre Kræmmerhuse. Han har et stort, smilende Ansigt og lyserødt Haar. Plejer at spille Bonvivant ved Byens aarlige Dilettantforestilling. Er gammel Ungkarl og siges at udøve en ligefrem dæmonisk Magt over Kvarterets Enepiger, Syjomfruer og Skipperkoner, hvis Mænd er paa Langfart.

Paa en Bænk henne under Vinduerne sidder en ældgammel, forhenværende Sømand. Han er næsten ganske skjult i en lodden Hue, en islandsk Uldtrøje og et Par uhyre Sæstøvler. Hedder Iver Mikkelsen, men kaldes Iver Galop, fordi hans Farfader skal have været en ivrig Danser. Ser ud, som om han ikke havde vadsket sig, ikke skiftet Klæder siden Frederik den Sjettes Død. Sad paa samme Bænk, da Morten Sørensen for

femten Aar siden købte Forretningen. Sømandsstanden er meget konservativ.

Henne paa Pulten for Enden af Disken ligger Konsul Blinkenbergs Jærnbaneadresse. Den har faaet seks Underskrifter siden i Morges.

En hellig Fisker træder ind ad Butiksdøren..

Købmanden.

Goddag, Samuel, goddag, goddag!

Fiskeren

alvorlig som et Grantræ.

Goddag . . .

Købmanden.

Det er mærkeligt med den Tørke, vi har.

Fiskeren.

Ja-a, det er tørt.

Købmanden.

Tror De ikke snart, vi faar noget Regn?

Fiskeren.

Det raader nok Vorherre for.

Købmanden.

Det gør han, det gør han, Samuel! Hvorledes har Konen det?

Fiskeren.

Tak, vi kan da ikke klage. Naar Gud Herren er med os, Sørensen, hvo kan da være mod os?

Købmanden.

Meget rigtigt, meget rigtigt! . . . Hvad staar til Tjeneste?

Fiskeren.

Ja det var da et halvt Pund Bønner og en Fjerding Cikorie i Guds Navn.

Købmanden.

Saagerne, saagerne! Sysler med Afvejningen af Bønnerne. . . . Skal Samuel ikke se lidt paa Konsulens Adresse? Den ligger derhenne paa Pulten.

Fiskeren

gaar (stadig som et Grantræ) hen og tager Adressen og læser i den.

Købmanden.

I holder vel med os andre her i Vestenden?

Fiskeren.

Ja.

Købmanden.

Saa skriver I vel under allesammen?

Fiskeren.

Næi, vi gør ikke.

Købmanden

forbavset.

Gør I ikke! Men det vilde dog lette Transporten. Ellers skal I jo helt ud paa den anden Side Byen med jeres Fisk!

Fiskeren.

Ja.

Købmanden.

Og I skriver endda ikke under?

Fiskeren.

Næi, vi gør ikke. Du skal være Øvrigheden underdanig!

Købmanden.

Ganske vist, ganske vist! Men . . .

Fiskeren.

Og hvo, som synder mod det ene Bud, Sørensen, synder mod dem alle! . . . Byraadet vil jo ha' Stationen mod Øst.

Købmanden.

Det vil det, men . . .

Fiskeren.

Og er ikke Byraadet vor nærmeste Øvrighed, indsat af Gud?

Købmanden.

Jo-o . . .

Fiskeren.

Der er ingen Øvrighed uden af Gud!

Købmanden.

Det er der vel ikke, nej; det er der vel ganske vist ikke! . . . Men hvis nu Konsulen havde haft Flertallet med sig . . .?

Fiskeren.

Det var ikke saa Guds Vilje!

Købmanden.

Nej . . . Næ, det maa det jo ikke ha' været, nej! Færdig med Kaffen. . . Er der ikke mere? . . . Sukker?

Fiskeren.

Ja, et Pund Sukker; og et halvt Pund grøn Sæbe.

Købmanden.

Sa agerne, saagerne! . . . Præsten holder paa Vestenden, Samuel, ved De det?

Fiskeren.

Har han skreven under?

Købmanden

med en Duvning.

Ganske vist endnu ikke, nej . . .

Fiskeren.

Naa.

Købmanden.

Men han gør det, han gør det sikkert!

Fiskeren.

Hm . . . han hører jo heller ikke til Missionen.

Købmanden.

Jeg maa sige, at jeg finder, Pastor Krarup er en meget behagelig Mand! Han handler her, trods min Forretning jo dog mere er baseret paa Smaafolk.

Fiskeren.

Han hører ikke vos til med Sjæl og Sind. Han glæder sig for meget med Verdens Børn!

Købmanden

der pakker ind.

Ikke lidt Mel og Gryn? Ikke lidt Knas hjem til Konen?

Fiskeren.

Nej! Stærkt. Vi annamme det himmelske Knas, der udgaar af vor Herre og Frelsers egen Mund til Opbyggelse og Syndernes Forladelse!

Købmanden

forskrækket.

Gudbevares, gudbevares! . . . Det bliver
altsaa 1 Krone og 15.

Fiskeren

betaler.

Værsgod.

Købmanden.

Tak, Tak! . . . Har De no'en Rødspætter
i Dag?

Fiskeren.

Ja.

Købmanden.

Hvad staar de i?

Fiskeren.

En Krone Snesen.

Købmanden.

Vil De bringe mig fem.

Fiskeren.

Jo.

Købmanden.

Men lad dem være lidt større end sidst.

Fiskeren.

Jeg ta'r dem, Herren la'r mig faa fat paa!

Konsul Blinkenberg

hurtig ind. Nerves.

Hvormange har nu skrevet under?

Købmanden

med en beklagende Gebærde.

Li'som i Formiddags, Hr. Konsul.

Konsulen

stamper i Gulvet.

Satan! . . . Til Fiskeren. Har De skrevet under,
Samuel?

Fiskeren.

Nej.

Konsulen.

Vil De skrive under?

Fiskeren.

Nej.

Konsulen.

Pastor Krarup er paa vor Side!

Fiskeren.

Enhver faar være der, hvor Guds Finger
peger ham hen.

Konsulen

ophidset.

Jeg køber ikke længer jeres Fisk, nu ved
I det!

Fiskeren.

Saa faar vi i Guds Navn gaa til Heidemann.

Konsulen.

Helligt Rak! Til Købmanden. Kommer igen!
Hurtigt ud.

Købmanden.

Han blev vred.

Fiskeren

med Højhed.

Den, der indtager sig selv, Sørensen, er større end den, der overvinder en Stad!

Gaar.

Købmanden

tager Adressen og læser den igennem vel for tiende Gang. Han har endnu ikke selv skrevet under. Han vil se Tiden an.

Den ældgamle Skipper

løfter Hovedet med Pelsuuen og siger meget, meget langsomt og rystende.

Hva' . . . er 'et . . . Di . . . bestiller . . . Sørensen?

Købmanden

højt.

Jeg læser, Gamle!

Skipperen.

Det . . . g'ore . . . jeg . . . osse . . . i min . . . Ungd'm! Synker tilbage i sig selv.

Pause.

Skipperen

pludselig, meget højt, næsten raabende.

Orla . . . Lehmann . . .

Købmanden,

der er vant til hans Udbrud.

Hva' si'er De, Mikkelsen?

Skipperen

lidt mere dæmpet.

Orla . . . Lehmann . . . Har . . . han . . .
no'et med . . . Jærnbanen . . . og gøre?

Købmanden

Nej han har ikke, Gamle. Han er jo død.

Skipperen

stødt.

Det . . . si'er De . . . om dem . . . allesam-
men . . . Sørensen!

Hvidtølsbrygger Rasmussen

ind.

Naa, hvordan gaar det med Adressen?

Købmanden.

Seks Underskrifter.

Bryggeren.

Ha, ha, ha! Har De skrevet under?

Købmanden.

Endnu ikke, nej.

Bryggeren.

De gør 'et s'gu ikke!

Købmanden

afgjort.

Jeg holder bestemt paa Vestenden!

Bryggeren.

Ja, hold Fanden i Vold! men Heidemann har saa godt som solgt sit Pakhus.

Købmanden

ubehagelig overrasket.

Hva' for no'et? Det bli'r jo først afgjort om en Maanedstid, hvor Stationen skal ligge!

Bryggeren.

Ha, ha! det har s'gu været bestemt i over et halvt Aar! saadan rent privat mellem Heidemann, Statsingeniøren og Hofjægermesteren!

Købmanden

i Udbrud.

Det er jo Bedrageri!

Bryggeren

rød i Kammen.

Si'er De Bedrageri? Med en Vending mod ældgamle, mumieagtige Skipper. De er mit Vidne, Mikkelsen!

Sagfører Strøm

ind.

Hvad er her paa Færde? Man kan høre
Dem helt omme i Kirkestræde!

Bryggeren

ophidset.

Det er Sørensen, dér! Han si'er . . .

Købmanden

butikshøflig.

Ja, undskyld, Hr. Sagfører, men Rasmussen
paastaar, at det allerede er bestemt, hvor Bane-
gaarden skal ligge! Og saa tillod jeg mig . . .

Sagføreren

mod Bryggeren.

Hvad er det for noget Sludder, Menneske!

Bryggeren

brydsk.

Sa'e De Sludder! Heidemann fortalte mig
det . . .

En Kunde kommer ind. En sodet og forreget Maskinar-
bejder. Han skuler dynamitagtigt til de mere velklædte Herrer.

Sagføreren

trækker Bryggeren afsides.

For Fanden, Rasmussen, saadan noget maa
De s'gu ikke gaa og fortælle igen!

Bryggeren.

Jamen Heidemann . . .

Sagføreren

Ja, ja, ja! Men det var jo bare for os, forstaar De! Det er jo bare Partiet, der skal vide det! Og nu hører De jo til Partiet, siden De køber Deres Byg hos Heidemann!

Bryggeren

betuttet.

Hvorfor Fa'en sagde han ikke det straks! Nu er jeg ogsaa gaaet hen og har fortalt min Kone det . . . De taler sagte videre.

Købmanden

der har ekspederet Maskinarbejderen en Rulle Skraa og seks Bajere.

De skulde ikke have Lyst til, Højstærede, at underskrive denne Adresse?

Præsenterer ham Jærnbaneadressen.

Maskinarbejderen

med en vrikkende Haandbevægelse ud i Luften.

Naj, vi rager vist inte Kastanjer for di store, forstaar Di!

Købmanden.

Gudbevares; gudbevares, nej! men dette er en ganske nøvtral Sag; saa jeg mente . . .

Maskinarbejderen.

Naj, den hopper vi 'nte paa, kære!

Købmanden.

Jamen, De kunde jo dog . . .

Maskinarbejderen

med Haandbevægelsen fra før.

Vi gaar'nte med Træskostøvler paa Lange-
linje, forstaar Di!

Købmanden

pludselig interesseret.

De er fra København, Hr. . . . ?

Maskinarbejderen.

Det er navnlig, hva' jeg er, ja! hvis no'en
sku' være saa fri og interpellere Dem! Nikker
hen mod Sagførereren og Bryggeren. Hva' er det
for et Par Bænkebidere, Di har der?

Købmanden

angst.

Hys, Mand dog! Det er to af Byens
bedre Folk!

Maskinarbejderen.

Di ser mig ud til 'et, ja! Hør, skal jeg
inte sætte dem lidt ud paa Gajen for Dem?

Købmanden

i Rædsel.

Nej, men gudbevares, Menneske!

Maskinarbejderen.

Ja, for di køber vel inte no'et her i denne
Snask alligevel?

Købmanden.

Det gør de ganske vist ikke, men . . .

Maskinarbejderen

En anden én bli'r altid hældt ud af deres
Butiker, det Storborkerkram!

Købmanden

klapper ham beroligende paa Armen.

Kære Hr. . . . Hr. . . .

Maskinarbejderen

ryster ham af sig.

Hansen! mit Navn er Hansen! Jeg arbej-
der nede paa Wissings Maskinfabrik, om no'en
sku' muligvis intresere sig for 'et!

Købmanden

lidt forfjamsket.

De Herrer er her . . . er her, Hr. Hansen i
Anledning af Adressen her . . . Jærnbane-
adressen!

Den ældgamle Skipper

pludselig himmelhøjt.

Monrad!

Sagføreren

til Bryggeren.

Saa, nu begynder Iver Galop! Til den gamle.
Hvad siger De, Mikkelsen?

Skipperen.

Monrad . . . er . . . en . . . dygtig Mand!

Bryggeren

revner.

Ha—a, ha, ha!

Sagføreren

alvorlig.

Det er han, Mikkelsen! Ved De, at han kommer her til Byen i Morgen?

Skipperen

oplivet.

Kommer . . . Monrad . . . her til . . . Byen?

Sagføreren.

Ja, han kommer i Morgen.

Bryggeren

vrider sig af Latter.

Skipperen.

Jeg . . . var . . . anden Styrmand . . . paa . . . Skibet . . . da han . . . sejlede fra . . . Ny Zeeland . . . i niogtreds!

Sagføreren.

Saa—aa, var De det? Det var dengang, at Kejseren af Kina var første Maskinmester?

Bryggeren.

Ha—a, ha, ha! den skal min Kone s'gu ha'!

Maskinarbejderen

træder pludselig frem og holder sine store, sorte Hænder knyttede op under Næserne paa de tvende spøgefulde Herrer; en Haand under hver Næse.

Diherrer sku' vel inte ha' Lyst til at faa Deres Loppestik kløede, hva'? paa en gratis og behagelig Maade, hva'? Til Købmanden, der stammende af Forfærdelse danser frem og tilbage bag Disken: Ta' 'en med Ro, gamle Svansspiller! Nu er det undertegnede, der dirisjerer Kajaken! Til Herrerne, som staa stærkt krumryggede for ikke at komme i Berøring med hans Hænder: Hva', spør jeg? er der no'et, der trænger til at poleres, hva'? Til Sagføreren, idet Haanden føres nærmere: for saa er her Wienerkalk, forstaar Di! Til Bryggeren med samme Gestus: Og her er Trippelse! Er Di med paa den, Di . . . Sengsvin!

Sagføreren,

der først erholder Mælet igen.

Hvad Fanden gaar der af Dem, min gode Mand!

Bryggeren

rød som en kogt Hummer.

Er De gal!

Maskinarbejderen

træder tilbage. Indigneret.

Di har vist ikke den Ære at kende mig, mine Herrer? men det gør osse li'emejet! For jeg si'er bare: er det Da'nelse? Er det da'nede Mennesker, der bær dem saadan ad? Er det di bedre Kla'ser, som der snakkes om i Højre-

trompeterne? Saa si'er jeg renok, at det er et spilraaddent Samfund, vi lever i, at behandle en gammel Mand paa den Maade, at gøre Gadesjov med ham li'e op i hans aabne Øjne, fordi han hverken kan høre eller se? Føj for Satan! I sku' skamme Jer, sku' I, som et Par Hunde!

Gaar hen og smider en Krone paa Disken. Tager derpaa sine seks Bajere og gaar uden at sige Farvel.

Sagføreren, Bryggeren og Købmanden er ikke fri for at se lidt dumme ud.

Saa triner pludselig Maskinarbejderen ind ad Døren igen.

Han sætter Øllet fra sig paa Disken og spørger med et Nik hen mod de to Overklassemennesker:

Har di to Pillegrimme skrevet under?

Købmanden

befippet.

Habevager, Hr. . . . ?

Maskinarbejderen.

Jeg spør' om Diherrer osse har skrevet under?

Købmanden.

Nej, Deherrer er absolute Modstandere af Adressen!

Maskinarbejderen.

Lang mig Papiret.

Købmanden

rækker ham skyndsomt Adressen.

Maskinarbejderen.
Og en Pen!

Købmanden.
Vil De ikke træde her om ved Pulten Hr.?

Maskinarbejderen.
Gu' vil jeg ej!

Købmanden
dypper en Pen og overrækker ham den.
Værsaaartig!

Maskinarbejderen.
Hvor skal jeg skrive?

Købmanden
peger.
Dér, dér . . .

Maskinarbejderen
skriver med mange Snirkler og Sving.
Peter Konstantin Hansen, Maskinarbejder,
Medlem af Internationale. Lægger Pennen fra sig. Er
I med paa den, hva? Fordi man 'te li'e netop
gaar med høj Hat og lakerede Fidtsko, ka'
man vel nok ta' sig et Gaaselaar med Rød-
kaal Mortensaften?

Da ingen af de tilstedeværende gør Mine til at ville afkræfte
denne Paastand, samler han paa ny sine seks Bajere sammen og
forlader atter Lokalet.

Sagføreren

løfter paa Skuldrene.

Nutidens fortrykte Arbejdere!

Bryggeren.

Gid Fanden ha'de Socialisterne! Hvorfor smed De ham ikke ud, Sørensen?

Købmanden.

Tja-a, hvad skal man sige! Det er jo den Klasse Mennesker, jeg skal leve af! . . . De herrer bærer jo ikke min Forretning hi, hi!

Sagføreren

har taget Adressen op fra Disken.

Det er s'gu kraftige Underskrifter Konsulen faar!

Købmanden.

Der er jo da Apotekeren!

Sagføreren.

Ha, ha! „med Reservation“, ja!

Bryggeren.

Ja, hvad Fanden mener han med det?

Sagføreren.

Aa, Konsulen skal vel købe sine Ligtorneringe hos ham!

Bryggeren.

Ha-a, ha, ha! Den skal min Kone s'gu ha'!

En Ponyvogn med to Damer i ruller rask forbi.

Købmanden sætter over Disken, farer ud af Døren og midt ud paa Gaden og kigger efter Køretøjet, lige indtil det er forsvundet bag Toldbodbygningen. Ogsaa Sagføreren og Bryggeren iler ud; men de nøjes dog med at blive staaende paa Trappen.

Købmanden

aandeløs.

Saa De! Det var Heidemanns Døtre!

Sagføreren.

Saa har han altsaa faaet Vognen?

Bryggeren.

Ja, den kom med Damperen i Morges.

Købmanden.

Hvor mon de skulde hen?

Sagføreren.

Ud ad Ornegaardsvejen vel, hi, hi!

Bryggeren

tager Sagføreren ved en Knap.

Tror De virkelig, at der er noget om det?

Sagføreren.

Ja begge to, kan de jo ikke faa ham...

Købmanden

hviskende.

Man siger, at Hofjægermesteren er komplet
i Lommen paa Heidemann!

Bryggeren.

Ja, det kniber nok svært! Men han ta'r
Fa'en ikke en borgerlig, Bardenheim! Hans
første Kone var jo adelig.

Sagføreren.

Jamen, naar Svigerfader har Grunker, Far!

Bryggeren

griber ham paa ny i Knaphullet.

Tror De, der er noget om det?

Sagføreren

undvigende.

Det ved jeg s'gu ikke!

En yngre Kone med en Kurv paa Armen og et 4—5 Aars
Pigebarn ved Haanden kommer ind.

Sagføreren puffer til Bryggeren, hvorpaa de begge
kniber højre Øje sammen og nikker diskret til Købmanden,
der rødmer über und über, men dog samtidig siger:

De ta'r Fejl, mine Herrer! De ta'r Fejl!

Konen

genert, da hun opdager de fine Folk.

Jeg skulde ha' et halvt Pund Margarine af
den bedste.

Købmanden

ligeledes lidt ilde tilpas.

Saagerne, saagerne, Madam!

Sagføreren.

Har De Tuborg, Sørensen? . . . Lad os
faa et Par. Til den ældgamle Skipper: Drikker De
et Glas Øl med, Mikkelsen?

Skipperen.

Ja . . . mange . . . Tak! . . . Hvem er . . .
De . . . med Forlov?

Sagføreren.

Jeg er Sagfører Strøm.

Skipperen.

Naa-aa! . . . Di er . . . kanske . . . en . . .
Søn af . . . den gamle . . . Lysestøber Strøm
. . . der . . . hængte sig . . . paa Johansens
. . . Kornloft?

Bryggeren.

Ha, ha . . . Standser op og ser sig ængstelig om, ihu-
kommende den Internationale.

Sagføreren

til Skipperen.

Nej, jeg er ikke her fra Byen.

Skipperen.

Naa 'nte det!

Købmanden

med Øl og Glas.

Vær saa god, Deherrer! Til Konen, der staar stum
ret op og ned: Var der mere . . .

Konen.

Et Pund Byggryn og et halvt Pund Kar-
toffelmel.

Barnet,

der har staaet og trukket Moderen heftigt i Kjolen.

Jæ vil op paa Disken til Sørensen, Mor!

Konen.

Hys!

Barnet

sur.

Jæ vil op paa Disken til Sørensen!

Konen

ryster hende.

Vil du holde din Kaje!

Barnet

paastaaeligt.

Jæ vil op paa Disken til Sørensen!

Konen

hviskende.

Vil du ha' no'en Hug?

Barnet.

Næi . . . Stikker pludselig i Graad. Jæ vil op paa
Disken! Jæ vil op paa Disken!

Wied: Fire Satyrspil.

11

Købmanden

deltagende

Hvad er der, lille Marie?

Barnet.

Jæ vil op . . . paa Disken!

Konen.

Vil du nære dig, si'er jeg!

Købmanden.

Vil du ha' en Bismarksklump?

Barnet.

Næi . . . Jeg vil op paa Disken!

Konen

samler Pakkerne sammen og putter dem i Kurven.

Købmanden.

Er der ikke mere, Mariane?

Konen.

Nej. Slæber af med Barnet, der stritter imod. Kom nu, din skidte Tøs!

Barnet

skrigende.

Jæ vil op paa Disken til Sørensen!

Konen

tager hende resolut paa Armen og gaar. Men endnu helt ned ad Gaden hører man den lille gøre bestemtere og bestemtere Fordring paa at komme op paa Disken til Sørensen.

Sagføreren.
Det var Mariane Bølling, hva'?

Købmanden
beskæftiget med at lægge Laaget paa Margarinebøtten.
Ja.

Sagføreren.
Hvor længe er det, hendes Mand har været
ude?

Købmanden
stadig med Ryggen til.
To Aar vist.

Bryggeren
kan ikke bare sig længere.
Pruu ha, ha!

Sagføreren
uforstyrrelig.
Jeg synes, hun gik uden at betale?

Bryggeren
puffer til ham.
La' nu være, Strøm, hi, hi!

Sagføreren
højere.
Jeg synes, hun gik uden at betale, Sørensen?

Købmanden
vender sig og dasker efter ham.
Aah . . .

Sagføreren.

Den ene Villighed er den anden værd, hva'?

Bryggeren.

Han trøster Enkerne og de faderløse
ha, ha!

Doktor Brandt

ind. Han gør sig lille og siger med barnlig, grædefærdig Stemme.
Jæ vil op paa Disken til Sørensen!

Bryggeren og Sagføreren er ved at faa Apopleksi af Latter. Selv Købmanden kan ikke bevare Alvoren. Kun den gamle Skipper ænses intet. Han sidder og stirrer stift hen for sig, medens hans Tanker, der er blevet oplivede af Bajerskøllet, stille og hyggeligt pusler med Festlighederne i Anledning af Kristian den Ottendes Kroning.

Sagføreren.

De mødte hende, Doktor? ha, ha!

Doktoren.

Gu' mødte jeg hende, ja!

Bryggeren.

Sørensen er ved at krybe ned i en af sine egne Sildetønder, ha, ha!

Købmanden,

der begynder at blive vred.

Aldeles ikke! . . . Skal Doktoren ha' sit sædvanlige?

Doktoren

nikker.

Javel, ja! Tager Adressen. Død og Pine, der er jo kommen en ny Tilhænger!

Bryggeren.

Ja, og det oven i Købet en, som ikke har vadsket sig! Overvældet af sit Vid. Den var s'gu god!

Doktoren

læser.

„Medlem af Internationale“! Han sprænger s'gu hele Østbanegaarden i Luften!

Sagføreren.

Har De set Heidemanns nye Ponyvogn?

Doktoren.

Er den kommen?

Bryggeren

ivrig.

Ja, den kørte her forbi før!

Købmanden

ligeledes.

Og begge Døtrene var i!

Sagføreren.

De kørte ud ad Ornegaard til, hi hi!

Doktoren

afgjort.

Bardenheim ta'r s'gu ingen af dem!

Sagføreren.

Pengene!

Doktoren.

Næi! Og nu han er bleven Formand i Jærnbaneudvalget, klarer han sig nok med Heidemann!

Sagføreren.

Jeg ser ellers Amalie som Hofjægermesterinde, hva'? naada! Næsen vilde da rive Hul i Maanen.

Bryggeren.

Og den gamle da, den gamle!

Doktoren.

Han fik s'gu et Hjerteslag første Gang, han hentede ham med Blinkere!

Den gamle Skipper

vaagner.

Bardenheim! . . . Er det . . . Kammerherren . . . paa . . . Ornegaard . . . De taler . . . om? Han . . . er gift . . . med . . . Komtesse . . . Alvida . . . fra Bjørnsholm!

Bryggeren

halvt arrig.

Han snakker altid om døde Folk!

Doktoren.

Aa Herregud, lad ham det! Det er nu hans Fornøjelse! . . . Hvad siger De, Gamle?

Skipperen.

Jeg si'er . . . at det . . . er . . . et . . .
stolt Fruentimmer!

Doktoren.

Brillant, ja! storartet!

Skipperen.

Hvodden . . . mon . . . Sønnen . . . har
det?

Doktoren.

Udmærket! han trives godt!

Skipperen.

Han har . . . mange . . . Gange . . . været
. . . om Bord . . . paa Caroline!

Doktoren.

Ja, det vil jeg s'gu gerne tro! Til Købmanden:
Hør, Sørensen: lad mig faa en Vand til!

Købmanden.

Sa a gerne, Hr. Doktor!

Doktoren.

Det er sandt! nu skal I høre en Nyhed:
Madam Nikolajsen er med Barn!

Bryggeren

overvældet.

Hva' er hun?

Købmanden

ivrig.

Med Barn, med Barn!

Sagføreren

uforsigtig.

Ved Konsulen? Slaar sig paa Munden.

Doktoren.

Ha, ha! ja det troede jeg jo ogsaa!

Bryggeren.

Han har da ogsaa været svært ude efter hende, si'er de!

Doktoren.

Ja, det gamle Knaphul, han har hjemme...

Bryggeren

revner.

Ha-a, ha, ha, ha!

Sagføreren.

Hvem er det da ved?

Doktoren

blinker.

Ja-a . . .

Bryggeren.

Er det Sørensen?

Doktoren
nikker.

Købmanden
smigret.

Næi, ved De nu hvad, Hr. Doktor!

Sagføreren.
Har hun selv betroet Dem det!

Doktoren
alvorlig.
Saa sagde jeg det ikke. Jeg sladfer aldrig
om mine Patienter!

Bryggeren.
Fa'en, saadan en Værtshusholdermadam!

Sagføreren.
Hvem

Doktoren.
Ja, kan I tænke Jer! Her har vi allesammen
gaaet og . . . naa! Ja, for køn er hun sg'u!
Og saa . . . Kan I huske ham Skærsliberen,
der var her i Foraaret, Tyskeren?

Bryggeren.
Jo! han ødelagde vores Brødkniv, det
Bæst!

Sagføreren.
Er det ham!

Doktoren.

Gu' er det ham, ja! Madam Nikolajsen har med grædende Taarer betroet sig til Madam Mencke . . .

Bryggeren.

Det var den stiveste!

Doktoren.

Han var kun her i Byen i to Timer, ha, ha, ha! saa det er virkelig ekspedit Arbejde! Han sleb en Broderesaks for hende og . . . vupti, hva'behager!

Købmanden

misundelig.

Ja de Tyskere, de kan!

Sagføreren.

Hun, der altid har været saa . . .

Doktoren.

Tja, nu stod det engang optegnet i Skæbnens Bog, at hun skulde erobres af Tyskerne ligesom Slesvig.

Bryggeren.

Den er god! den er god!

Købmanden

med et indadvendt Blik.

De Kvinder, de Kvinder!

Doktoren

rejser sig og tømmer sit Glas.

Gaar Deherrer med ned ad Gaden? Jeg skal ud paa Hospitalet, Klokken er mange.

Sagføreren og Bryggeren

rejser sig ligeledes.

Ja.

Sagføreren betaler Øllet.

Bryggeren

i Døren.

Hør, hvordan gik det saa med Skinke-Jens, Doktor? virkede det?

Doktoren.

Om det virkede? Martiniussen maatte laane tre Brandspande nede fra Sprøjtehuset!

Bryggeren.

Ha-a, ha, ha!

Alle tre ud.

Købmanden

ene med den gamle Skipper; gaar rundt og stiller Flasker og Glas til Side.

En ung Tjenestepige

kommer ind ad Gaarddøren i Baggrunden af Butikken.

Købmanden

oplivet.

Goddag, goddag, Mathilde.

Pigen.

Mikkelsen skal hjem og spise til Aften!

Købmanden

vil klappe hendes Kind.

Pigen

bort.

La' vær, Sørensen! Med kælen Rest. Har Di
no'et sødt til mig i Da', hva'?

Købmanden

lægger Armen om hende.

Ja, det ved Gud, jeg har, min Stump!

Pigen

friger sig.

Uf, Di er altid osse saa kærlig, Sørensen!

Købmanden

deklamerer.

Kærlighed, min søde Skat, er Livets Fryd
ved Dag og Nat, hi, hi!

Pigen

vrisser med Bagdelen.

Ja, det vil jeg nok si'e! Kælen. Gi'er Di mig
saa et Stykke Chokolade, hva'?

Købmanden

skraber ud som en ældre Hane.

Hva' faar saa jeg?

Den gamle Skipper.

Jeg synes . . . Mathilde . . . er her?

Pigen.

Ja, Di skal hjem og spise. Til Købmanden.
Faar jeg saa et med Krem, hva'?

Købmanden
har aabnet en Skuffe.

Ja kom her hen.

Pigen
nærmer sig.

Di rør mig ikke, Sørensen!

Købmanden
med et Stykke Chokolade i Haanden.

Værsgod

Pigen
helt hen.

Di vaaver ikke og røre mig!

Købmanden.

Jeg forsik

Pigen
snapper Chokoladen og undgaar heldig Hr. Sørensens Gribbebevægelse.
Pyt! sa' Per til Kongen!

Købmanden
ærgelig.

Din lille Satan!

Skipperen

som har famlet sig om bag Disken.

Kom . . . saa . . . Mathilde!

Pigen

tager ham under Armen.

Her er jeg. Til Købmanden. Og saa et Stykke
fin Seve, hva'?

Købmanden.

Næ, du kan tro nej!

Pigen

tager en Bid af Chokoladen.

Hi, hi! Gaar med den gamle ned mod Døren i Baggrun-
den. Udstøder pludselig et Hvin.

Skipperen.

Hva' . . . er 'et?

Pigen.

Det var Sørensen, der knev mig!

Skipperen.

Hæ . . . hæ . . . hæ! Ja jeg . . . knev . . .
Jer . . . osse i . . . min . . . Ungd'm . . . hæ!
Ud med Mathilde gennem Gaarddøren.

Da Købmanden vender sig, staar Grosserer Heide-
mann midt i Butikken. Han er kommen ind, uden at Hr. Sørensen
i Ganteriets Hede har bemærket det.

Grossereren

som sædvanlig hostende.

Skulde hø, hø! gifte Dem, lille Sørensen!

Købmanden

flad som selve Lolland af Forlegenhed.

Hæd, hæd, hæd! Hr. Grosserer . . .

Grossereren

sætter sig.

Ikke godt for et Mandfolk at være alene!

. . . Har De Adressen?

Købmanden

skynder sig at række ham den.

Grossereren

kigger i den.

Gaar smaat, synes jeg.

Købmanden.

Meget smaat, Hr. Heidemann, særdeles meget smaat!

Grossereren.

De har ikke skrevet under?

Købmanden

forfjamsket.

Nej-æ, nej . . . æ . . .

Grossereren.

Det skulde De gøre. Vilde maaske hø, hø!
omstemme Byraadet.

Købmanden

ler overstadigt.

Hæ, hæ, hæ, hi, hæ, hæ, hæ!

Grossereren.

En Ø!

Købmanden

springer af Sted.

Saagerne, saagerne!

Grossereren,

da Sørensen kommer tilbage med Øllet.

Har Blinkenberg været her?

Købmanden.

Ja, for en lille Timestid siden.

Grossereren.

Kommer han igen?

Købmanden.

Det sagde han, ja. Han har været her jævnlig i Dag for at se, hvorledes det gik.

Grossereren.

Hø, hø!

Pause.

Grossereren har indtaget sin Yndlingsstilling: krumrygget, halvt hængende paa sin tykke Kæp og med Hagen hvilende paa Hænderne, der ligger foldede over Kæppens Haandtag.

Købmanden

rømmer sig.

Hm! Har . . . har Grossereren lagt Mærke til, at Apotekeren har skrevet under.

Grossereren.

Ja.

Pause.

Købmanden.

Man siger, at Præsten ogsaa er for Vestbanegaarden.

Grossereren.

Hum!

Mere Pause.

Købmanden.

Jeg ha'de den Ære, at Deres Frøkner Døtre kørte her forbi før.

Grossereren.

Hø, hø, saa?

Købmanden.

Ja . . . Nydeligt lille Køretøj!

Grossereren.

Meget pænt, ja.

Købmanden

paa 'en igen.

Har Grosseren hørt, at Madam Nikolajsen er ble'en med Barn?

Grossereren.

Hø, hø! det er jo ogsaa snart to Aar siden, Manden døde? . . . Er De Fa'ren?

Købmanden.

støjende.

Hæ, hæ, hæ, hi, hæ, hæ, hæ! Naj! . . . Næ, men her i Foraaret var her en tysk . . .

Konsul Blinkenberg hurtig ind. Gaar lige hen til Disken, bag hvilken Købmanden staar med et Ansigt, der ligesom er blevet større af Skræk for, hvad der nu vil ske.

Konsulen.

Er der kommet nogen paa?

Købmanden

stirrer stift hen mod Heidemann.

Een, Hr. Konsul . . .

Konsulen

følger Retningen af hans Blik; ser, og vorder maalles.

Grossereren

rolig.

Goddag, Blinkenberg! Ja her sidder hø, hø! jeg.

Konsulen

tager sig sammen. Flot.

Goddag . . . Heidemann!

Grossereren.

Et Glas Øl med?

Konsulen.

Nej Tak!

Grossereren.

Glas Portvin?

Konsulen.

Tak, jeg skal ingenting ha'!

Grossereren

til Købmanden.

Kan Sørensen gaa lidt ind i det bageste
Kontor og lukke Døren?

Købmanden

staar uvis.

Grossereren.

Skal nok kalde paa Dem, hvis der kom-
mer Kunder!

Købmanden

gaar, men dog noget misfornøjet.

Konsulen,

da Kontordøren er lukket.

Jeg har ikke noget at tale med Dem om!

Grossereren.

Hø, hø!

Konsulen.

Hvad vil De mig?

Grossereren

peger paa Adressen.

Skulde ha' spurgt mig til Raads om den der.

Konsulen.

Hæ, det manglede s'gu bare!

Grossereren.

Kender Byen bedre!

Konsulen.

Aa, naar det først bliver bekendt, at der er en Adresse!

Grossereren.

Vil De hø, hø! maaske la' Martiniussen slaa paa Tromme?

Konsulen

heftigt.

Maa jeg bede mig fritaget for Deres Flovser!

Grossereren

uden at lade sig afficere.

Vi har dog hjulpet hinanden før.

Konsulen.

De mener det Parti Byg? Men det var vist Dem, der gik af med Profitten.

Grossereren.

Løb ogsaa Risikoen, hø, hø!

Konsulen

svinger sig op paa Kæphøsten.

Ja, men De maa dog indrømme, at jeg har Ret! Vestenden er Byens centrale Punkt. At lægge Stationen mod Øst er det rene Vanvid! Den kommer jo ikke til at ligge paa Byens Grund engang.

Grossereren.

Naa, naa!

Konsulen.

Javel; men naar Byen skal udvides, vil den paa den Maade gaa ud i Jerslev Sogn, hva'? kan De nægte det? Og hvad Fanden, hvad Gavn har vi af det!

Grossereren

rolig.

Alt det har De jo allerede sagt i Byraadet, hø, hø!

Konsulen

indædt.

Byraadet! Byraadet!

Grossereren.

Og Statsingeniøren siger jo, at Banen bli'r 60,000 dyrere, hvis Stationen skal lægges om med Vest; og det har Byen ikke Raad til.

Konsulen

som før.

Statsingeniøren! Jeg blæser Statsingeniøren et Stykke! . . . Skal jeg sige Dem noget? Nu engagerer jeg selv en Ingeniør, der skal stikke en ny Linje ud, saa faar vi se Resultatet!

Grossereren.

De kunde være gal nok til det!

Konsulen.

Jeg gør det! Han kommer paa Mandag!

Grossereren.

Og hvad skal De hø, hø! gi' ham for den Svir?

Konsulen.

Det kommer ingen ved?

Grossereren.

De Penge er smidt i Fjorden!

Konsulen.

Det skal vi faa at se!

Grossereren

med Vægt.

De Penge er smidt i Fjorden, Blinkenberg!

Konsulen

opmærksom.

Hvad mener De?

Grossereren

ser hen mod Kontordøren, om den er forsvarligt lukket.

De er smidt i Vandet, hø, hø!

Konsulen

næsten skrigende.

Forklar Dem! Forklar Dem!

Grossereren

rolig, men bestemt.

Stationen hø, hø! . . . den Satans Hoste!

. . . Stationen kommer til at ligge for Enden
af mit Pakhus!

Konsulen

bleg.

Hvad vil De sige med det?

Grossereren.

Hø, hø!

Konsulen.

Hvad mener De? Hvad mener De?

Grossereren.
De kan spare Deres Ingeniør.

Konsulen.
Vil De dermed sige . . .

Grossereren
fortsættende.
. . . at Stationen kommer til at ligge, hvor
jeg vil ha' den!

Konsulen.
Det er altsaa afgjort?

Grossereren.
Nej, hæ! nej, det bliver naturligvis først
afgjort, naar Kommissionen har været her i
næste Maaned.

Konsulen
dirrende.
De og Statsingeniøren og Hofjægermesteren
ude fra Ornegaard . . .

Grossereren
nikkende.
Vi har spist en lille Middag sammen hæ,
hæ, ja!

Konsulen
farer op og slaar i Disken.
Jeg sætter det i Avisen, hele Skandalen!

Grosserereren.

Vi har da Lov til at spise til Middag! De kunde hø, hø! godt ha' kommen med.

Konsulen.

Og her har jeg gaaet og gjort mig til Nar med Adresse og . . .

Grosserereren.

Skulde ha' spurgt mig til Raads, som jeg sagde!

Konsulen

med knyttet og truende Haand.

Jeg sætter hele Historien i Stiftstidenden!

Grosserereren.

Der faar De den ikke optaget.

Konsulen.

Saa gaar jeg til Venstrebladet!

Grosserereren.

Hø, hø! saa er der ingen, der tror den!
Rejser sig og kalder: Nu kan De godt komme,
Sørensen.

Købmanden

ind.

Grosserereren.

Maa jeg betale?

Købmanden.
Ti Øre, Hr. Grosserer.

Grossereren
betaler.
Rart billigt! Tror, jeg vil drikke mit Øl
hos Dem herefter, Sørensen!

Købmanden.
Hæ, hæ! skal være mig en Ære!

Grossereren
banker ham paa Skulderen med sin Kæp.
Og husk saa at gifte Dem lidt snart, lille
Sørensen!

Købmanden
knækker sammen.
Hæ, hæ, hi, hæ, hæ, hæ!

Grossereren
til Konsulen.
Jeg synes, De skulde telegrafere til Deres
Civilingeniør, Blinkenberg!

Konsulen
farer op.
Det bli'er vel min Sag!

Grossereren.
Ja, naturligvis, ja, hø, hø! . . . Farvel
Deherrer! Gaar.

Pause.

Købmanden

stille, næsten ømt.

Skal ikke Konsulen ha' sit sædvanlige Glas
Portvin?

Konsulen

vaagner.

Hva' . . .

Købmanden.

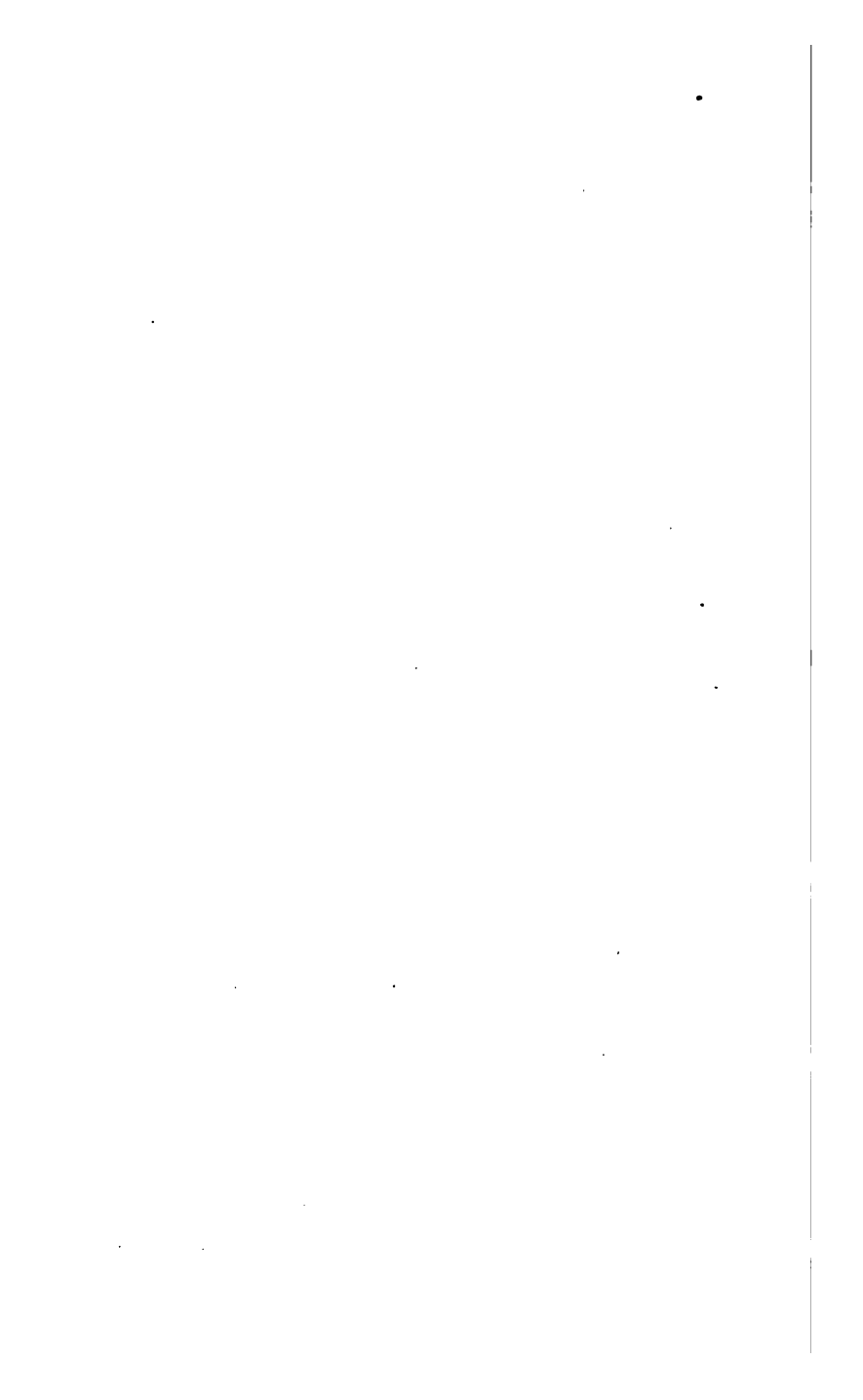
Deres Portvin? De ser saa anstrengt ud . . .

Konsulen.

Aa gaa ad Helvede til!

Farer ud af Butiken, som havde han en Lunte bag.

DØDEN

AGERENDE

Hofjægermesteren.

Amtmanden.

Præsten.

Marenstine.

Niels Forkarl.

Søren Rosin.

Rasmus Gaardmand.

Hans Henrik.

Madam Rasmus.

Madam Hans Henrik.

Degnen.

Degnekonen.

Hans Jørgen.

Hvidlap.

10

FØRSTE OPTRIN.

Det er en vaad og kuldeklam Novemberdag med store, drivende Skyer, der jages hen over Himlen af heftige Vindstød og af og til pisker Folk og Fæ en isnende kold Regn i Ansigtet.

Scenen er Landsbyens Kirkegaard.

Sognefoged Lars Andersen er stedet til den evige Hvile. Følget sjokker gennemblødt bort fra Graven, hvor to Mænd i lerplettede, tilsmudske Benklæder og Stumpjakker øjeblikkelig giver sig til med Skovle og Spader at vælte tilbage ned paa sin Plads i Dybet den Jord, som de for et Par Dage siden i deres Ansigts Sved har gravet op.

Præsten iler med lange Skridt og højtopleftet Kjole frem gennem Mængden, der langsomt viger til Side og trent letter paa Huer og Hatte. Velærværdighedens Galocher svupper i Gangstiens vællingagtige Dynd, og store, tunge Regndraaber falder ham fra Skyggen af den høje Cylinderhat med et Smæld ned paa Pibekraven. I de foldede Hænder foran paa Maven holder han den guld-snittede Ritualiebog.

Uden for Kirkegaardsporten stiger Amtmanden og Hofjægermester v. Bardenheim, begge i Uniform, op i den lukkede Karosse fra Ornegaarden. De høje Herrer har vist Lars Andersen den Ære at overvære hans Begravelse. Han var jo dog en Sort Embedsmand.

Wied: Fire Satyrspil.

Pastoren samler Kjolen og Ritualiebogen i sin ene blaafrøse Haand og tager Cylinderen dybt af med den anden, da han passerer Vognen. Hofjægermesteren og Amtmanden hilser igen. Hvorpaa Hr. v. Bardenheim ud gennem Vinduet og Stormen raaber: I Guds Navn, Mikkel! — Kusken slaar et Knald, Hestene springer frem, og Karossen sætter sig i Bevægelse med et saa kraftigt Ryk, at Hans Højvelbaarenhed Amtmanden giver Hans Højvelbaarenhed Hofjægermesteren et drøjt Puf i Maven. Men de ler bare begge godt og hjerteligt deraf; skudrer sig til Rette ved Siden af hinanden paa Sædet; gaber derpaa et Par Gange og falder hen i en behagelig Halvslummer, hvorunder deres Tanker med store, glade, drømmende Smil kredser om det nitidt dækkede Bord i Ornegaards højloftede Madsal.

Dog ytrer

Hofjægermesteren

som en Slags Undskyldning, forinden han helt lader sig henføre:
Der er noget voldsom trættende ved saadan en Begravelse, Amtmand.

Hvortil

Amtmanden

svarer med et Skuldertræk.

Ja-a . . .

Hofjægermesteren.

Man maa staa saa meget!

Amtmanden.

Man maa jo gøre sin Pligt, kære v. Bardenheim.

Hofjægermesteren

gaber utøjlet.

Naturlig, ja!

Og saa tales der Højvelbaarenhederne imellem ikke mere denne Sinde.

— — —

Pastoren er imidlertid vadet over Kørevejen og er forsvunden i Præstegaarden lige overfor.

Det øvrige Ligfølge, Bønder, Husmænd og Tjenestekarle, spreder sig til alle Sider og traver to og to, eller en Klump i Følge ind over opblødte Marker, ad lerede Stier og dyndede Veje til deres Hytter og Gaarde. Nogle tænker paa, at nu kommer de aldrig mere til at spille Seksogtres med Lars Andersen, eller slaa en Handel af med ham om en Ko eller en Hest. Andre tænker paa, at de godt kunde ha' taget lidt bedre for sig af Retterne ved Begravelsesfrokosten paa Gaarden i Formiddags. Nogle spekulerer over, om Marenstine vil sidde Enke alle sine Dage, eller hun vil gifte sig med Niels Forkarl, som Snakken jo gaar om. Andre igen kaster et sløvt Blik ud over de nøgne Marker og bladløse Pile, som Storm og Regn susende farer hen over; og de sukker stille ved Tanken om, at Søren Rosin har spaaet, at det vil blive en streng Vinter. Men de fleste hverken tænker, spekulerer eller sukker; de bare sjokker af Sted efter Næsen som Kreaturer, der skal hjem i Baasen. — —

Uden for Kirkegaarden staar den afdødes nærmeste mandlige Familie: Rasmus Andersen og Hans Henrik Andersen, Sognefogdens yngre Brødre; begge Gaardmænd, begge velhavende, begge fede. De er i langskafede Fedtlædersstøvler, mørkeblaat Vadmelstøj og et særegent Slags Filthatte, der ligner omvendte Kasseroller med Skygge. Omkring Halsen har de tykke, strikkede Tørklæder, graa

med brogede Borter og Frynser, der stikker frem neden for Frakkerne.

Disse to Herrer er høje, velvoksne og rolige. Men ved Siden af dem staar en lille, spinkel Mand med et blegt Ansigt og smaa, nervøse, elektriske Bevægelser af Arme og Ben. Det er Søren Jeppesen, kaldet Søren Rosin. Han er Broder til afdødes Kone, Ungkarl og af Metier Hjulmand. Han er købstadklædt: sort Frakke, mørke Benklæder, rund Filthat, Krave, Manchetter og Paraply.

Til disse tre sørgende har sluttet sig Degnen, Slo-man-Henriksen, en yngre Seminarist og Højskolemand, der har modtaget Indbydelse til at indtage en Bid Brød i Sørgehuset sammen med Familien.

Noget fra denne Gruppe staar Forkarlen Niels med Hænderne dybt i Bukselommerne og skuler hen til sin Madmoders Slægtninge med Trods i Blik og Holdning.

Der har længe gaaet det Rygte i Sognet, at Niels og Marenstine har levet nærmere hinanden, end Dyd og Moral hjemler. Niels er treogtredive Aar, og Marenstine syvogfyrrer. Men Kærlighed har jo som bekendt ingen Alder. Og saa var den afdøde Sognefoged til og med seksoghalvfjerds.

Dog er der et Barn af dette Ægteskab, en Søn paa fire Aar. Han kom til Verden et Aars Tid efter, at Niels havde tiltraadt Pladsen som Forkarl paa Gaarden. Den gamle Avlskarl duede nemlig ikke. — —

Nu sætter Degnen og de tre Slægtninge sig i Bevægelse ned ad Vejen langs Kirkediget. Forkarlen følger efter i nogen Afstand.

En Bye kommer plaskende hen over Markerne; og inde fra Kirkegaarden høres den dumpe Lyd af Jordklumperne, der skovles ned over Lars Andersens Kiste.

Søren Rosin

kigger med det ene Øje halvt lukket frem efter Bygen, der stærkt nærmer sig.

Jeg tror, jeg sla'r Permepliksen op, inden hun er her!

Degnen

hen paa Læsiden af ham.

Kan der erholdes fornøden Tilladelse til at søge Ly under dine beskyttende Vinger, Søren Hjulmand?

Søren Rosin.

Hvorfor har du ikke din egen med?

Degnen.

Den er netop i Brug af min Kone.

Søren Rosin.

Saa-aa? Hvor er hun da henne?

Degnen.

Hun bistaar Madam Andersen i Sørgehuset.

Bygen har nu naaet de vejfarende og slaar susende ned over dem. Degnen kryber tættere ind til Søren, der søger at skærme sig paa bedste Maade med sin Paraply uden at tage Spor af Hensyn til sin Følgesvend.

De to Gaardmænd vandrer støt af Sted uden at lade sig afficere af Elementernes Rasen.

Og Niels Forkarl følger stadig Trup slentrende af Sted i samme Afstand, med Hænderne i Lommen og agtpaagivende Øjne.

En Stund gaar man fremad uden Ord; men saa bryder det pludselig ud af

Søren Rosin.
Satan til Kæltringevejr!

Degnen.
Ja — de stakkels Søfolk!

Søren Rosin
arrig.
Fa'en med dem! Di ka' jo la' vær aa
sejle! — Næ man sku' ha' sig en Kvipage
som ham den tykke fra Ornegaarden aa kryve
ind i, naar Vorherre var i det Hjørne! . . .
Hva' Rasmus?

Rasmus Gaardmand
uden at tænke.
Ja-a . . .

Degnen.
Goderne er lidt ulige fordelte . . .

Søren Rosin.
Det er di s'gu! Og hvor har di faet dem
fra, di andre? Lige kontant ved aa pille aa
plukke dem ud a' Lommen paa vos Smaa-
folk! . . . Hva' Rasmus?

Rasmus Gaardmand.
Ja-a . . . Ved du no'et om, Søren, om
Marenstine vil beholde Hingsten?

Søren Rosin.

Hva' for en Hingst? Er det ham, der
gaar bagved, du mener? Ham slipper hun
s'gu'nde!

Rasmus Gaardmand.

Naa-aa, det skal da vise sig!

Hans Henrik,

der hidtil har forholdt sig ganske passiv, siger med sammenbidte
Tænder.

Ja, det skal vise sig!

Rasmus Gaardmand.

Saadden en Stodder kan vi vel nok rejere!
. . . Næi, jeg mener Aktiehingsten. Ved du,
om hun vil beholde den?

Søren Rosin

uskyldig.

Det maa du jo bedre vide sæl, lille Ras-
mus, for du skal vel være hendes Latvæрге.

Degnen

beskedent belærende.

Det hedder vist Lavvæрге, lille Søren . . .

Søren Rosin.

Det er s'gu lige meget, hva' det hedder, for
Meningen er den samme! . . . Hva' Rasmus?

Rasmus Gaardmand

med et ondt Blik.

Ja-a, det er den vel . . .

Ogsaa Hans Henrik sender Søren et bistert Øjekast. Men han siger ingenting, han nøjes med at knytte sine store, røde Hænder.

Man drejer nu ned ad en Markvej, der fører lige ned til Sognefogdens Gaard.

Regnen er næsten ophørt, og Solen skinner af og til frem mellem de drivende Skyer.

Søren Rosin

peger frem mod Gaarden.

Marenstine kommer til aa sidde lunt inden Døre! . . . Hva' Rasmus? Det er en skønne Gaard. Der bli'er s'gu no'et aa gaa ind til, om hun forandrer sig.

Rasmus brummer noget i Skægget. Ej heller nogen af de andre svarer. Alle ser de bare ned mod Gaarden, der ligger hvid og stor nede i en lille Sænkning fremme foran dem. Den ser pyn- telig og vel vedligeholdt ud med kalkede Mure, mosgroede Rertage og sorte, tjærede Porte. —

Pludselig kommer en stor, rødbrøget Køter farende frem bag Bygningerne og modtager de kommende med en rasende Geen. Den stiller sig op lige foran Porten som for at forsvare Adgangen.

Søren Rosin

med blød, kælen Røst.

Hvidlap, Hvidlap! Kom min Dreng! Det er jo vos! Kom saa da, kom saa da!

Men Hvidlap gør bare højere og flytter sig ikke. Saa bejer Rasmus sig ned for at tage en Sten og slynge efter den. Men i samme Øjeblik springer Dyret løs paa ham og vil bide.

Saa lyder der en kaldende Flejten. Hunden standser og ser sig om. Og derpaa farer den forbi Mændene og op ad Vejen.

Og da de vender sig, ser de den danse omkring Niels Forkarl
med alle Tegn paa overstrømmende Glæde.

Søren Rosin

klemmer det Øje sammen, der vender mod Degnen.

Hæ, hæ, hæ! . . . Hva' Sloman?

Og derpaa gaar Selskabet ind gennem Porten.

ANDET OPTRIN.

Et stort, lavloftet Værelse med to Fag smaarude Vinduer uden Gardiner. Væggene og Bjælkeloftet er beklædt med brungraat Tapet. En Kogekakkelovn i mange Etager staar henne i det ene Hjørne. Foran Kakkelovnen en rødmalet Trævugge med mange Dynner. Under den ballonagtige Overdyne ligger et fuldpaaklædt Barn og sover. Det er Husets fireaarige Søn, Hans Jørgen. Han er højred i Ansigtet af Senge- og Kakkelovnsvarme og hans hvidgule, kortklippede Haar damper af Sved.

Fire sørgeklædte Kvinder opholder sig i Stuen. De to sidder Side om Side paa Slagbænken bag Langbordet under Vinduerne og strikker paa nogle uhyre, filtagtige, graa Uldgarnsstrømper med brede, hvide Borter foroven. Det er Rasmus' og Hans Henriks respektive Hustruer. De er bondeklædte og ældre og mæler ikke et Ord. Ved den rødmaalede Dragkiste i Hjørnet ud mod Køkkendøren staar Marenstine, Gaardens Ejerinde, og Degnekonen, Madam Sloman-Henriksen.

Marenstine er høj og knoklet med et blegt, alvorligt Ansigt og mørke, hvasse Øjne under stærke Bryn. Hendes sorte, let graasprængte Haar ligger glat kæmmet ned i en stor Bue paa hver Side af den høje, hvide Pande og er bagtil gemt under en lille sort Silkehue, fasthæftet med Haarnaale.

Madam Sloman derimod er en lille, yngre, buttet Kone med røde Æblekinder og lyst Haar. Ogsaa hun er sortklædt; men bærer paa Hovedet en hvid Blondekappe, som dog i Anledningen er prydet med Stenkulsblomster og en Slags ubestemmelig sort Fugl paa en lang, bevægelig, florumvunden Messingspiral.

Disse to Damer bedømmer i dæmpede Ord et Stykke Hvergarn, som ligger indsvøbt i et hvidt Klæde i den mellemste Dragkisteskuuffe.

Langbordet er opdækket med Dug, Flasker, Glas og Tallerkener.

Hele Værelset er opfyldt af en jævn Tørveos blandet med Lugten af Kaffe, kogt med Cikorie.

Degnekonen

stryger kærtgnende hen over Tøjet.

Og hvad gav De for Vævningen?

Marenstine

med en mørk, dyb Stemme.

To Rigsdaler . . . fire Kroner.

Degnekonen.

Ja, det er rigtignok billigt, Gud, hvor det er billigt! Og der er vel meget mer end til een Kjole?

Marenstine.

Jeg tænker, der bli'er to Par Bukser til Hans Jørgen osse.

Degnekonen.

Ja, Gud, hvor det er billigt! Saadan skulde vi andre osse bære os ad!

Madam Hans Henrik

stor og svær med et bredt, groft Ansigt. Hæver Hovedet.

Hvidlap gør; nu kommer di vist. Bøjer
Hovedet og strikker videre.

Marenstine.

Hva' er Klokken?

Degnekonen

ser med Selvfølelse paa sit lille Sølvur.

Godt to.

Marenstine.

Ja, saa maa det vel osse være forbi for
no'et siden. Sveber omhyggelig Tejet ind i Klædet igen og
lukker Skuffen.

Degnekonen

folder Hænderne over sin lille, runde Mave og ser elegisk ud.

Aa, Herregud, ja, saa ligger han der!

Marenstine

rolig.

Ja den Vej skal jo alle Mennesker!

Madam Rasmus

lille, bleg, forskræmt. Sukker dybt.

Madam Hans Henrik

drejer Hovedet og ser ud ad Vinduet.

Der er di . . . Drejer Hovedet paa Plads igen.

Mandfolkene er gaaet op gennem Gaarden og ind ad „den store
Der“. Man hører dem rumstere i Forstuen.

Marenstine staar midt i Værelset og ser ud ad Vinduet.
Der har tegnet sig en næsten usynlig Vredesrynke mellem hendes

Bryn. Først da hun ser Niels Forkarl, der fulgt af Hvidlap kommer slentrende ind ad Porten og gaar over ad Køkkenderen til, vender hun sig og siger:

Ja saa er det vel Tid, aa faa Maden i Stand.

Hvorpaa hun gaar ud i Køkkenet, medens de to Svigerinder langsomt hæver Øjnene over Strikkestrømperne og ser efter hende.

Mandfolkene kommer ind. Først Søren Rosin, saa de to Brødre og til sidst Degnen, der har lagt sit Ansigt i Dedsfolder.

Overtøjet, Hatte og Halstørklæder har man hængt fra sig i Forstuen. Kun har Rosinen taget sin Paraply med, som han stiller hen ved Kakkellovnen.

Degnen gaar hen og trykker de to strikkende Koner varmt og højtidsfuldt i Haanden. Til sin egen Kvinde nøjes han med at nikke; og hun nikker igen og ser lykkelig og forelsket ud.

De andre Karlfolk ulejliger sig derimod ikke med nogen Hilsen, da det alt er besørget een Gang i Dag.

Madam Hans Henrik

ud i Luften.

Naa?

Degnen.

Ja, saa blev da Lars Andersen puttet!

Madam Rasmus

sukker dybt.

Søren Rosin.

Den tykke fra Ornegaarden var der, og Amtmanden.

Degnekonen.

Ja, jeg saa dem, da jeg gik herover!

Madam Hans Henrik.

Var di i Dragten?

Degnen.

De var begge i Embedsuniform, ja. Handlingen var særdeles stemningsfuld.

Søren Rosin.

Ja, det var s'gu en smuk Begravelse. Saa den en faar vi andre ikke!

Rasmus Gaardmand

staar med Broderen op ad Væggen henne ved Ovnens for at tørre paa Tøjet.

Hvor er Marenstine?

Madam Hans Henrik.

Hun er ude ved Maden.

Søren Rosin

hen til Vuggen.

Han sover s'gu godt, bitte Hans Jørgen!

Degnen.

Ak ja, det uskyldige Kræl! Han bærer jo ingen Fornemmelse af, at hans Fader og Forsøger er stedet til den evige Hvile!

Uhyggesvanger Tavshed, under hvilken Madam Sloman ser sit Snit til ubemærket af de andre at trække sin Husbond i det ene Frakkeskød.

Degnen

venligt om mod hende.

Hvad godt, Skatkammer?

Degnekonen

hviskende, med en tyssende Haandbevægelse.

Du glemmer . . .

Degnen

ligeledes dæmpet.

Jeg glemmer intet, Basse! Jeg har selv egenhændig indført Barnets og dets Forældres Navn i Kirkebogen!

Deren fra Køkkenet bliver aabnet, og man hører

Marenstines

dybe, rolige Stemme.

Gaa saa ind, Niels, nu skal I spise.

Niels Forkarl

træder ind og ser sig sky omkring. Han er fulgt af Hvidlap, der uden Tøven lægger sig hen under Kakkellovnen for at faa Pelsen tørret.

Køkkendøren bliver staaende aaben, og Stuen fyldes øjeblikkelig af en stram Lugt af Kaal blandet med Osen af Flæskesteg. Ogsaa Mændenes vaade Klæder parfumerer Lokalet.

Søren Rosin

der har staaet uvis og tøvende og skævet hen til de to Gaardmænd, tager pludselig et langt Skridt hen mod Niels, trykker hans Haand og siger:

Goddaw igen, Niels! Naa der er du? Hvorfor fulgtes du 'nne hjem med vos andre?

Niels Forkarl

trækker Haanden til sig og mumler noget uherligt.

Rasmus Gaardmand hoster hult, Hans Henrik knytter Hænder, de to Hustruer bøjer sig dybere over Strikke-tøjet, og Degnen med Frue staar dumme.

I det samme kommer Marenstine ind, bærende et stort Lerfad fuldt af dampende Hvidkaalssuppe.

Søren Rosin

om mod hende.

Jeg si'er netop li'e nu til Niels, hvorfor han ikke fulgtes hjem fra Kirken med vos andre!

Marenstine

tørt.

Naa gør du det. Sætter Fadet paa Bordet. Værsgod aa sid ned aa spis!

Degnen

griber hendes Haand og trykker den ømt og medfølende.

Marenstine.

Tak, Sloman. Ja, vi maa jo bære, hva' der møder vos!

Degnen.

Det maa vi, Madam Andersen, det maa vi! Pludselig griber han igen hendes Haand. Men hvad siger ikke Psalmisten:

Befal du dine Veje
Og al din Hjertesorg
Til hans trofaste Pleje,
Der bor i Himlens Borg!

Madam Hans Henrik.

Det er da saa sandt, saa sandt!

Degnekonen

lægger Hovedet paa Skakke, saa Tøjfuglen vipper.

Han, som kan Stormen binde

Og lede Bølgen blaa

Degnen

nikker smilende til hende. Hvorpaa de slutter unisont

Han kan og Vejen finde,

Hvorpaa din Fod skal gaa!

Madam Rasmus

græder.

Marenstine.

Ja, Gud hjælper vos jo altid! . . . Di spiser
vel nok en Skefuld Suppe med, Sloman?

Degnen.

Tak, ja, Tak, Tak!

Marenstine.

Ja sæt jer saa ind da, Ka'folk! værsgod!

Og man sætter sig til Bords. Det o Gaardmænd paa Bænken under Vinduerne. Søren Rosin, som Konebroder, paa Stolen ved Bordenden. Og Degnen og Niels Forkarl paa Bænken ud mod Stuen.

Kvinderne spiser, som sig her og her, bagefter ude i Køkkenet.

Der tales ikke et Ord under Maaltidet. Den eneste Lyd, der høres, er de spisendes Smasken og Skeers og Knives og Gafflers Raslen og Skraben. Samt af og til Marenstines enstonige Opfordringer:

Aa, værsgod aa ta' en Skefuld Suppe til,

Wied: Fire Satyrspil.

Hans Henrik! — Ta' dog en'ét Stykke Steg til, Rasmus! det er da paa Bordet for aa spises!

Pludselig lyder der Hovslag af en travende Hest ude paa Gaardspladsen. Alle løfter langsomt Hovederne og ser ud.

Rasmus Gaardmand

spørger.

Hvem er det?

Søren Rosin.

Det er Per Nielsens Karl fra Sundby.

Rasmus Gaardmand.

Hva' vil han?

Marenstine.

Aa, han skal vel ha' Hoppen bedækket.

Rasmus Gaardmand.

Det er ellers et skidt Vejr til det.

Marenstine

til Niels Forkarl, der har rejst sig.

I kan jo trække om bag Laden, der er Læ.

Niels.

Ja. Til Hvidlap, der er krøben frem under Ovn. Du bli'er, hvor du er! Gaar. Hvidlap lægger sig lydig.

Marenstine.

Skal du 'nne ha' en Kartoffel, Søren?
Værsgod!

Søren Rosin.

Tak, Søster; jeg er da ellers snart fyldt!

Rasmus Gaardmand

til Marenstine.

Vil du beholde Hingsten?

Hans Henrik

ser op fra sin Tallerken.

Marenstine

rynker Brynene.

Er I kanske ikke tilfreds med aa ha' ham
her?

Rasmus Gaardmand.

Jo-o; men nu Lars er død

Marenstine.

Aa, Lars har ikke haft meget med det aa
gøre, ved I nok.

Rasmus Gaardmand.

Næi, det har han vel ikke. Men Hans
Henrik har da ellers god Plads til ham.

Marenstine

skarpt.

Det har jeg osse! Og jeg gi'er ikke Hing-

sten fra mig, uden at jeg bli'er stemt ud paa
Generalforsamlingen.

Rasmus Gaardmand.

Næi, det gør du vel ikke

Hans Henrik

bøjer igen Hovedet ned over Maden. Men hans Kone ser frem
over Strikketejet og spørger med haard Stemme.

Er det sandt, di si'er, a' Søren er ble'en
din Lavværge?

Madam Rasmus

stille.

Hva' vil du blande dig op i det for, Jo-
hanne?

Madam Hans Henrik.

Pas dig sæl, Marie!

Marenstine

vender sig mod Madam Hans Henrik.

Og hvem har du saa hørt det a'?

Madam Hans Henrik.

Det si'er di. Jeg mener ellers, a' en a'
din Mands Brødre ha'de vaaren nærmere til
det.

Marenstine

rolig.

Den Mening har Lars vel saa ikke været a',
siden han har valgt Søren.

Rasmus Gaardmand.
Er det ham, der har valgt ham?

Marenstine.

Ja.

Søren Rosin
med klippende, urolige Øjne.
Jeg vidste ikke no'et a' 'et!

Hans Henrik
slaar pludselig i Bordet, mærkerød i Ansigtet.
Du lywer, Søren!

Kvinderne ser rædde op, og Degnen strækker en
smæglende Haand frem. Men

Rasmus Gaardmand
siger rolig.
Naa, naa, Hans Henrik!
Og

Hans Henrik
falder atter hen.

Tavshed.

Drengen i Vuggen begynder at klynke.

Marenstine
hen til ham.
Vil du op, Hans Jørgen?

Drengen.
Næ, jæ vil sowe!

Marenstine

rører Vuggen med Foden.

Er der ingen, der vil ha' mer aa spise.
Intet Svar. Ja, saa vel bekomme da!

Man rejser sig og gaar een efter een hen og trykker Husmoderens Haand og siger: Tak for Mad! — Sæl Tak! siger Marenstine.

Saa haler Mandfolkene Piberne op af Lommerne, tænder dem og damper løs.

Marenstine

til Madam Sloman.

Kunde ikke Di røre Vuggen lidt, mens jeg faar a' Bordet?

Degnen

frem.

Nu skal jeg, Madam Andersen, saa kan Bassen række Dem en Haand.

Marenstine

med en Slags Smil.

Hæ

Degnekonen

nikker til Manden.

Jo-o, Sloman er god til at vugge!

Og Degnen giver sig til at træde Vuggen, medens Marenstine og Madam Sloman tager ud af Bordet.

Rasmus Gaardmand.

Ja, saa er det vel bedst, vi kommer ud aa ser paa Kreturet, forinden det bli'er helt mørkt.

Søren Rosin

med et forekommende, elektrisk Spring.

Jeg ska' vise jer rundt!

Rasmus Gaardmand.

Vi kender da ellers nok Gaarden sæl.

Hans Henrik

indædt,

Ja, vi kender da Gaarden sæl!

Madam Hans Henrik

hvast over Strikketøjet.

Rasmus og Hans Henrik har da vaaren
paa Gaarden før du og dine kom her, Søren!

Drengen i Vuggen klynker atter og kaster sig uroligt frem
og tilbage.

Degnen

træder haardt i Gængerne.

Visse, visse!

Men hans Anstregelser synes ikke at have nogen beroligende
Indflydelse paa den lille Hans Jørgen, thi pludselig rejser Fyren
sig over Ende i Dynerne, ser med store, lysvaagne, forbitrede Øjne
paa Degnen og siger:

Hvodden Satan i Helvede er det, du
vugger?

Hr. Slo man standser forbløffet op, og Drengen giver sig
himmelhøjt til at tude.

Marenstine

ind fra Køkkenet og hen til Vuggen.

Vil du ha' Spise, Hans Jørgen?

Drengen
grædende.

Ja-a-a

Rasmus Gaardmand
rejser sig.

Ska' vi saa gaa ud aa se paa Kreturet da?

Søren Rosin
hurtig frem.

Jo, ja, ja! — du gaar vel med, Sloman?

Degnen.

Ja, gerne, gerne!

Alle Mandfolkene ud gennem Forstuen.

Marenstine

med Drengen paa Armen. Til Svigerinderne.

Værsgod aa kom med ud aa faa en Skefuld Suppe, Marie og Johanne. Værsgod!

De to Hustruer rejser sig tavse og lægger Strikketejet fra sig paa Bordet.

Madam Hans Henrik

gaar hen og lefter Drengens Hovede lidt i Vejret og ser kyndigt paa en stor Blodsvulst, han har paa Siden, af Halsen.

Den er svunden, synes jeg.

Marenstine.

Ja, jeg strøg ham jo osse Dagen efter, at Lars var død.

Madam Hans Henrik.
Skreg han?

Marenstine.
Søren maatte da holde ham, mens jeg
strøg.

Madam Rasmus
med pibende Røst.
Du huskede vel, a' det skulde være den
højre Haand?

Marenstine.
Jo, det gjorde jeg da.

Madam Hans Henrik.
Tre Gange fraoven aa nedefter

Marenstine.
Ja-a . . .

Madam Rasmus.
Kresten Pedersens Kristiane ble' da a'
med sin. Di ha'de først vaaren til tre
Doktere.

Madam Hans Henrik
afgjort.
Der er ikke andet uden end som Lig, der
hjælper for det!

Marenstine.
Næi.

Madam Hans Henrik

betragter atter Svulsten.

Den er s'gu svunden!

Madam Rasmus.

Lars Andersen er vel ossensaa begyndt aa
raadne Sukker. Aa, Gu' den Helligaand ja!

Marenstine.

Ja-a, no'et maa det jo ha' ta'et paa ham . . .

Pause.

Hans Jørgen

utilfreds.

Jæ æ sulten, Mor!

Marenstine.

Ja, værsgod, Johanne og Marie, værsgod
aa kom ud aa faa en Skefuld Spise!

Og man vandrer stille ud i Køkkenet, hvor Madam Slo-
man allerede staar opstillet ved Køkkenbordet og seber Kaalsuppe.

TREDJE OPTRIN

Samme Stue tidligt paa Aftenen. Meget mørkt ude. Paa Langbordet brænder en mindre Petroleumslampe. For Vinduerne er der hængt hvide Lærredsstykker.

Drengen er bragt til Sengs i Sovekammeret. Men de øvrige Rollehavende er til Stede med Undtagelse af Niels Forkarl.

Kvinderne sidder tæt om Lampen og strikker alle.

Mandfolkene er fordelt paa Bænkene og Stolene rundt i Stuens mørkeste Kroge. En tæt Tobaksrøg fylder Værelset, og af og til kommer Søren Rosin frem fra sit Hjørne bag Ovnens for at gaa hen og spytte i Spyttebakken ved Forstuedøren.

Man har nylig drukket Kaffe med et rigeligt Kvantum hjemmebagt Hvedebrød til, hvorfor man sidder mætte og tavse, stirrende frem for sig, syslende med sine egne Tanker.

Ude fra Gaardspladsen lyder af og til Træskotrin over Stenbroen. Og der høres et enkelt Brøl af en Ko ovre i Stalden, eller en Dørs Smælden, naar et Vindstød driver den op og i.

Det regner ikke mere. Men Stormen er taget til. Og netop nu farer den buldrende ned i Skorstenen.

Dejnen,

der ikke har spist just saa meget Hvedebrod som de andre.

Det er en slem Aarstid, der stunder til.

I de første to Minutter er der ingen, der svarer. Men saa siger dog endelig

Søren Rosin.

Ja, I ska' se, a' jeg har spaaet rigtig?

Madam Rasmus

sukker dybt.

Madam Hans Henrik

til Marenstine.

I har vel faaet kørt Træ hjem?

Marenstine

Ja-a; det er længe siden.

Tavshed.

Madam Hans Henrik.

Hør, Lars Andersens Gangklæ'er . . .

Madam Rasmus

dukker Hovedet som for et Slag.

Marenstine

paa Post.

Hva' di?

Madam Hans Henrik.

Naa-aa . . . jeg mente, hvis du'ne ha'de
Brug for dem . . .

Marenstine.

Jeg har jo da Drengen.

Madam Hans Henrik.

Ja-a . . .

Marenstine.

Og han vokser vel til.

Madam Hans Henrik.

Jo-o . . .

Tavshed.

Rasmus Gaardmand.

Du ta'er dig vel en Bestyrer til Majdag,
Marenstine?

Marenstine

rolig.

Jeg tænker, Niels bli'er. Han har jo ikke
no'et aa klage paa.

Rasmus Gaardmand.

Næi, det har han vel ikke. Men ellers er
der da vor Søren Peter.

Marenstine.

Jeg er vel tilfreds med Niels.

Madam Hans Henrik.
Folk snakker . . .

Hans Henrik
bidsig.
Ja, Folk snakker, Marenstine!

Marenstine.
La' dem snakke, Hans Henrik.

Rasmus Gaardmand.
Jeg er da ellers villig til at føre Opsyn
med Gaarden, om du synes.

Marenstine.
Jeg har jo Søren.

Søren Rosin
elektrisk.
Ja, du har jo mig, Søster!

Degnen
forsigtig.
Rasmus er dog, om det maa være mig til-
ladt, mere af en Landmand, Madam Andersen.

Marenstine.
Vi klarer vos nok!

Hans Henrik.
eksploderende.
Vi er født her paa Gaarden!

Marenstine

rolig.

Ja, det er I jo. Men nu er den min og
Hans Jørgens.

Hans Henrik

med blodskudte Øjne.

Den Horeunge!

Marenstine

hvast.

Vaer din Mund, Hans Henrik!

Tavshed.

Niels Forkarl kommer ind fra Køkkenet med sin Pibe og sætter sig paa en Stol lige inden for Døren. Hvidlap rejser sig fra Ovnens og gaar hen og lægger Hovedet i hans Skød.

Marenstine

mod Niels.

Naa?

Niels Forkarl.

Hun faar Kalven i Nat.

Marenstine.

Tror Du, der skal Dyrlæge?

Niels Forkarl.

Næi.

Marenstine.

Det er da bedst, a' Krisjan Due vaager.

Niels Forkarl.

Ja, jeg har sagt det.

Degnen.

Marinus Hansen fik da Held til at sælge
sin Hoppe i Tulstrup.

Søren Rosin

nyfigen.

Fik han den solgt, hi, hi?

Degnen.

Skam gjorde han saa ja.

Marenstine.

Hva' fik han?

Degnen.

Fire Hundrede nok.

Rasmus Gaardmand.

Den var jo lam.

Degnen.

Han lod den staa fjorten Dage før Mar-
kedet uden at bruge den.

Søren Rosin

gotter sig.

Hi, hi!

Marenstine.

Hvem købte den?

Degnen.

Det ved jeg sandelig ikke. Den gik ud af Sognet. De siger, det var til Kammerjunkeren paa Hesselbjerg som Ridehest.

Søren Rosin

griner ilde.

Hæ, hæ, hæ! Di Tampe har godt a' aa bli'e luret!

Rasmus Gaardmand.

Du er saa hævgerrig, bitte Søren.

Søren Rosin.

Hi!

Rasmus Gaardmand.

Nu er du jo sæl bli't en stor Hertug.

Søren Rosin.

Det kreperer dig, lille Rasmus, hva'?

Madam Hans Henrik

over Strømpen.

Naa-aa, du bli'er nok hverken Nummer eet eller Nummer to, Søren Hjulmand. Du er vist for klejn i Kroppen til aa kryve i Lars Andersens Gangklæ'er!

Niels Forkarl

dukker sig paa sin Stol.

Marenstine

behersket.

Du har ondt for at glemme di Klæ'er, Johanne.

Madam Hans Henrik.

Jeg har ikke saa nemt for aa glemme som du!

Marenstine

løfter Hovedet.

Hva' har jeg glemt?

Degnekonen

lægger beroligende sin buttede Haand paa hendes Arm.

Marenstine

ryster Haanden af sig.

Jeg sidder vel paa mit eget!

Søren Rosin

kry.

Er der no'en, der kan bevise vos over?

Marenstine.

Hold din Mund, Søren! Jeg skal nok svare for mig sæl!

Rasmus Gaardmand.

Du laver en Skamdale for vos, Marenstine!

Hans Henrik

med knyttede Hænder.

Vi bli'er til Grin!

Marenstine.

Det er vel saa jer egen Fejl!

Degnen

rejses sig.

Maatte det være mig tilladt at fremsætte
et mæglende Ord?

Rasmus Gaardmand.

Hum?

Degnekonen

uroelig.

Jeg synes nu, lille Sloman, at du skulde
ikke blande . . .

Degnen

med en værdig Haandbevægelse.

Behag at tie et Øjeblik, Basse! . . . Med en
Duvning: Det er særlig til Dem, Madam An-
dersen, at jeg vil tage mig den Frihed at
henvende Ordet.

Marenstine.

Naa?

Degnen.

. . . Idet jeg mener, at en enligstillet Kvinde
som De ikke bør tilbagevise den Hjælp i
Raad og Daad, som gode og venligsindede
Mennesker, og i dette Tilfælde oven i Købet
nære Slægtninge, saa redebon er tilbøjelig til
at yde Dem.

Madam Hans Henrik.
 Det er saa sandt, saa sandt!

Degnen
fortsættende, fulgt af sin Kones bange Øjne.
 ... Og jeg synes, at nu, da Lars Andersen
 er gaaet ind . . .

Marenstine
haardt.
 Skal vi la' Lars Andersen hvile i Fred,
 Sloman!

Rasmus Gaardmand.
 Du lider ikke aa høre hans Navn, Maren-
 stine.

Marenstine.
 Død er død, mener jeg!

Hans Henrik
hvæsende.
 Ja, og glad er du!

Degnekonen
afsides til Manden, bedende.
 Sæt dig heller ned, lille Fatter!

Degnen.
 Jeg maa dog tale, Basse!

Degnekonen
 Nej, du skal ikke blande dig op i det.

Degnen

sætter sig resigneret.

I Guds Navn!

Rasmus Gaardmand

efter en Pause.

Det bli'er til Proces, Marenstine. Nu ved
du det.

Marenstine

rolig.

Ja, tru du bare, Rasmus.

Hans Henrik

eksploderende.

Du har ligget i med Niels! Det er ikke
Bro'r Larses Søn! Du har bedraget baade
ham aa vos! Vi vil ha' vor Ret!

Marenstine

hæver Haanden mod ham.

Du kan komme i Ulykke for din Mund!

Madam Hans Henrik.

Han si'er, hva' alle si'er!

Marenstine

slaaer Haanden i Bordet.

Saa si'er alle osse en forbandet Løgn da!
Bevis mig over, hvis I kan!

Søren Rosin

heftigt nikkende.

Ja, bevis vos over! Det er det, jeg si'er!

De gnen

med fremrakte Haandflader.

Venner . . . Venner . . .

Madam Rasmus

løfter sit lille, forskræmte Ansigt.

Jeg synes, I sku' holde Fre' i død Mands
Hus . . .

Rasmus Gaardmand

bydende.

Der er ingen, der har forhørt om din Me-
ning!

Madam Rasmus dukker Hovedet. Niels Forkarler
for længst listet ud.

Tavshed.

Rasmus Gaardmand

pludselig til Marenstine.

Vil du gi' tusind Kroner.

Madam Hans Henrik

hurtig.

Tusind Kroner til hver?

Hans Henrik.

Saa la'r vi Sagen falde.

Marenstine

rolig.

Hva' for en Sag?

De gnen

indsmigrende.

Det skulde De gøre, lille Madam Andersen.

Marenstine.

Hva' for en Sag, spør jeg? Hva' er det,
I vil?

Degnen

Det er dog saa skønt, naar Slægtninge
lever samdrægteligen.

Degnekonen

bedende.

Aa, Fatter . . .

Degnen.

irriteret.

Saa lad mig dog være i Fred, Basse!

Madam Hans Henrik

til Marenstine.

Du har forklejnet Familjen paa alle Maader!

Søren Rosin

gnækkende.

Er det Gangklæ'erne, der kreperer dig, Jo-
hanne, hæ, hæ? . . . La' hende faa et Par
Bukser, Søster!

Marenstine.

La' vær' aa gøgl, Søren!

Rasmus Gaardmand

til Marenstine.

Naa?

Hans Henrik.
Tusind Kroner til hver . . .

Rasmus Gaardmand.
Vi forlanger dem ikke paa een Gang.

Marenstine.
Naa, gør I ikke det?

Rasmus Gaardmand.
Næi, næi!

Madam Hans Henrik.
Vi er da'nne urimelige!

Marenstine
ser paa hende.
Naa, du er osse med?

Rasmus Gaardmand.
Naar du betaler dem i Løbet a' to Aar.

Marenstine.
Hum . . .

Hans Henrik.
Fem Hundrede hver Termin.

Marenstine
rolig.
Skal I'nne ha' Renter?

Rasmus Gaardmand
medgørlig.

Næi, næi!

Hans Henrik.
Naar Pengene bli'er betalt til Tiden!

Marenstine
tier.

Degnen.
Naa, lille Madam Andersen, hvad svarer
De saa Deres gode Svogre?

Marenstine
til Broderen.
Hva' mener du, Søren?

Søren Rosin
usikker.
Ja-a, det er jo en hel Sum, Søster . . .

Marenstine.
Det er det, ja. Og det kommer jo an paa,
hva' man faar for den.

Rasmus Gaardmand
forundret.
Faar?

Hans Henrik
med opstigende Rødme.
Faar for den?

Marenstine

rolig.

Ja, jeg mener, en gi'er da ikke sine Penge væk gratis, ved jeg!

Madam Hans Henrik.

Du faar jo Gaarden!

Marenstine

Faar jeg Gaarden?

Hans Henrik

tænderskærende.

Ja, du faar jo Gaarden her!

Marenstine

uforstyrrelig.

Jamen, den har jeg jo, Hans Henrik. Den vil du vel da 'nne ha', a' jeg skal købe a' jer?

Hans Henrik

farer rasende op.

Din Tyvekvind!

Rasmus Gaardmand

trækker ham ned paa Bænken.

Sæt dig, Hans Henrik . . . Til Marenstine. Vil du betale di to tusind Kroner, som vi har profeteret dig?

Marenstine

tirrende rolig.

Om jeg ku' faa i mit Ho'de, Rasmus, hva'
I skal ha' dem for!

Hans Henrik

op igen.

Fordi du har snydt vos op i vore aabne
Øjne!

Søren Rosin.

Bevis hende over! Bevis hende over!

Rasmus Gaardmand.

Ha'de du 'nne faaet den Søn, ha'de det
halve a' Gaarden vaaren vor.

Marenstine.

Jamen nu fik jeg ham! Nu er han der,
bitte Rasmus!

Søren Rosin.

Nu er han der, hi, hi! nu er han der!

Madam Hans Henrik.

Di si'er allesammen . . .

Marenstine

hvast.

Jeg bry'r mig ikke om, hva' di si'er! Til
Degnen. Hvem meldte Hans Jørgens Fødsel til

Kirkebogen? Sig dem nu Besked, a' di kan vide det!

Degnen.

Det gjorde sandelig Lars Andersen . . .

Marenstine.

Naa! Og hva' sa'e han? Mon han græd?

Degnekonen

kommer sin Mand i Forkebet.

Nej, det gjorde han skam ikke! Han kom først ud i Køkkenet til mig og spurgte efter Fatter og lo over hele Ansigtet og sa'e: Kom hjem og se Drengen, Madam Sloman, han stikker Deres Mathilde! Det er et probert Stykke Ar . . . Rødmende. Nej, jeg vil ikke si'e, hvad han sa'e!

Marenstine

til Degnen.

Og hva' staar der i Kirkebogen? Sig dem det!

Degnen

remsende.

En Søn af Sognefoged Lars Andersen her af Sognet og Hustru Marenstine Sørine født Jeppesen!

Søren Rosin

gnækkende.

Ka' I bide Spids paa den, hi, hi! hva'?

Marenstine.

Nu kan I jo lægge jer Proces an, om I lyster!

Hans Henrik

blodunderløben.

Ja, det vil vi! Du har bedraget Lars! Du har snydt ham op i hans aabne Øjne! Det er dig og Niels, der har . . . det er dig og Niels . . . det er dig og Niels . . .

Marenstine

lægger rolig Strikketojet fra sig paa Bordet.

Hold nu din Mund, Hans Henrik, a' du ikke skal forivre dig! . . . Og saa vil jeg si'e jer no'et, baade dig og Rasmus og Johanne; I som bry'er ind i død Mands Hus, før han endnu er bleven kold i sin Grav, med Skældsord aa Klammeri aa Spe'takel: Hva' jeg har bedreven lige over for Lars Andersen, det vil jeg forsvare for Gud og Mennesker; og gid min Tunge maa visne i min Mund, om jeg har traadt ham for nær i no'en Maader! Nu ved I det! Og nu kan I trække mig for Retten, om I formener, a' det passer i jert Kram. Men aldrig saa længe jeg lever, gi'er jeg mig! Og har I ikke fra den Stund, jeg gik ind her paa Gaarden som Lars Andersens Kone, lagt mig alle de Sten og Bjælker og onde Ord i Vejen, som i paa no'en Maade ku' overbe-

komme, bare fordi jeg var en fattig Pi'e, der ikke ejede andet uden end som den Særk, hun ha'de paa Kroppen? Saa længe Lars Andersen levede, saa taalte jeg det og gik til Side for jer, for Manden var gammel og sku' ha' Lov aa dø i Fred. Og al det I nappede og trak i ham, saa stod han dog paa min Side til det sidste. Og nu kommer I her med jerre beskidte Ord og vil svine baade ham og mig og Hans Jørgen til; og gjorde jeg jer Ret, saa viste jeg jer Døren li'e paa Stedet og forbød jer a' sætte jerre Ben her tiere; for al det I vrider og vender jer, saa er Gaarden min! Men jeg holder hverken a' Komedje eller Skamdale, og derfor kan I komme aa gaa paa jer Fødegaard, saa meget I lyster. Og har I et godt Raad, saa ta'er jeg imod det. Men ellers mener jeg da som saa, a' enhver gør bedst i aa passe sit! Hans Henrik ruller med Øjnene og ser ud, som vil han tale. Men Marenstine strækker Haanden frem mod ham og siger: Og du holder herefter din Kæft!

Søren Rosin

uherligt.

Hi, hi!

Tavshed og skulende Blikke.

Rasmus Gaardmand.

Du er li'e haard nok, Marenstine.

Marenstine.

Jeg er ikke haardere, end som kræves.

Tavshed paa ny.

Hans Henrik

med knyttede Hænder.

Saa skal vi vel se aa komme hjem!

Marenstine

rejser sig.

Jeg tænker, I ta'er en Bid Brød først.

Søren Rosin.

Jo Tak!

Marenstine tager en Dug frem af Bordskuffen. Madam
Slo man løfter Lampen og hjælper at brede Dugen. Mad bringes
ind. Meget Kød, Brød, Smør og Ost, samt Øl og Brændevin.

Degnen

for at sige noget.

I faar Maaneskin hjem.

Rasmus Gaardmand

løfter Gardinet.

Ja, hun er kommen op.

Man sætter sig til at spise. Pludselig løfter

Rasmus Gaardmand

Hovedet fra Maden.

Vil du gi' vos hver fem Hundrede, Maren-
stine; saa er vi nøjt med det?

Alles Øjne drejer sig langsomt hen imod

Marenstine,

der staar rank med Ryggen mod Dragkisten og svarer roligt:

Ikke en Sysling! Ikke saa meget, som der kan ligge paa en Negl, skal I slæbe fra Gaarden!

— — — —
En halv Timestid efter Maaltidet er de fremmede borte.
Kun Søren Rosin og Marenstine er tilbage i Stuen.

Søren Rosin.

Ja, saa faar jeg vel osse se aa komme hjemefter, Søster.

Marenstine.

Det gør du vel.

Pause.

Søren Rosin

indsmigrende.

Du ga' dem ny'elig rent paa, Søster; det storsnude Kram!

Marenstine.

Ja, naar Samvittigheden er god, Søren, saa!

Søren Rosin

slukøret.

Forstaar sig!

Pause.

Søren Rosin

prøvende.

Ved du, hva' jeg har tænkt paa saa smaat.
Søster?

Marenstine.

Naa?

Søren Rosin.

Jeg har s'men tænkt paa aa sælge mit Hus
aa flytte herop i din Lillestue. Der er jo
Plads nok til en enlig Person.

Marenstine

rolig.

Du faår tænke om igen, bitte Søren, aa
forbli'e, hvor du er. Naar jeg har dig nødig,
skal jeg la' dig det vide.

Pause.

Søren Rosin

flad.

Ja, saa god Nat, Marenstine.

Marenstine.

God Nat Søren . . . Der ligger en hal' Ost
til dig i dit Tørklæde ude i Forstuen.

Og Søren gaar.

SLUTNING.

Da alt er lukket og slukket paa Gaarden, og Marenstine ligger i den brede Ægteseng inde i Sovekammeret, hvor ogsaa Hans Jørgen slumrer mellem sin Vugges fede Dynner, gaar Døren fra Køkkenet forsigtig op, og en Person lister ind.

Marenstine.

Er det dig, Niels?

Niels Forkarl,

der kommer fra at have røgtet sin Pligt i Stald og Lade.

Ja.

Marenstine.

Ja kom kun du.

Niels klæder sig af i Tavshed og kryber ned ved hendes Side.

Marenstine

famler efter hans Haand, finder den og siger:

Ja, nu tænker jeg, a' vi aa Hans Jørgen
faar leve i Fre'!

Og et Øjeblik efter er de begge falden i Søvn.

— — — —

Men oppe paa Kirkegaarden ligger Lars Andersen hvid og stum i sin smalle Kiste. Jorden synker mere og mere sammen over ham, Jorden sluger ham . . .

Saa lyder der Skridt ude paa Vejen. Det er Søren Rosin, der gaar forbi med Paraplyen og Osten. Da han naar hen til Kirkegaardsporten, kniber han det ene Øje til, kigger ind mellem Tremmerne og siger som et Slags Trøstens Ord:

Ja vi er jo paa en Maade bli't luret alle-syvsammen, bitte Lars!

112

112

